

Latvijas Republikas Satversmes tiesas sēde

2007.gada 18.decembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas priekšsēdētājs

Gunārs Kūtris

G.Kūtris.

Turpinām Satversmes tiesas sēdi.

Izskatīta tiek lieta nr.2007-11-03 „*Par Rīgas teritorijas plānojuma daļas 2006.–2018.gadam, kas attiecas uz Rīgas brīvostas teritoriju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115.pantam*”.

Šodienas sēdē ir nomainījusies viena pieaicinātā persona. Valsts kancelejas direktora vietnieces tiesību aktu lietās Ektermanes vietā piedalās Valsts kancelejas juriskonsults Kaspars Poga.

Šīsdienas tiesas sēdē turpinām uz klausīt pieaicinātās personas, izteikt savu viedokli un mums no pieaicinātajām personām divu ministriju pārstāvji.

Kā esam vienojušies, tad tiek uzaicināti pēc kārtas Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas pārstāvis un pieaicinātā persona no šīs ministrijas Aigares kundze. Lūdzu!

Jūs esat informēta, par ko mums lieta ir. Tas ir jautājums par Rīgas teritoriālo plānojumu attiecībā uz Rīgas brīvostas teritoriju. Jūsu ministrija arī bija iesaistīta šā teritoriālā plānojuma apspriešanā un vērtēšanā. Lūdzu jūsu viedokli!

I.Aigare.

Es vēlētos vērst jūsu uzmanību uz to, ka teritorijas plānojums, tāpat tas ir dokuments, kurš ne tikai grafiskā materiālā, bet arī ir rakstisks, respektīvi, apbūves noteikumos ir noteiktas prasības konkrēto teritoriju izmantošanā un aprobežojumos. Un jāsaprot, ka Rīgas teritorijas plānojumā, kurš tika apstiprināts 2005.gada nogalē, tāpat ir noteikts, ka atbilstoši apbūves noteikumiem šajās teritorijās, kas apzīmētas kā ražošanas un rūpniecības teritorijas, ir pieļaujama ne tikai šo kravu, terminālu, ostu izbūve, bet arī tur ir pieļaujami vispārīgie ražošanas uzņēmumi, navigācijas būves, hidrotehniskās būves un tamlīdzīgi. Jāsaprot, ka ir konkrēti norādītas arī prasības attiecībā uz ostu teritorijām un tur ir norādīts, ka ostu teritorijas detalizēta zonēšana, konkretizējot arī atļautās izmantošanas nosacījumus jāveic ostas plānojumā, atbilstoši ostas attīstības programmai vai plānam. Pie tam, objektiem, kuru darbība varētu radīt rūpniecisko risku, tāpat jāveic ir tā novērtējums. Respektīvi, ietekmes uz vidi novērtējums.

Jautājums, par ko ierosināta lieta, respektīvi, par ostas teritorijas un šo te stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, Ministru kabineta noteikumos atbilstoši kuriem tika vērtēts arī teritorijas plānojums Rīgas, ir ierakstīts punkts, kas nosaka, ka izstrādājot teritorijas plānojumu ir jāņem vērā tāpat šis vides pārskats un atbilstošās institūcijas atzinums par vides pārskatu.

Lai gan no otras puses ir jānorāda tas, ka Rīgas teritorijas plānojums tika uzsākts 2002.gadā, kad bija spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.423 un atbilstoši tiem noteikumiem, kas šobrīd ir spēkā, ir ierakstīta norma, pēc kuriem izstrādā... pēc tiem pabeidz... izņemot trīs punktus, kas ir jāievēro

no šiem jaunajiem noteikumiem un pamatojoties uz šo 80.3. apakšpunktu Rīgas teritorijas plānojums tātad 2005.gada nogalē galīgajā redakcijā tika iesniegts arī ministrijā atzinuma sniegšanai, kuru mēs arī sniedzām 19.decembrī.

Šajā teritorijas plānojumā galīgajā redakcijā ir iezīmētas divas Rīgas brīvostas robežas. Viena ir tā saucamā perspektīvā robeža un otra ir perspektīvā alternatīvā robeža. Kā zināms Rīgas brīvostas robežas tika apstiprinātas 2006.gada augustā ar Ministru kabineta noteikumiem. Un šajā gadījumā tātad vadoties pēc noteiktās plānotās atļautās izmantošanas tiem aprobežojumiem, protams, ir jāņem vērā tas, kas ir noteikts šajos Ministru kabineta noteikumos par Rīgas brīvostas robežām.

Tas tā īsumā par konkrēto situāciju.

G.Kūtris.

Paldies. Tiesnešiem jautājums?

Es varbūt. Sakiet, lūdzu, kad ministrija dod savu atzinumu kopumā par teritoriālo plānojumu. Vai ministrija skatās, vai pie šī plānojuma ir pielikti visi vajadzīgie dažādu institūciju atzinumi?

I.Aigare.

Mēs izvērtējam, tas ir, vai ir pievienoti institūciju gan nosacījumi, gan atzinumi. Jo tas arī ir tas punkts, kas papildus bija jāievēro Rīgas gadījumā. Iepriekšējos noteikumos šādu normu nebija.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai jūsu ministrija... Kāds bija jūsu secinājums? Vai visi vajadzīgie atzinumi ir pievienoti?

I.Aigare.

Lietas materiālos un pievienots tātad šis te mūsu atzinums, kura pielikumā ir tabula, kurā norādīti konkrētu noteikumu punkti, viņu izpilde un komentārs par to, vai izpildīts vai nav izpildīts. Respektīvi, konkrēti attiecībā uz nosacījumiem un atzinumiem ir pievienots vai nav pievienots. Un tas ir norādīts arī atzinuma kopsavilkuma tekstā.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, kā ministrija tradicionāli rīkojas, ja gadījumā ir ierakstīts, ka nav izpildīts.

I.Aigare.

Respektīvi, tad, kad ir ierakstīts tabuliņā, ka nav izpildīts... Šajā gadījumā ir norādīts, ka pašvaldībai tas ir jāņem vērā, jānovērš šīs neatbilstības, kļūdas, jāprecizē, jāpievieno iztrūkstošie dokumenti. Un tad, kad ienāk šie saistošie noteikumi, mēs izvērtējam, vai mūsu atzinumā norādītās iebildes un neatbilstības ir ņemtas vērā vai nav.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai saistībā ar konkrēto teritoriālo plānojumu... šie saistošie noteikumi, kad ienāca jūsu ministrijā pēc tam.... Vai jūs vērtējat, vai iztrūkstošie dokumenti ir pievienoti vai nav.

I.Aigare.

Tas ir arī norādīts 2006.gada marta atzinumā par to, ka tas ir ņemts vērā un kas nav ņemts vērā. Tur ir norādīts uz kultūras pieminekļu inspekcijas atzinumu, ka tas nav pievienots... Tās lietas, kas nebija izpildītas, tās ir atkārtoti izskatītas un norādītas šajā.

G.Kūtris.

Kas notiek, ja atkārtoti izskatot atkal konstatējat, ka nav izpildītas.

I.Aigare.

Šajā gadījumā tas jau ir pieņemts ar saistošajiem noteikumiem, un norādīts uz turpmākajām rīcībām, kas pašvaldībai ir jā dara, lai novērstu.

G.Kūtris.

Vai ministrija nekādus rīkojumus vai saistošo noteikumu darbību neaptur?

I.Aigare.

Šajā gadījumā ministrs izvērtēja iespēju apturēt šos saistošos noteikumus un šo pārkāpumu būtiskumu un nolēma neapturēt.

G.Kūtris.

Un tad vēl jautājums. Sakiet, lūdzu, vai pēc šī, teiksim, otrreizējā atzinuma, ka nav līdz galam viss ievērots, vai ministrija turpināja kontrolēt, vai tiek ievērotas vēl esošās nebūšanas.

I.Aigare.

Tā paša gada marta nogalē tika norādīts pašvaldībai uz darbībām, kas viņiem jāizdara turpmākā plānošanas procesā. Tas ir, izstrādājot grozījumus, ņemot vērā šīs prasības pie detalplānojuma izstrādes.

G.Kūtris.

Tas nozīmē, ka to, kas iepriekš nebija līdz galam visi atzinumi, ka jūs samierināties, ka šādu atzinumu nav, ka tie būtu jāievēro sīkākajiem plānojumam.

I.Aigare.

Šajā gadījumā mēs norādām uz to, ka tas ir jānovērš turpmākā plānošanas procesā un konkrēti pievienojot visus atzinumus, kas ir par konkrēto teritoriju. Tas nav tā, ka mēs pasakām „nē”.

G.Kūtris.

Ka ir jāievēro... samierināties ar to, ka vēl nav, bet ka sīkākos plānojumos vajadzēs.

Sakiet, lūdzu, otrs jautājums. Jūs minējāt, ka visu var novērst detalplānojumos arī. Rīgas brīvostas teritorijai... Rīgas ostas teritorijai... Vai šeit arī tiek veidoti detalplānojumi? Kas ir zemāks par Rīgas pilsētas teritoriālo plānojumu? Kāds zemāks plānošanas dokuments...

I.Aigare.

Nevar teikt, ka tas ir zemāks plānošanas dokuments, jo arī detālplānojums tāpatās ir vietējās pašvaldības plānojums. Šajā gadījumā tā ir Rīgas pilsētas Domes kompetence pieņemt lēmumu par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu jeb nē. Atkarībā no tiem gadījumiem, kas ir noteikti normatīvajos aktos un atkarībā no attiecīgās situācijas. Jo viņi ir norādījuši savā attīstības programmā, kā jau es teicu, ka ostu teritorijās tiek detalizētāk šī zonēšana ...

G.Kūtris.

Vai jūs kā ministrija, kas kontrolē šo teritoriālo plānojumu atbilstību noteikumiem.... Sakiet, lūdzu, vai jūs domājat, ka par Rīgas teritoriālo plānojumu sīkāks jeb tādā pašā līmenī, bet detalizētāks plānojums... kāds varētu būt Rīgas ostai? Detālplānojums vai kāds cits?

I.Aigare.

Cita plānojuma veida nav šobrīd. Normatīvie akti nepasaka cita veida plānojumu.

G.Kūtris.

Cita veida plānojuma nav, kā vienīgi kāds detālplānojums varētu šai teritorijai, ja? Un līdz ar to, izstrādājot detālplānojumu varētu būt arī stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums vai citi atzinumi, kas ir vajadzīgi.

I.Aigare.

Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu, vai vajadzēs, vai nevajadzēs, par to attiecīgi birojs lemj.

G.Kūtris.

Nu skaidrs... bet atzinumi varētu būt pievienoti. Paldies.

Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Man ir jautājums tādā gadījumā par jūsu atzinumu, ko jūs esat snieguši Rīgas Domē 19.decembrī. Un tur jūs 3.punktā norādat, ka apakšpunktos attiecīgajos ir ietverta norma, kas pieļauj teritorijas plānojumu grozīt, izstrādājot detālplānojumu. Un tālāk jūs norādāt, ka tas ir pretrunā ar teritorijas plānošanas likuma 6.panta 5.daļā noteikto, ka detālplānojumu izstrādā vietējās pašvaldības domes lēmumā noteiktai teritorijai un apstiprina pēc vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma stāšanas spēkā, ievērojot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto teritorijas plānoto atļauto izmantošanu. Tad kas ir mainījies, ka jūs tagad sakāt, ka pietiek ar detālplānojuma līmeni..

I.Aigare.

Detālplānojums nemaina teritorijas plānojumā noteikto izmantošanu un tās apjomu, tas detalizē un precizē.

K.Krūma.

Tad kurā līmenī ir jāveic ietekme uz vidi...

I.Aigare.

Tas ir uz galīgo redakciju, pirms viņa tika apstiprināta.

K.Krūma.

Tātad teritorijas plānojumu, plānoto izmantošanas veidu var noteikt tikai teritorijas...

I.Aigare.

Tikai teritorijas plānojumā. Detalizējot atbilstoša mēroga noteiktībai detālplānojumā.

K.Krūma.

Bet detālplānojumā vairs teritoriālo izmantošanu nevar mainīt.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem ir kāds jautājums?

Viens tāds papildus jautājums. Sakiet, lūdzu, vai jūs personīgi zināt, starp otro redakciju un trešo redakciju, tas ir, galīgo redakciju, vai Rīgas teritoriālajam plānojumam tika veiktas būtiskas izmaiņas attiecībā uz Rīgas ostas teritoriju. Vai jūs tā konkrēti tik smalki nezināt.

I.Aigare.

Attiecībā uz ostu... teritoriālās robežas... tur bija divi varianti.

G.Kūtris.

Ostas robežas. Bet attiecībā uz teritoriālo plānojumu, teiksim, uz izmantošanas veidiem — atļauto un plānoto izmantošanu un tamlīdzīgi... Neatceraties, ja?

K.Krūma.

Man ir jautājums attiecībā uz jūsu divām vēstulēm. Attiecīgi 17. martā un 27.martā. Kas būtiski mainījās, kādēļ jūs mainījāt savu viedokli. Teiksim, 17.marta vēstulē uzskaitot visas nepilnības un prasot tās novērst un 27.martā atsaucoties uz nozīmīgumu Rīgas pilsētas teritorijas plānojumam atsaukt faktiski un atstāt visas tās nepilnības un novērst jau pēc apstiprināšanas.

I.Aigare.

17. marta atzinums tika sniegts par saistošajiem noteikumiem, kur vēl pastāvēja varbūtība, ka tiktu atcelti šie saistošie noteikumi, atkārtoti ministram izskatot un izvērtējot situāciju un šo neatbilstību būtiskumu, 27. martā tika norādīts, ka šīs iebildes un nepilnības novēršamas turpmākajā plānošanas procesā.

K.Krūma.

Kā jūs esat kontrolējuši tālāko plānošanu?

I.Aigare.

Ņemot vērā to, ka, teiksim, normatīvajos aktos tā hierarhija, ko nosaka normatīvi, tie ir jāņem vērā, ja ir pretrunas starp to, kas ir ierakstīts teritorijas plānojumā un..

K.Krūma.

Kā jūs esat kontrolējuši to, kā tiek novērstas visas tās pieļautās neprecizitātes pēc 27.marta?

I.Aigare.

Šobrīd Rīgas pilsētas Dome ir pieņēmusi lēmumu par grozījumu izstrādi un šajā sakarā arī tiek precizētas šīs te neatbilstības. Tas ir, plānojuma grozījumu izstrādes process šobrīd notiek.

K.Krūma.

Šobrīd tikai, ja?

G.Kūtris.

Šobrīd principā varētu būt grozījumi teritorijas plānojumā vai detālplānojuma izstrādāšana varētu būt.

I.Aigare.

Šobrīd tiek izstrādāti grozījumi teritorijas plānojumā. Jo arī Rīgas Dome konstatēja vairākas tādas tehniskas neprecizitātes, kuras šobrīd arī tiek grozījumu ietvaros novērstas.

G.Kūtris.

Tiensis Ķīnis.

U.Ķinis.

Saistībā ar 3. teritoriālā plānojuma variantu. Atgriežoties arī pie kolēģes uzdotā jautājuma par 17.marta 2006.gada vēstuli, ko jūs esat nosūtījuši Rīgas Domei. Jūs šeit miniet, ka faktiski tika pārkāpta šī procedūra un tas pat izcelts ir ar boldu, ka bija jānodrošina atkārtota sabiedriskā apspriešana ne mazāk kā trīs nedēļu garumā. Vai tas faktiski nav jau pietiekams iemesls, lai apturētu faktiski tālāko plāna darbību?

I.Aigare.

Šīs izmaiņas... Pirmajā redakcijā, kas tika sagatavota, tās teritorijas, kuras šeit tika prasītas... iepriekšējā atzinumā tika prasītas nomainīt uz dabas pamatnes teritorijām, viņas jau arī bija noteiktas kā šīs te dabas pamatnes teritorijas. Līdz ar to iznāk tā, ka mēs šobrīd prasām atgriezties pirmajā redakcijā ar šo te atzinumu.

U.Ķinis.

Nē, es saprotu, bet es vienkārši gribu saprast, kāpēc šādas atzinums tad tādā gadījumā un šeit pašās beigās tātad jūs vēl rakstiet, ka pamatojoties uz Ministru kabineta 2003.gada 3.februāra noteikumu Nr.56 Reģionālās attīstības un pašvaldību ministrijas nolikums 7.1.apakšpunktā: lūdzam sniegt skaidrojumu, kāpēc pēc ministrijas 19., 12., 05. atzinuma un tā tālāk saņemšanas, netika nodrošināta atkārtota sabiedriskā apspriešana. Tātad jūs paši uzskatāt, ka tas ir ārkārtīgi būtisks pārkāpums.

Kāpēc jūs tagad sniežat tādu diezgan izvairīgu atbildi un nepasakiet skaidri, vai tā ir procedūra ievērota vai nav procedūra ievērota šeit.

I.Aigare.

Ja ņemt par procedūras punktiem, tad tas ir noteikts Ministru kabineta noteikumos nr.883. Rīgas Dome savu teritorijas plānojumu izstrādāja pēc Ministru kabineta noteikumiem nr.423 un vienīgā atšķirība, kas ir jāievēro no jaunajiem noteikumiem, ir šie trīs apakšpunkti, respektīvi, jāsaņem to institūciju atzinumi, kas ir norādīti šajos jaunajos noteikumos, jāiesniedz ministrijai atzinumu saņemšanai un trešais: sadaļām ir jābūt tādām, kādas tās ir noteiktas jaunajos noteikumos.

U.Ķinis.

Nu, bet tad pēc jūsu viedokļa ir tā procedūra pārkāpta vai nav tā? Es tā arī nedzirdu to atbildi.

I.Aigare.

Šajā 17.datuma atzinumā mēs esam norādījuši uz to, ka tās trīs nedēļas pēc 883 noteikumiem būtu bijis jāievēro, jo tādā gadījumā... sabiedrība nav informēta par tām jaunākajām izmaiņām.

U.Ķinis.

Vai jums ir zināms, ka ir notikušas kaut kādas darbības no Rīgas Domes puses, lai novērstu tos trūkumus? Vai jūs esat kontrolējusi šo jautājumu?

I.Aigare.

Ministrijas atzinums ir 19.datumā bijis par galīgo redakciju. Saistošie noteikumi ir pieņemti 20. datumā, līdz ar to publicēts ir, ja nemaldos, 4.janvārī 2006.gadā. Un 18. janvārī ir iesniegts ministrijā saistošie noteikumi.

G.Kūtris.

Vai jūsuprāt to, ko ministrija norādīja kā procedūras neievērošanu, varētu tā tikt novērsta ar detālpilānojumiem?

I.Aigare.

Nē. Tās ir procedūras....

G.Kūtris.

Jā, tas ir procedūras jautājums... Un jūsu ministrija principā arī nereaģēja, ja šāds pārkāpums ir noticis un nekas tālāk netiek darīts.

I.Aigare.

Rīgas Dome, komentējot savas rīcības, norādīja, ka viņi ir apstiprinājuši un pēc tam izveduši sabiedrībai pieejamā vietā visu informāciju par veiktajām izmaiņām. Bija arī Rīgas Domes 5.janvāra vēstule, kurā viņi nokomentēja, kas un kā ir darīts.

G.Kūtris.

Es saprotu, ka ministrija līdz ar to ieņēma tādu neitrālu pozīciju. Vai jūs piekristu, ka kādam teritoriālam plānojumam vispār nenotiek sabiedriskā apspriešana un pēc tam pasaka: mēs informēsim sabiedrību.

I.Aigare.

Tā tas nevar būt.

G.Kūtris.

Nevar būt. Paldies.

Vēl jautājumi? Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Pirmais jautājums. Mani interesētu, kāds jūsuprāt ir tiesiskais pamats nepiemērot stratēģisko novērtējumu teritorijas plānojumam attiecībā uz brīvostu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām un to veikt brīvostas attīstības programmai.

I.Aigare.

Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas reglamentē stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, lemj par piemērošanu plānošanas dokumentam. Plānošanas dokuments ir Rīgas teritorijas plānojums. Konkrētā ostas daļa – tas ir daļa no visa plānojuma. Un otrs punkts šajos pašos 157.noteikumos ir, ka ostu teritorijām piemēro stratēģisko novērtējumu, izstrādājot attiecīgo attīstības šīs te programmas plānus šai teritorijai. Šīs stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra tika piemērota visam plānošanas dokumentam kopumā.

G.Kūtris.

Es mazlietiņ nesapratu. Vai varētu saprast tā, ka ostas attīstības programma vai plāns ir teritorijas plānošanas, teiksim, sastāvdaļa...

I.Aigare.

Nē, nav tā sastāvdaļa, bet arī vides pārskats jeb stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši normatīvajiem aktiem nav teritorijas plānojuma sastāvdaļa. Tas ir dokuments, kas tiek ņemts vērā izstrādājot šo te plānojumu. Un šobrīd ir tā, ka tas stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums ir piemērots visam lielajam dokumentam... teritorijas plānojumam. Attiecībā uz ostas teritorijas attīstības programmu tur atkal birojam ir jālemj, vai jāpiemēro vai nav jāpiemēro šī te procedūra. Tas izriet no šiem 157.noteikumiem.

G.Kūtris.

Vai varētu būt tā, ka teritorijas plānojumam kopumā ir veikts stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, izņemot vienu daļu, teiksim, kas attiecas... apkārt tādos lielākos vilcienos un teikts, ka to var izstrādāt zemāka ranga plānojuma dokumentos.

I.Aigare.

To pēc tam atzinumu sniedz attiecīgi birojs un viņš arī izvērtē. Mēs vadāmies no tā, ko birojs ir norādījis savā atzinumā.

K.Krūma.

Man ir vēl viens jautājums attiecībā uz teritorijas plānošanas likumu, kur 7.pantā 3.daļā 3.punktā nosaka, ka atbildīgā ministrija izvērtē plānošanas reģionu, pašvaldību teritorijas plānojuma atbilstību nacionālajam plānojumam, normatīvajiem aktiem un ierosina nepieciešamās izmaiņas, ja teritorijas plānojums neatbilst šī likuma citu normatīvo aktu un nacionālā plānojuma prasībām. Ir Vides pārraudzības valsts biroja atzinums nr.24, kurš secinājumu daļā vairākos punktos uzskaita visus tos normatīvos aktus, kam šis plānojums neatbilst. Jūs uzskatījāt arī šos norādītos Vides pārraudzības valsts biroja secinājumus par nepietiekamiem, lai, teiksim, neatzītu par būtiskiem trūkumiem tos trūkumus, kas ir konstatēti teritorijas plānojumā un uzskatījāt, ka to var apstiprināt.

I.Aigare.

Savā atzinumā par galīgo redakciju mēs arī norādījām, ka jāņem vērā ir Vides ministrijas un Vides pārraudzības valsts biroja komentāri atbilstoši viņu kompetencei ar teritorijas plānojumu, respektīvi, tas, kas ir norādīts atzinumā – tās rekomendācijas un ieteikumi.

K.Krūma.

Un nevis secinājumi?

I.Aigare.

Nobeigumā atzinumam ir rekomendācijas tālākai darbībai.

G.Kūtris.

Vēl, lūdzu, jautājumi tiesnešiem?

U.Ķinis.

Bet jūs esat izpildvaras institūcija faktiski, kurai ir uzraudzība dota pār pašvaldību darbību reāli. Kādas tad tālākās tās sekas? Nu, labi, es izsaku tās rekomendācijas, ieteikumus un tā tālāk. A kur viņi paliek? Gaisā paliek? Kas viņus kontrolē tālāk? Kāda ir tā izpildes gaita viņiem?

I.Aigare.

Nu tieši tāpēc jau es arī runāju. Tā ir uzraudzības funkcija. Teritorijas plānojuma izstrāde, tā ir pašvaldības kompetence. Tas, kādas teritorijas izmantošanas veids, kādi aprobežojumi tiek noteikti tajā vai citā teritorijā, tā ir tikai pašvaldības kompetence. Protams, ņemot vērā to, ko normatīvie akti nosaka, kādus aprobežojumus...

U.Ķinis.

Ja es pareizi sapratu. Jūs teicāt, ka plāns tika izstrādāts tāpat uz noteikumu veco redakciju būtībā balstoties. Kādas ir tās galvenās izmaiņas, teiksim, tad varbūt vēlreiz precizējiet.

I.Aigare.

Tie vecie noteikumi, pēc kuriem uzsāka teritorijas plānojuma izstrādi bija spēkā no 2000.gada līdz 2003.gada beigām. Pa starpai vēl tād nāk šie jaunie noteikumi, bija vēl vieni noteikumi... tād Rīgas teritorijas plānojums pamatvilcienos tiek izstrādāts uz šiem 2000.gada noteikumiem. Un no jaunajiem noteikumiem, tie, kas ir spēkā no 2004.gada nogales, ir trīs punkti, kas viņiem bija arī jāņem vērā un to viņi arī izpildījuši. Tād pieprasīt no institūcijām, kas ir minētas šajos jaunajos noteikumos, atzinumus, iesniegt ministrijai galīgo redakciju atzinumu saņemšanai un sastāvdaļas noteikt tādas, kādas tās ir noteiktas šajos jaunajos noteikumos un 883. ...

G.Kūtris.

Un tika izpildīti visi trīs noteikumi?

I.Aigare.

Norādīts uz konkrētām institūcijām, kuras nav iesniegušas. Te ir jāsaka tā, ka tā atzinumu saņemšana ir grūts process, jo diemžēl ne visas institūcijas izprot šo nepieciešamību un to svarīgumu un bieži vien atzinumu vienkārši nesniedz.

G.Kūtris

Un kā jūs rīkojaties tajos gadījumos?

I.Aigare.

Viņām ir atvēlēts, teiksim, mēneša laiks, kura laikā jāsniedz šie te atzinumi.

G.Kūtris.

Un ko darīt pašvaldībai?

I.Aigare.

Pašvaldība ik pa brīdim atgādina par šādu atzinumu sniegšanas nepieciešamību. vairākkārtīgi raksta. Diemžēl ietekmēt institūcijas, lai viņas noteiktā periodā tās sniegtu...

G.Kūtris.

Tas nozīmē, ka šīs institūcijas liek zem sitiena pašvaldību?

I.Aigare.

Nē, nevarētu teikt, ka liek zem sitiena, bet bieži vien vienkārši tā varbūt ir nevērība pret šo...

G.Kūtris.

Un ko darīt pašvaldībai, ja institūcija nedod obligāto atzinumu?

I.Aigare.

Ja pašvaldība vairākkārtīgi pieprasa un tajā gadījumā, kad netiek sniegta, viņi pievieno pieprasījumu vēstules, uz kuru tā arī nav saņemta atbilde.

G.Kūtris.

Un tad ministrija saka: nu... ko var darīt...

I.Aigare.

Ministrija var tikai lūgt, tieši tāpat kā pašvaldības.

G.Kūtris.

Jautājums tiesnesei Krūmai.

K.Krūma.

Precizējošs jautājums. Es tagad gribu saprast. Ja Vides pārraudzības valsts birojs savos secinājumos norāda, ka atsevišķu risinājumu īstenošana var būtiski nelabvēlīgi ietekmēt aizsargājamo sugu atradnes, ka viņiem nav pieejama informācija, kas ļautu izvērtēt atsevišķu to risinājumu atbilstību normatīvo aktu prasībām un tā tālāk un tā joprojām... Tas viss ir sarakstīts secinājumu daļā. Rekomendācijās viņi neko dramatisku nerekomendē un tad jums kā tādai galvenajai institūcijai, kas pieņem to beigu lēmumu, ir saistošas tās viņu rekomendācijas? Un ja viņi tur ir kaut ko nepareizi nointerpretējuši vai nepareizi izvērtējuši? Tad jums ir obligāti jārikojas tikai saskaņā ar tām viņu rekomendācijām?

I.Aigare.

Birojs atzinumā nav norādījis, ka lūdzam veikt nepieciešamās darbības un atkārtoti iesniegt mums atzinumu saņemšanai...Biroja kompetence ir izvērtēt vides pārskatu.

K.Krūma.

Un tas, kas ir rakstīts tajos secinājumos, tas tad ir pilnīgi vienalga?

I.Aigare.

Secinājumi... Viņi secina izejot cauri tam vides pārskatam un dod rekomendācijas tālākai darbībai, ko darīt pašvaldībām.

G.Kūtris.

Tiesnešiem nav vairāk jautājumu? Pieteikuma iesniedzējiem jautājumi?

A.Grišāne.

Pirmais jautājums būtu tāds: vai es pareizi sapratu, ka ..... patiesībā nav vērtējuši pēc būtības atšķirības starp otro redakciju, kas bija nodoti sabiedriskajai apspriešanai, pēc tam to 15.novembra redakciju, kas bija noteikta kā galīgā Domes sēdē un pēc tam 20.decembra redakciju, kuru Dome pieņēma kā saistošos noteikumus.

I.Aigare.

Tas ir... pirms galīgās redakcijas apstiprināšanas?

A.Grišāne.

... vai var mainīt... vai ir izvērtējusi to, kā mainījās tā redakcija līdz tai galīgajai redakcijai.

I.Aigare.

Mums ir iesniegta tikai galīgā redakcija.

A.Grišāne.

Bet jums tika iesniegta 15.novembra redakcija un pēc tam 20.decembra redakcija, kas atšķirās...

I.Aigare.

Mums tika iesniegta 24.novembrī galīgā redakcija.

A.Grišāne.

Un šī galīgā redakcija atbilst arī tai galīgajai redakcijai, kas ir pieņemta 20.decembrī?

I.Aigare.

20.decembrī ir veikti labojumi un izmaiņas attiecībā uz tām teritorijām, kurās ir noteiktas šīs te dabas pamatnes teritorijas, veikti precizējumi apbūves noteikumos un tas ir iesniegts 18.janvārī.

A.Grišāne.

Un sakiet lūdzu, attiecībā uz ostas teritoriju... un tām divām iespējamām ostas robežām, kas bija otrajā redakcijā, kā es saprotu uz apspriešanu... Vai tās robežas arī jums kā gala redakcijā tika iesniegtas tās pašas robežas?

I.Aigare.

Robežas ir palikušas tādas pašas, kā galīgās, tā arī saistošajos... jo robežas kā tādas nosaka Ministru kabineta noteikumi. Tas noteikts gandrīz gadu vēlāk. Ir ievilkta divas līnijas šobrīd – perspektīvā un perspektīvā alternatīvā. Un apstiprinot 2006.gada augustā šīs te robežas ar Ministru kabineta noteikumiem, ir veiktas izmaiņas starp abām tām līnijām.

A.Grišāne.

Ar Ministru kabineta noteikumiem apstiprinātas citas ostas robežas pašlaik, nekā tās, kas ir noteiktas teritorijas plānojumā.

A.Bitāns.

Viņas nesakrīt precīzi starp vienu un otru. Tur ir veikti precizējumi.

A.Grišāne.

Kā jūs vērtējat to kompetences sadalījumu, kurš tad īsti nosaka ostas robežas?

I.Aigare.

Šobrīd ostas robežas atbilstoši likumdošanai nosaka tātad Ministru kabinets.

A.Grišāne.

Un Ministru kabinets principā varētu noteikt ostas robežas jebkādas, neveicot nekādu ietekmes uz vidi novērtējumu vai vispār kādus apsvērumus...

I.Aigare.

Tad tas jāprasa ir ..... jo šajā gadījumā tas, ka ostas robežas ir noteiktas ar Ministru kabineta noteikumiem, tātad viņas ir saistošākas par tiem noteikumiem, kas ir pašvaldības teritorijas plānojumā saistošie noteikumi.

A.Grišāne.

Sakiet, lūdzu, vai tās izmaiņas, kas ir no otrās redakcijas tomēr, kas bija apspriesta, un tagad ir saistošo noteikumu veidā, proti, tajos zonējumu maiņas un apbūves noteikumos, kas tās izmaiņas ir veiktas attiecībā uz ostas teritoriju... Jūs esat vērtējuši?

I.Aigare.

Mēs atsevišķi neizdalījām ostas teritoriju.

A.Grišāne.

Tad vai tās izmaiņas, kas ir veiktas attiecībā uz Rīgas teritorijas plānojumu, vai viņas būtu uzskatāmas par pietiekami būtiskām? Vai viņas ir būtiskas tās izmaiņas?

I.Aigare.

Tās izmaiņas, kas ir no galīgās uz otrajiem... saistošajiem noteikumiem?

A.Grišāne.

No otrās redakcijas uz saistošajiem noteikumiem.

G.Kūtris.

No tās, ko jums iesniedza novembrī un galīgo?

I.Aigare.

Mums ir sniegtas tikai divas redakcijas – galīgā un pēc tam, kad jau ir bijis dokuments ar saistošajiem noteikumiem apstiprinātais.

A.Grišāne.

Sakiet, vai galīgā redakcija ir jebkad bijusi publiski apspriesta?

I.Aigare.

Jebkad? Viņa ir bijusi apspriesta.

A.Grišāne.

Un vai otrā redakcija atšķiras no tās redakcijas, ko 15.novembrī apstiprināja kā galīgo redakciju un iesniedza ministrijai.

I.Aigare.

Mums šī te otrā redakcija, pirmā redakcija netiek iesniegta, mums ministrijā ienāk galīgā redakcija. Mums nevaram izvērtēt, kādas redakcijas ir bijušas pirmā, otrā, trešā... un citas redakcijas. Mums tas plānojums bez maz jau ir apstiprināts.

A.Grišāne.

Tātad ministrija nevar novērtēt to, vai vispār patiesībā ir bijusi sabiedriskā apspriešana.

I.Aigare.

Tas ir izejot no pievienotajiem sabiedriskās apspriešanas materiāliem.

A.Grišāne.

Un vai nebija atšķirība starp sabiedriskās apspriešanai nodoto redakciju un galīgo redakciju, ko jums iesniedza Rīgas Dome?

I.Aigare.

Redakcija, kas tika izstādīta sabiedriskās apspriešanas laikā, netiek iesniegta. Tiek iesniegta galīgā redakcija.

A.Grišāne.

Un vai tās atšķirības bija būtiskas?

I.Aigare.

Tas ir tās, kas bija sabiedriskajā apspriešanā un galīgajā redakcijā? Es teiktu tā. Rīgas pilsētas domei pieņemot lēmumu, tiek izvērtēti sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie priekšlikumi, institūciju atzinumi un nepieciešamības gadījumā izvērtēts, vai jāveic kaut kādas izmaiņas, vai nav jāveic. Tas, kas tika iesniegts galīgajā redakcijā, tas bija tas vienīgais dokuments, ko mēs esam skatījuši un kā pirmatnējo Rīgas teritorijas plānojuma dokumentu. Pirmā, otrā redakcija, tas, kas ir bijis sabiedriskajā apspriešanai izstādītais dokuments, tas nav ticis iesniegts ministrijā.

A.Grišāne.

Labi, es saprotu, ka jūs nevarat vērtēt otro redakciju un galīgo redakciju, tās izmaiņas. Bet starp galīgo redakciju un saistošajiem noteikumiem... Vai tur ir izmaiņas un vai tās izmaiņas ir būtiskas?

I.Aigare.

Attiecībā uz ostu?

A.Grišāne.

Jā, attiecībā uz ostu.

I.Aigare.

Attiecībā uz ostu... netika atsevišķi izdalīta osta kā teritorija. Tas ir kopumā ņemot.

A.Grišane.

Bet attiecībā uz Rīgas teritorijas plānojuma apbūves noteikumiem?

I.Aigare.

Arī konkrēti uz ostas teritoriju vai vispārīgi?

A.Grišane.

Vispārīgi.

I.Aigare.

Tika izvērtētas izmaiņas un veiktas... precizētas.

G.Kūtris.

Jautājums bija, vai bija būtiskas šīs izmaiņas.

I.Aigare.

Izvērtējot to, vai tas ir būtiski vai nebūtiski, vai tā dēļ ir nepieciešams apturēt saistošos noteikumus, ministrija nolēma, ka šīs izmaiņas nav būtiskas.

A.Grišane.

Sakiet, lūdzu, vai jūs saņēmt atbildi no Rīgas Domes uz 17.marta 2006.gada vēstuli, kur jūs norādījāt, ka ir nepieciešams obligāti nodrošināt atkārtotu sabiedrisko apspriešanu un jānovērš visi minētie trūkumi, jo tur beigās priekšpēdējā rindkopa nosaka... tā prasa Rīgas Domei paskaidrot, kas ir noticis un kāpēc tā ir noticis. Vai ministrija saņēma paskaidrojumu?

I.Aigare.

Šodien es komentārus par to nevaru sniegt. Man nav informācijas.

A.Grišane.

Es vienkārši nesapratu, kas mainījās to desmit dienu laikā, lai no krasa... ka obligāti ir jāveic atkārtota sabiedriskā apspriešana un tur ir daudz un būtiski pārkāpumi, tomēr ministrija nonāktu pie slēdziena, ka nu nekas, lai ir spēkā... Kur ir tā argumentācija, un uz kā tā argumentācija ir balstīta?

I.Aigare.

17.martā šis te atzinums jeb vērtējums tika norādīts, ņemot vērā to, ka varētu būt apturēti šie saistošie noteikumi. Rūpīgāk izvērtējot, kā es jau es teicu, ministrs nolēma, ka šīs izmaiņas nav tik būtiskas, šīs neatbilstības... ka būtu jāpiemēro šīs pašvaldību likumā noteiktās...

A.Grišane.

Bet es te lasu, te ir rakstīts: vienlaikus izprotot teritorijas plānojuma nozīmību ministrija nepieprasa atcelt teritorijas plānojumu... tāpat, proti, ministrija nevienā brīdī nesaka, ka tās izmaiņas un tie pārkāpumi nav bijuši nebūtiski, bet viņi norāda, ka tāpat izprot to nozīmību. Vai jūs varat kaut kā paskaidrot...

I.Aigare.

Tajā laikā, kad tika apstiprināts Rīgas teritorijas plānojums, Teritorijas plānošanas likumā nebija tā norma, ka var apturēt... Un līdz ar to, ja būtu iespējas apturēt daļā, tad arī tās daļas, kurās tika veiktas šīs te izmaiņas, tad pieļauju, ka varētu tikt apturēts daļā. Ja tiktu apturēts teritorijas plānojums, tad tas nozīmē, ka Rīgas pilsētā vispār nav spēkā esoša teritorijas plānojuma.

A.Grišane.

Un jūs sakāt, ka uz to brīdi nebija iespējams apturēt daļā.

I.Aigare.

Uz to brīdi nebija.

A.Grišane.

Un ja būtu bijis, jūs apturētu?

I.Aigare.

(nesaprotami)

G.Kūtris.

Vai ir vēl jautājumi?

A.Grišane.

Es gribētu pajautāt. Sakiet, lūdzu, kas var atcelt brīvostas attīstības programmu?

I.Aigare.

Brīvostas attīstības programmu apstiprina Ostas padome.

A.Grišane.

Vai ir kāda valsts vai pārvaldes institūcija, kas kontrolē un...?

I.Aigare.

Tas ir dokuments, kas nav ārējais normatīvais akts. Tas nav saistošs Ministru kabineta noteikumiem.

A.Grišāne.

Un, saki, ja teiksim, ir pārkāpumi... ja, teiksim, brīvostas attīstības programma būtiski grozītu Rīgas attīstības plānu un brīvostas attīstības programma, piemēram, tiktu piemērota? Vai ministrija kaut ko varētu iebilst?

I.Aigare.

Brīvostas attīstības programma nevar pēc savas būtības mainīt teritorijas plānojumu.

A.Grišāne.

Tātad viņai ir pilnīgi precīzi jāatbilst tam, kas noteikts teritorijas plānojumā. Teritorijas plānojums ir tas, kas izslēdz...

I.Aigare.

Jā, izslēdz dažādus jautājumus. Precizē... Attīstības programma ir tas stratēģiskais dokuments. Teritorijas plānojums ir vērsts uz teritorijas plānojuma izmantošanu un aprobežojumiem.

A.Grišāne.

Attīstības programma tātad šos teritorijas izmantošanas un aprobežošanas jautājumus patiesībā nemaz nedetalizē.

I.Aigare.

Kā norādīts attīstības plānā, tad viņiem ir jādetailizē... jānorāda, kurā vietā kas un kā.

A.Grišāne.

Vai jūs esat redzējusi Rīgas brīvostas attīstības programmu un vai tur tā ir norādīts?

I.Aigare.

Nē.

A.Grišāne.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Vai Rīgas Domes pārstāvim būtu jautājumi? Lūdzu!

A.Bitāns.

Saki, lūdzu, cik daudz pašvaldībām mums šobrīd ir teritoriālie plānojumi apstiprināti?

I.Aigare.

Tātad vēl uz vakardienu tās bija 391... apmēram 63-65 procenti.

A.Bitāns.

Un 2005.gada beigās cik daudz pašvaldībām bija?

I.Aigare.

2005.gada beigās... nu procentuāli tas skaits varēja būt 25-30 procenti.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai var skaidri nodalīt plānošanas procesā, kur ir sākums, kur viens posms beidzas, kur otrs un vērtēt pa posmiem...

I.Aigare.

Tie ir saistīti ar pašvaldību lēmumiem. Pirmais ir lēmums par uzsākšanu, nodošanu sabiedriskajai apspriešanai, institūciju nosacījumu saņemšanai, tehniskais periods, kurā tiešām tiek tas plānojums sagatavots, izejot no mūsu saņemtajiem nosacījumiem, institūciju un sabiedrības izteiktajiem priekšlikumiem, kuri tiek izvērtēti. Tad ir otrās sabiedriskās apspriešanas periods, kurā jau tiek izvērtēts sagatavotais dokuments un atkarībā no tā, kādi ir institūciju atzinumi, sabiedrības viedokļi, tiek attiecīgi tālākās darbības veiktas. Vai nu tā ir precizēšana un pilnveidošana, vēl viena sabiedriskā apspriešana, vai tas jau ir noteikts kā galīgā redakcija un tālāk sniegts uz atzinumu ministrijai.

A.Bitāns.

Bet jūs nenoliedzat, ka plānošanas procesā ir iesaistītas ļoti daudzas institūcijas un tas process nav tik tieši kontrolējams...

I.Aigare.

Teritorijas plānojums pēc savas būtības ir viedokļu saskaņošanas process. Tas ir šo kompromisu meklēšanas variants.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, ja nav saņemts iestādes atzinums, vai tas tomēr neliecina, ka iestādēm nav iebildumu pret konkrēto piedāvāto projektu?

I.Aigare.

Ja institūcija neatbild, tātad viņa diezgan vieglprātīgi pieiet šim jautājuma risinājumam un viņai vai nu nav intereses par attiecīgo teritoriju vai vienkārši nav ko teikt.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai ministrija ir informēta par Rīgas Domes izstrādāto teritorijas plānojuma īstenošanas procesa rīcības plānu, kas bija apstiprināts 21.februārī 2006.gadā.

I.Aigare.

Tas ir par to, kādā veidā tiks novērstas šīs te nepilnības? Cik es atminos, tad 2006.gada sākumā, pavasarī, šāda informācija tika saņemta.

A.Bitāns.

Paldies. Sakiet, lūdzu, vai jums ir informācija par to, ka 2006.gada 16.martā tika izsūtīta informācija par apstiprināto plānojumu, tajā skaitā arī gan valsts, gan pašvaldības iestādēm, gan arī sabiedriskajām organizācijām.

I.Aigare.

Atbilstoši tam, ka šie Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka ir jāiesniedz.... konkrēti šī informācija līdz ministrijai... vismaz es neesmu redzējusi. Es pieņemu, ka viņa ir iesniegta...

G.Kūtris.

Paldies. Paldies, Aigares kundze.

Aicinām lūdzu savu viedokli par šo jautājumu izteikt Vides ministrijas pārstāvi... Vilkastes kundze.

D.Vilkaste.

Labdien.

Vides ministrija tāpat par konkrēto plānojumu, par konkrēto lietu savu viedokli puda divās vēstulēs. Viena ir 2005.gada 5.oktobrī, kurā bija atzinums par pašu vides pārskatu un jau šajā te atzinumā parādījās, ka mūs neapmierina, kā tiek izvērtēta šī te ietekme tajā daļā, kas attiecās uz Rīgas brīvostu. Tas Rīgas Domei tika arī norādīts.

Otra vēstule... otrs atzinums ir vēlāk. Tas ir 16.decembris 2005.gadā un tas ir jau atzinums par pašu teritorijas plānojumu. Un tas ir arī diezgan apjomīgs un atsevišķi tiek arī skarta šī te Rīgas brīvostas problēma par to, ka nav šīs te vērtējums veikts, mūsaprāt, atbilstoši spēka esošajiem normatīvajiem aktiem un arī tas pats, kas varbūt bija būtiskākais, kas ir norādīts pašā šā atzinuma beigās, ka Vides ministrija uzskatīja, ka ir nepieciešams Rīgas Domei veikt plānojumā korekcijas un tikai tad pēc tam iesniegt atkārtoti vēlreiz Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai šo jau precizēto versiju, kurā būtu novērsti pārkāpumi un neatbilstības normatīvajiem aktiem.

Ko vēl varētu piebilst, kas izskanēja klausoties iepriekšējā izskatīšanās dienā... Viena tāda nianse no Rīgas Domes, ka tiek pieminētas potenciālās Nature 2000 teritorijas, tad jāsaka, ka šāds jēdziens kā potenciālās nekad nav bijis. Mums viņas ir apstiprinātas ar likumu un tās ir Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas, bet nekad nav bijušas ar tādu vārdu salikumu kā „potenciālās”.

Un otra lieta par ietekmes uz vidi novērtējumu. Tad ir divas dažādas procedūras. Ir stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, ko veic plānošanas dokumentiem un pēc tam ir novērtējums, kas jau ir katrai konkrētai darbībai, kas tiek saukts par ietekmes uz vidi novērtējumu. Stratēģiskā novērtējuma esamība neatceļ to, ka būs jāveic katram objektam vēlreiz pēc tam ietekmes uz vidi novērtējums. Protams, ja to prasa likums vai, teiksim, citi normatīvie akti.

Un par šo te detalizācijas pakāpi un Rīgas brīvostas programmu, kas parādās un šo te būtisko jautājumu, vai vispārībā ietekmes uz vidi novērtējums stratēģiskais tika veikts vai nē, tad mēs

varam teikt, ka jā, ka novērtējums kā tāds Rīgas attīstības plānam tika veikts. Jautājums, protams, ir par kvalitāti, par atbilstību normatīvajiem aktiem, kaut vai mēs runājam tieši par šo te Rīgas brīvostas daļu.

Tas būtu viss.

G.Kūtris.

Vai no jūsu teiktā varētu saprast, ka attiecībā uz Rīgas pilsētas teritorijas plānojumu un ar to saistīto stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu varētu teikt, ka attiecībā uz postas teritoriju netika veikts atbilstoši normatīvajiem aktiem šis novērtējums?

D.Vilkaste.

Vismaz daļēji jā. Tas arī parādās pēc mūsu gan viena, gan otra atzinuma, kur mēs vēl sakām... teiksim, kas ir par vides pārskatu, ka vēl būtu jāvērtē alternatīvas, būtu jāvērtē, kādas tad būs šīs dažādo robežu ietekmes, kāda katra atstās sekas, ka izvēlas vienu vai otru variantu... Mēs, protams, arī norādījām to, ka tādā detalizācijas pakāpē, kā parādījās plānojumā, vispār nav iespējams līdz galam to visu izvērtēt. Un tas pats arī parādījās... līdzīgas nianse jau ir arī beigu atzinumā par plānojumiem. Mēs pie tā palikām, ka līdz galam viņš tā īsti atbilstoši nav veikts.

G.Kūtris.

Sakiet lūdzu, ja jūsu ministrija saka, ka līdz galam šis novērtējums nav veikts... arī galīgajā saistošo noteikumu veidā, kuru jūs pēdējo redakciju redzējāt... vai ministrijai kaut kas ir jāturpina, vai arī jūs samierināties ar to, ka nav veikts un viss un ko var darīt.

D.Vilkaste.

Nu, faktiski ir tā, ka šajā brīdī, kad mēs uzrakstām šo pēdējo atzinumu, tālāk seko jau Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu kompetence un pašas pašvaldības kompetence, cik viņa ņem vērā vai ignorē šos te mūsu atzinumus, cik viņa ignorē paši sev izstrādāto vides pārskatu un arī biroja atzinu par vides pārskatu, kas viss ir, teiksim, instrumenti, lai šo te plānojumu uzlabotu.

G.Kūtris.

Vai jūs līdz ar to sakāt, ka varētu būt jūsu viedoklis, ka tā tālāk darīt nedrīkst, bet Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija saka, ka nekas.

D.Vilkaste.

Būtībā jā, tas, ko mēs varam teikt, tas ir vairāk kā viedoklis. Mēs jau varam rakstīt šo te vēstuli ar aicinājumu apturēt vai ko tamlīdzīgu.... bet kompetence pieņemt lēmumu pēc tam jau vairs nav mums, tas ir Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai varētu būt tā, ka stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu veic vēlāk mazākai teritorijai.

D.Vilkaste.

Teorētiski tas varētu būt. Respektīvi tas dokuments, kam veiktu, tas varētu būt detālplānojums vai šī te pati Rīgas brīvostas programma. Bet tad ir jāņem vērā tās lietas, kas jau attiecas uz pašu plānošanas dokumentu. Respektīvi, ar detālplānojumu var tikai detalizēt prasības, tur nevar paredzēt neko ne jaunu, ne arī mainīt lietošanas mērķi un ar Rīgas brīvostas programmu būtībā ir tas pats, jo likumi nosaka, ka šajā brīvostas programmā... viņai ir jāatbilst teritorijas plānojumam. Līdz ar to tad sanāk, ka stratēģisko novērtējumu veic... laika posmā, kas varbūt ir tā kā par vēlu, ka visas pamatlīnijas tik un tā pamatā būs noteiktas teritorijas plānojumā, un līdz ar to tad arī teritorijas plānojumā tas ir jāizvērtē līdz pārskata sagatavošanas procesam.

G.Kūtris.

Vai jūsuprāt detālplānojums un ostas attīstības programma ir vienāda rakstura normatīvie dokumenti?

D.Vilkaste.

Detālplānojums ir vietējās pašvaldības teritorijas plānojums. Tas ir saistošie noteikumi. Rīgas brīvostas programma... nu, tas statuss viņai īsti tāds konkrēti noteikts nav. Protams, ja mēs runājam par to, kam viņi ir saistoši, protams, viņi ir saistoši pašam izstrādātājam, pašai Rīgas brīvostai. Es šobrīd neatceros... bet šķiet, ka Rīgas brīvostas likums vai reglaments nosaka, ka viņi ir saistoši ostas pārvaldniekam, attiecībā pret trešajām personām viņi ir saistoši uzņēmējiem, kas ostā vēlas kaut ko darīt. Tas, šķiet, arī laikiem arī parādījās vai nu reglamentā vai likumā. Tā ir kaut kāds ierobežotu personu loks, kam, protams, šī programma ir saistoša, bet ne plašai sabiedrībai.

G.Kūtris.

Tiesnešiem, lūdzu, jautājumi.

K.Krūma.

Precizējošs jautājums. Jūs pieļāvat, ka, teiksim, to stratēģisko novērtējumu teorētiski varētu veikt arī Rīgas brīvostas attīstības programmas ietvaros. Sakiet, lūdzu, kāds tam būtu tiesiskais pamatojums. Kurā likumā, kurā pantā tāds deleģējums būtu paredzēts?

D.Vilkaste.

Pašai šai programmai deleģējums, ka ir jāveic stratēģiskais novērtējums... būtībā tie ir stratēģiskā novērtējuma noteikumi, kas nosaka, ka jebkuram dokumentam, kas ir saistīts ar ostas attīstību, ir jāveic šis novērtējums.

K.Krūma.

Bet, teiksim to, ka Rīgas teritorijas plānojumā to varētu nedarīt pietiekami detalizēt, to deleģējot Rīgas brīvostai un veikt attīstības programmas ietvaros...

D.Vilkaste.

Teiksim, tas ir atkarīgs no tā, kas tiktu detalizēts šajā brīvostas programmā. Ja visas pamatlīnijas būtu plānojumā un ja viņas visas būtu izvērtētas atbilstoši stratēģiskajam novērtējumam, tad, protams, tas viss būtu pietiekami. Bet, ja būtiski risinājumi tiek atstāti tikai uz Rīgas brīvostas programmu, nu, tad... ir ļoti grūti tajā vērtēšanas stadijā...

K.Krūma.

Kurš likums to atļauj? Ka var atstāt kaut kādus jautājumus tālākai izvērtēšanai attīstības programmas ietvaros?

D.Vilkaste.

Ir atruna par to arī likumā par ietekmi uz vidi novērtējumu, par šo te detalizācijas pakāpi, hierarhiski saistītiem dokumentiem...23.5.prim pants. Ka nav lietderīgi, teiksim, atkārtot informāciju, kas būtu zemākā dokumentā, un ka ir jāizslēdz informācijas dublēšanās.

K.Krūma.

Vai šāda jūsu interpretācija atbilst tam, ko pasaka direktīva 2001.42 par plāniem un programmām ietekmes uz vidi novērtējumam? 5.pantā tas saka kaut ko citu... Vai tad jūs teiktu, ka mūsu ietekmes uz vidi novērtējuma, teiksim, likumi ir pretrunā ar direktīvas nosacījumiem?

D.Vilkaste.

Nē, nu direktīvas nosacījumiem noteikti nav pretrunā.

K.Krūma.

Tad mums vajadzētu vadīties pēc direktīvas noteiktā un tās interpretācijas, kas ir ietverta šīs direktīvas...

(atbild nesaprotami)

G.Kūtris.

Man ir viens neskaidrs jautājums par materiālo tiesību pusi attiecībā uz dabas dažādām aizsargājamojām teritorijām. Sakiet, lūdzu, ja salīdzinot veco Rīgas ostas teritoriju ar jauno, kas ir samazināta, izslēdzot ārā, piemēram, to Nature 2000 teritoriju... sakiet, lūdzu, vai izstrādājot teritoriālo plānojumu ir īpaši jāvērtē šādu teritoriju esamība pie robežas... nevis teritorijas iekļaušanu, bet esamību pie robežas rūpnieciski izmantojamam rajonam jeb zonai.

D.Vilkaste.

Jā, būtībā, jā. Ja tieši blakus šai apsargājamai teritorijai tiek plānoti kaut kādi nozīmīgi rūpnieciski objekti... tad ir jāvērtē, kādu tas ietekmi....

G.Kūtris.

Vai tam ir jābūt stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumā, vai to var pieļaut detalizētajos plānojumos?

D.Vilkaste.

Nu, tas var būt gan šajā posmā, gan arī vēlāk. Nu, protams, stratēģiskā novērtējuma ideju kā tādu vispār ieteicams vērtēt pēc iespējas ātrāk, ja tas ir iespējams un ņemot vērā esošo informāciju un arī pašu plānotāju skaidrību par to, kur tad kas atradīsies. Jo nevar izvērtēt to, ko nezina.

G.Kūtris.

Bet, ja tajā teritorijas plānojumā ir saprotams, ka ir rūpnieciskā apbūve ir domāta.

D.Vilkaste.

Jā, tas ir jāvērtē.

G.Kūtris.

Vai jūs pieļaujat domu, ka var nevērtēt un atstāt detalizētajam plānojumam?

D.Vilkaste.

Drīzāk nē, nekā jā.

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem ir jautājumi?

K.Krūma.

Man vēl ir jautājums attiecībā tām vēstulēm, ko jūs esat rakstījuši attiecībā uz brīvostas robežām. Tas ir saistīts ar MK noteikumu pieņemšanu. Tā vēstule, ko jūs iesniedzāt Ministru kabinetā 21.augustā 2006.gadā, jūs sakāt, ka principā jums iebildumu nav un vienlaicīgi norādāt tikai, ka ir zināmas problēmas ar Kundziņsalas iekļaušanu brīvostas teritorijā. Satversmes tiesai 24.septembrī šogad jūs atsūtījāt diezgan apjomīgu vēstuli, kurā jūs norādāt uz vēl daudziem citiem apsvērumiem, kurus jūs esat ņēmuši vērā, sniedzot atbildi Ministru kabinetam uz piecām rindiņām. Kāpēc jūs Ministru kabinetam neiesniedzāt to informāciju, ko jūs iesniedzāt Satversmes tiesai – gan par Natūrām, gan par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām... un Nature 2000, kas viss bija jāņem vērā izskatot jautājumu par brīvostas robežām.

D.Vilkaste.

Par brīvostas robežu ir tā, ka šī te augustā noteiktā 2006.gadā noteiktā robeža viņa nemainīja to situāciju attiecībā uz aizsargājamām dabas teritorijām, kāda viņa bija jau kopš 2001.gada. Tas ir attiecībā par Piejūras dabas parku un par Vecdaugavu. Tur, kur teritorija robežojas ar šīm teritorijām vai ir iekļauta, tur nekas nemainījās. Līdz ar to mēs arī nenorādījām šo te informāciju Ministru kabinetam, bet tikai norādījām par Kundziņsalu, kur uzskatījām, ka tas ir būtiski, ka tas varētu tikt iekļauts brīvostas teritorijā.

G.Kūtris.

Lūdzu, pieteikuma iesniedzējam vārds!

A.Grišāne.

Es gribētu pajautāt tādu jautājumu. Jūs minējāt, ka iespējams, ja stratēģisko ietekmes uz vidi veiktu ostas programmai vai detālplānojumā, tas jau būtu par vēlu. Vai jūs teiktu, ka ir jau radīti pabeigti fakti ar šo Rīgas teritorijas plānojumu. Attiecībā uz Krievu salu, uz Žurku salu, uz Kundziņsalu...

D.Vilkaste.

Zemes lietošanas veidu un mērķi nosaka teritorijas plānojums. Tas tomēr ir pamatu pamats. Pēc tam tālāk var tikai detalizēti...

A.Grišāne.

Sakiet, lūdzu, kā jūs vērtējat to, ka bez stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ir tikuši veikti grozījumi brīvostas attīstības programmā, paredzot jau attiecīgi Krievu salu, Žurku salu un Kundziņsalu šai rūpnieciskajai izmantošanai, nosakot, kas tur varētu būt.

D.Vilkaste.

Par šo te Rīgas brīvostas attīstības programmu ir tā, ka jau 2005.gadā, ja nemaldos, tika pieņemts lēmums, ka viņai ir jātaisa stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Šai te vecajai programmai. Bet par tālāko procesu mums diemžēl arī nav nekādas informācijas un kas attiecas uz grozījumiem... ja šie grozījumi ir būtiski, tad droši vien arī tiem būtu jāveic attiecīgais novērtējums.

A.Grišāne.

To kontrolēja tāpat Vides ministrijas pakļautībā esoša institūcija vai kāda cita institūcija?

D.Vilkaste.

Būtībā Rīgas brīvostas pārvaldei vai Rīgas Domei tad bija jāvēršas ar iesniegumu vai arī pašiem jāuzsāk stratēģiskais novērtējums...

A.Grišāne.

Tad cits jautājums. Vai tika vērtēts un vai vajadzēja vērtēt plūdu kontekstā brīvostas teritorijā paredzēto gan līču, gan aplūstošo teritoriju aizbēršanu?

D.Vilkaste.

Stratēģiskā novērtējuma ietvaros faktiski ir jāvērtē viss, kas varētu radīt kaut kādas būtiskas sekas vai būtiskas izmaiņas.

A.Grišāne.

Vai jūs domājat, ka tas varētu radīt būtiskas sekas un būtiskas izmaiņas?

D.Vilkaste.

Man ir grūti šobrīd tā pateikt, jo tad ir jāskatās, kādas tās darbības bija plānotas, kurā vietā, kādā apjomā un tas nav tā uzreiz atbildams jautājums.

A.Grišāne.

Un stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā tas nav vērtēts... kā es saprotu?

D.Vilkaste.

Iespējams, ka tas nav vērtēts pietiekami, bet nu būtībā tas ir viens no stratēģiskā vērtējuma vispār uzdevumiem tiešām šādas te ietekmes vērtēt un pēc tam plānotājam... Pirmkārt, jau pašam plānotājam pieņemt to labāko risinājumu...

A.Grišane.

Mēs te runājam par to detalizācijas pakāpi. Vai jūs esat pati redzējusi Rīgas brīvostas attīstības programmu?

D.Vilkaste.

Nē.

G.Kūtris.

Paldies. Vai Rīgas Domes pārstāvim ir jautājumi?

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu... es gribētu tikt skaidrībā... tas, ko ministrija izteica, kādas ir tiesiskās sekas jūsu viedoklim jeb šajā gadījumā nolemtajam vai uzrakstītajam?

D.Vilkaste.

Tas ir tāds pats atzinums, kā jebkurš cits.

A.Bitāns.

Kā jebkuras citas iestādes... Un sakiet, lūdzu, kāds ir viņu ietekmes rezultāts uz gala plānojumu?

D.Vilkaste.

Nu, es jau vienreiz teicu... Tas ir jāņem, pirmkārt, vērā pašai pašvaldībai, jāskatās ir, kas tur ir rakstīts un otrs ir Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija.

A.Bitāns.

Bet jūs tikko sniedzāt savus paskaidrojumus un norādījāt, ka tās ir rekomendācijas.

D.Vilkaste.

Nē, atzinums nav rekomendācija.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai jūs piekrītat, ka iepriekšējā tiesas sēdē Vides pārraudzības valsts birojs norādīja, ka viņš akceptēja šo plānojumu un viņam nebija būtisku iebildumu... viņš akceptēja stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu... Un jūs šobrīd apgalvojat, ka it kā kaut kas nebija izdarīts. Tad šajā gadījumā neiznāk, ka jūs esat pretrunā ar vienu savas pārraudzības iestādes sniegto atbildi, kas pēc likuma ir prasīts....

D.Vilkaste.

Nē, ir divas dažādas lietas. Vides pārraudzības birojs sniedz atzinumu par vides pārskatu. Tikai un vienīgi vides pārskatu. Vides ministrija beigās jau sniedz atzinumu par plānojumu. Šādas tiesības mums ir.

A.Bitāns.

Varbūt nosauksiet normatīvo pamatojumu...

D.Vilkaste.

Vides ministrijas nolikums un teritorijas plānošanas noteikumi.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, tad jūs gribat teikt, ka jūsu nolikums ir saistošs citām personām?

D.Vilkaste.

Tie ir Ministru kabineta noteikumi.

A.Bitāns.

Ministru kabineta noteikumi ir stiprāki par likumu šajā gadījumā? Kur likums prasa noteikt veida institūcijas, no kurām obligāti ir jāsaņem atzinumi, lai varētu iet plānojumi.

D.Vilkaste.

Atzinumus nosaka Ministru kabineta noteikumi, nevis likums.

A.Bitāns.

Es atvainojos... Bet likums par ietekmi uz vidi novērtējums... teritorijas plānošanas likums nosaka šāda atzinuma saņemšanu no šīs ministrijas vai nenosaka?

D.Vilkaste.

Atzinumu par vides pārskatu nosaka stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma noteikumi.

A.Bitāns.

Bet es runāju par likumu... Sāksim ar likumu. Noteikumi ir noteikumi. Sāksim ar likumu. Bet pats likums nosaka šādu atzinumu saņemšanu no jūsu ministrijas.

D.Vilkaste.

Jūs ļoti labi zināt, ka teritorijas plānošanas likums nenosaka nevienas institūcijas atzinumu. Un arī ietekmes uz vidi novērtējuma likums nosaka tikai vienu, teiksim, niansi par šo te vides pārskatu, kur atzinumu sagatavo birojs. Visu pārējo nosaka Ministru kabineta noteikumi – gan procedūru, gan arī kādas iestādes sniedz atzinumu.

A.Bitāns.

Bet šo atzinumu tiesisko ietekmi... es gribētu skaidrību...

D.Vilkaste.

Kas jums tieši nav skaidrs.

A.Bitāns.

Vai tas ir rekomendējošs... bez šī atzinuma nekas tālāk nenotiek... un kā viņu ņem vērā vai neņem vērā... Tāds ir jautājums.

D.Vilkaste.

Jāņem vērā viņš ir pašvaldībai.

A.Bitāns.

Jautājums: kas notiek, ja būtiski neizpilda šos jūsu atzinumus? Vai tas ir tā, ka ja neizpilda, tad vairs nav spēkā un ir nelikumīgi... jeb tomēr to var vērtēt un tas ir jūsu rekomendācijas...

D.Vilkaste.

Jā, protams, jebkurā gadījumā to var vērtēt. Sekas var būt ļoti dažādas. Pirmkārt jau varētu būt tas, ka pati pašvaldība pieņem lēmumu šādu plānojumu tālāk nevirzīt un izlemt viņu nodot pārstrādāšanai. Nākamais solis varētu būt, ka viņš netiek akceptēts no Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas puses. Un ja visu to pašvaldība ignorē un beigās pieņem saistošos noteikumus, tad ministrs var arī šos te noteikumus apturēt.

A.Bitāns.

Sakiet, jūs varat nosaukt, kas šajā plānā neatbilda direktīvai, ko mēs tikko runājām.

D.Vilkaste.

Tur neatbilst daudz kas. Šajās te mūsu vēstulēs ir norādīts: gan par alternatīvu vērtēšanu, gan par kompensējošiem pasākumiem...

A.Bitāns.

Pašā lēmumā. Mēs runājam par plāna aprakstošo un grafisko daļu. Kas attiecībā uz Rīgas brīvostas teritoriju neatbilst šīs direktīvas prasībām? Konkrēti? Nosakot to tā, kā tas ir uzzīmēts un noteikts?

D.Vilkaste.

Nu, nav izvērtēts tas, kas ir uzzīmēts. Kaut vai tika paredzēti divi dažādi varianti Rīgas brīvostas robežai. Nevieni no šiem variantiem netika vērtēts, kādu tas atstās ietekmi kaut vai uz to pašu Piejūras dabas parku. Jo, kā mēs ļoti labi zinām, viena no šīm te alternatīvajām robežām gāja dabas parkam gandrīz pa vidu.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, kurš normatīvais akts nosaka, ka pilsētas plānošanas plānā jāieraksta arī ostas robeža? Ir kāds normatīvais akts, kas nosaka šādu obligātu prasību?

D.Vilkaste.

Uz šo jautājumu es nevarēšu atbildēt, tā nav mana kompetence.

A.Bitāns.

Un vai jūs piekrītat, ka neviens normatīvais akts nenosaka prasību iezīmēt plānojumā ostas robežu? Tā ir brīva pašvaldības griba, viņa var iezīmēt, var neiezīmēt.

D.Vilkaste.

Jā, bet pat tad, ja viņa netiek iezīmēta, tas jau neatrisina nekādu problēmu. Tas vienkārši šīs problēmas atceļ uz kādu vēlāku laiku, kas nozīmē to, ka jūs, teiksim, savā iepļānotajā Rīgas brīvostas teritorijā vēlaties uzcelt kādu terminālu, ar ietekmes uz vidi novērtējuma procesu... un beigās ir aizliegums, ka viņš neatbilst normatīvajām prasībām. Tas tikai sarežģī visu.

A.Bitāns.

Mēs runājam par pilsētas plānošanu. Pilsēta plāno, paredz kur un kas varētu būt... kāds varētu būt izmantošanas veids, bet ne jau par to, ko konkrēti būvēs un kādā veidā... nosakot ar šo plānu, ka automātiski var pateikt, kas būs konkrēti uzbūvēts vai nebūs.

D.Vilkaste.

Nu priekš tam ir citi plānošanas dokumenti...

A.Bitāns.

Varbūt tomēr tad mēs nodalīsim, ka mēs runājam šobrīd par tādu plānojumu, kurā nav šī tāda detalizācijas pakāpe konkrēti, kas būs būvēts brīvostā.

D.Vilkaste.

Neiet pat runa... Labi! Detalizācijas pakāpe ir tikai viena nianse. Bet tiklīdz teritorijas plānojumā kaut vai parādās šīs divas alternatīvās robežas, viņas ir jāvērtē. Viss, kas parādījās brīvostas šajā te teritorijā, bija attiecīgi arī jāizvērtē, jāparedz kompensējošie pasākumi, ja būtu negatīvā ietekme un tamlīdzīgi...

A.Bitāns.

Jūs tikko piekritāt, ka robežas iezīmēšana nav obligāta prasība šādam plānojumam. Tad par kādu prasību neievērošanu šobrīd ir runa, ja ir iezīmētas divas robežas?

D.Vilkaste.

Mēs jau nepārmetam to, ka robeža bija vai nebija iezīmēta. Tā kā viņa bija iezīmēta, tad mēs attiecīgi prasījām izvērtēt.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, un Vides pārraudzības valsts birojs to neizvērtēja?

D.Vilkaste.

Vides birojs izvērtēja vides pārskatu. Respektīvi, tika veikts šīs ietekmes novērtējums.

A.Bitāns.

Un attiecībā uz brīvostu viņš arī veica kaut ko vai neveica?

D.Vilkaste.

Bija virkne ar secinājumiem un rekomendācijām arī tieši par brīvostu.

A.Bitāns.

Bet vai tie bija tik būtiski, lai tāpēc neapstiprinātu šo plānojumu?

D.Vilkaste.

Teiksim, daļa no tiem parādījās... Jā... arī Vides ministrijas atzinumā tas bija beigās, kur mēs lūdzām veikt korekcijas. Tas bija tieši saistīts ar šiem te secinājumiem.

A.Bitāns.

Mēs tomēr dzirdējām viņu paskaidrojumus pagājušajā tiesas sēdē, kur viņu pārstāvis atzina, ka plānojumā būtisku trūkumu nebija. Un tie tālāk bija novēršami normālā plānošanas procesā.

D.Vilkaste.

Nu, tas bija viņu viedoklis.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, kas ir šajā plānojumā attiecībā uz Rīgas brīvostas teritorijā pretrunā ar likumiem, ar Latvijas Republikas likumiem?

D.Vilkaste.

Viens, kas uzreiz... ko mēs visu laiku arī norādām... ka ir nepietiekami izvērtēta ietekme uz Nature 2000 teritorijām, jo to nosaka gan Likums par ietekmi uz vidi novērtējumu, gan Likums par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Šī te ietekme ir jāvērtē.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, vai jūs varētu pateikt, kurā brīdī tika noteikta teritorija Nature 2000?

D.Vilkaste.

Tā tika noteikta jau pirms iestāšanās Eiropas Savienībā.

A.Bitāns.

Vai varētu nosaukt precīzu datumu un ar kādu aktu šīs teritorijas tika noformētas?

D.Vilkaste.

Ja mēs runājam par dabas parku, Piejūras dabas parku, tad teritorija tika noteikta 1999.gada Ministru kabineta noteikumiem, vēlāk tika noteikts šis te Nature 2000 statuss...sākotnēji ar vides ministra rīkojumu, pēc ar likumu.

A.Bitāns.

Tātad ar vies ministra rīkojumu... Sakiet, lūdzu, uz kāda normatīvā akta pamata vides ministrs varēja noteikt dabas parka...

D.Vilkaste.

Uz Likumu par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Uz to brīdi ministru rīkojumi bija saistoši trešajām personām.

A.Bitāns.

Un sakiet, lūdzu, kā ar sabiedrisko apspriešanu šajā procesā?... Tika veikta sabiedriskā apspriešana un noskaidrošana par šī parka noteikšanu?

D.Vilkaste.

Jā, visām teritorijām tika veikta apspriešana tāda, kā uz to brīdi to paredzēja Likums par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

A.Bitāns.

Jūs to varat pierādīt?

D.Vilkaste.

Jā.

A.Bitāns.

Jūs saprotat, ka Rīgas Dome, piemēram, nav tikusi un arī brīvosta nav tikusi informēta par šāda parka noteikšanu, kas tika noteikts vienpusēji....

D.Vilkaste.

Tad, kad tika veidotas šīs teritorijas, notika sabiedriskā apspriešana.

G.Kūtris.

Šobrīd jūs apspriežat šo teritoriju noteikšanas procedūru vai Rīgas teritoriālā plānojuma jautājumu?

A.Bitāns.

Pēc mūsu informācijas šobrīd... šīs teritorijas noteikšana nav notikusi atbilstoši likumam, bet tas ir brīvostas jautājums....

G.Kūtris.

Bet šobrīd viņa ir spēkā? Un nav apstrīdēta nekur un nav atcelta?

A.Bitāns.

Šobrīd nav, bet mēs... tāpat kā mūsu noteikumi... arī šobrīd vēl ir spēkā...

G.Kūtris.

Mēs šobrīd izskatām konkrētu lietu, bet nevis kāda cita normatīva akta spēkā esamību vai neesamību.

Lūdzu, tālāk jautājumus.

A.Bitāns.

Sakiet, lūdzu, kas Kundziņsalā ir tik būtisks, kas netika ņemts vērā?

D.Vilkaste.

Ja mēs runājam par šo atzinumu par ostas robežu maiņu, par vēsturiski apbūvi. Par lietderības apsvērumiem šādu teritoriju iekļaut.

A.Bitāns.

Un kādi tad tur bija tie apstākļi, kas netika ņemti būtiski vērā? Kas Kundziņsalas apbūvē vai tajā teritorijā ir tik būtisks, kas bija jāņem vērā?

D.Vilkaste.

Pati apbūve. Mēs neuzskatījām, ka ir lietderīgi iekļaut šādu vēsturisku apbūvi brīvostas teritorijā.

A.Bitāns.

Bet sakiet, vai pirms tam tā tajā vietā ir bijusi?

D.Vilkaste.

Bijusi kā apbūve?

A.Bitāns.

Protams! Šajā teritorijā.

D.Vilkaste.

Ja iet runa par vēsturisko apbūvi, tad acīmredzot viņa ir bijusi.

A.Bitāns.

Bet kas mainās šajā gadījumā nosakot robežu? Pasakiet, lūdzu, kas mainās šajā gadījumā attiecībā ar Kundziņsalas iedzīvotājiem?

D.Vilkaste.

Viena lieta ir tikai robežas noteikšana. Otra jau ir.... kas tiek plānots ostas teritorijā un protams, es neticu, ka kāds apgalvo, ka ostas teritorijā tiek iekļautas milzīgas tukšas teritorijas platības, kur nekas nākotnē nenotiks. Parasti tomēr ostā iekļauj teritorijas, kurās tiek plānota saimnieciskā darbība.

A.Bitāns.

Kuras milzīgās platības jūs domājat?

D.Vilkaste.

Nu, kaut vai, ja mēs runājam par šo pašu Kundziņsalu, kur tiek plānota attīstība. Ir divi varianti. Ja tiek iekļautas kaut kādas teritorijas, kur attīstība netiek plānota, līdz ar to nav vispār lietderīgi šādas teritorijas likt. Ja attīstība tiek plānota, tad ir jāņem vērā arī citas, gan sociālās, gan dabas intereses.

A.Bitāns.

Vai ministrija vērtē to, ka pēc būtības diezgan daudz.... lielākās platības teritorijas tika izņemtas no brīvostas teritorijas.

D.Vilkaste.

Jā, mēs to arī novērtējam pozitīvi.

A.Bitāns.

Bet sakiet, kā jums liekas, kādā veidā tad šeit kompensācijas mehānisms varētu darboties?

(Nesaprotami.

Tiek uzdots vēl viens jautājums...)

Tiek mums it kā runāts par Kundziņsalas teritoriju. Mēs savukārt norādam, ka tiek izņemta daudz lielāka teritorija, salīdzinot ar šo teritoriju. Un ja tas tika vērtēts no ministrijas adekvāti, tad tas bija jāredz.

G.Kūtris.

Vai jūs uzskatāt, ka vecā ostas teritorija pieder ostai, un kurai, ja kaut ko atņem, tad ir jākompensē ar ko citu?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā, nosakot ostas teritoriju, kas ir noteikta ar Ministru kabineta noteikumiem, šī robeža ir saistoša un tur mēs neko nevaram darīt. Un ja tiek paredzēts šo teritoriju samazināt, tad attiecīgi

veicot arī plānojumu, šis kā kompensācijas mehānisms no pašvaldības bija paredzēts arī attiecīgi šo teritoriju....

G.Kūtris.

Jūs domājat kompensācijas mehānismu uz īpašuma kompensāciju vai attiecībā uz ...

A.Bitāns.

Uz teritoriju.... Nē, zonējums ir atsevišķi... bet arī uz teritoriju... Šajā gadījumā, ja mēs runājam par Kundziņsalas iekļaušanu, par to, ko šajā gadījumā pārmet... par teritoriju....

K.Krūma.

Uz kuru tagad likumu vai punktu jūs atsaucaties, runājot par šiem kompensējošiem mehānismiem?

A.Bitāns.

Es runāju par principu... nosakot plānojumu, ir šajā gadījumā kā kompromisa variants... viedokļu saskaņošana ir kompromisa variants... nav runa par materiālo... nē, nē... kompromisa variants.

K.Krūma.

Es atvainojos, es gribētu precizēt. Tas ir princips, kurš darbojas tagad Rīgas pašvaldībā? Vai kur tas princips darbojas?

A.Bitāns.

Izstrādājot plānu... šeit ja tiek samazināta teritorija, kura pirms tam bija noteikta... Ministru kabineta noteikumi.... bija paredzēts samazināt brīvostas teritoriju, tad, protams, ka ir adekvāti, ja mēs salīdzinām ar to teritoriju, kas nosacīti tika atdota pašvaldībai, pret to teritoriju, ko ieguva osta. Un šajā gadījumā mēs runājam par Kundziņsalu, tad mans jautājums bija, vai ministrija vērtēja nosakot un izsakot savus iebildumus par Kundziņsalas teritorijas daļas iekļaušanu brīvostas teritorijā, vai tika ņemtas vērā tās teritorijas, kuras atbrīvojās... Kāpēc tas netika vērtēts? Vai tas, pirmkārt, tika vērtēts?

K.Krūma.

Bet kāpēc viņiem tas bija jāvērtē?

A.Bitāns.

Nu bet kāpēc tad viņiem bija šī jāvērtē? (Nesaprotami.) Ja mēs runājam par Rīgas plānojumu kopumā, tad mēs jau runājam, vai tika vērtētas vai netika vērtētas tās teritorijas, kuras tika izņemtas no brīvostas teritorijas.

G.Kūtris.

Vai jūs vērtējāt vai nevērtējāt šādā aspektā?

D.Vilkaste.

Nu tas, ka vienā daļā samazina robežu, tas nedod tiesības iekļaut kaut ko pilnīgi nepiemērotu tā vietā. Tās ir pilnīgi divas dažādas lietas, par ko iet runa. Un mēs uzskatījām, ka nav piemērota tieši dēļ iedzīvotāju un vēsturiskās apbūves.

A.Bitāns.

Vai jums ir kaut kāds atzinums, kas norāda, ka šī vieta ir tik vērtīga vēsturiskās apdzīvotības ziņā?

D.Vilkaste.

Saskaņošanas procesā Ministru kabinets no Vides ministrijas prasīja šo atzinumu un mēs bijām tie, kas sniedzām šo iebildumu par Kundziņsalu. Pēc mūsu rīcībā esošās informācijas.

A.Bitāns.

Un ņemāt vērā, ka šajā teritorijā ir applūstošās teritorijas, kur reāli diezgan bieži notiek plūdi?

D.Vilkaste.

Mūsu atzinumā tas nebija norādīts.

A.Bitāns.

Paldies. Vairāk nav jautājumu.

G.Kūtris.

Paldies.

Tiesa ir uzklašījusi visas pieaicinātās personas. Tiesai vēl ir daži jautājumi pieaicinātajām personām un arī pieteikuma iesniedzējam un Rīgas Domes pārstāvim.

Vispirms jautājums būtu Rīgas brīvostas pārvaldei. Tiesnese Krūma.

K.Krūma.

Es gribētu precizēt. Vai jūs varētu lūdzu tiesai paskaidrot, kāds ir ostas attīstības programmas saturs. Vai ir kāds normatīvais akts, kas nosaka šīs programmas saturu līdzīgi kā tas ir Ministru kabineta noteikumos Nr.883, kur tiek runāts par pašvaldības teritorijas plānojuma saturu?

V.Makarovs.

Tāpat pirmais dokuments, kas nosaka ostas attīstības programmas nepieciešamību...

K.Krūmu.

Nē, nē... saturu.

V.Makarovs.

... tas ir Likums par ostām. Un Rīgas ostā ir spēkā Rīgas ostas attīstības programma 1996.-2010.gadam.

K.Krūma.

Makarova kungs, es uzdevu jautājumu: kurā normatīvajā aktā ir noteikts ostas attīstības programmas saturs?

V.Makarovs.

Nu, manā rīcībā nav tāda normatīvā akta, kas nosaka ostas attīstības programmas saturu. Bet ir klasiskās attīstības programmas elementi, kas... man ir jāsaka, ka es pieturos pie prakses, ka mācību grāmatā esošā informācija obligāti nav jāiekļauj likumdošanā. Pretējā gadījumā mēs ejam uz vācu likumdošanu, kur viss ir kodificēts.

K.Krūma.

Vai jūs to klasisko mācību grāmatu varētu norādīt?

V.Makarovs.

Jā, ir .....Management... tas ir Oksfordas 14.izdevums, kur ir saturs, pēc kā ir... kam ir jābūt attīstības programmās. Mēs esam vērtējuši, strādājot pie jaunā apmēram 30 dažādu ostu attīstības programmu labāko pieredzi, jo mēs zinām Rīgas ostu, kur būs ārkārtīgi sarežģīta situācija. Un līdz ar to mēs esam izstrādājuši ostas attīstības programmas saturu pēc būtības...

K.Krūma.

Makarova kungs, vai jūs varat paskaidrot, ko šī Oksfordas grāmata nosaka, kas tajā saturā ir jāatspoguļo?

V.Makarovs.

Šī mācību grāmata faktiski parāda, ka jums ir obligāti jāiekļauj esošās situācijas analīze, obligāti jāveic risku analīze, ļoti daudzām sadaļām faktiski... visi daudzie faktori... Jums ir faktiski jāizstrādā vides sadaļa. Un tad, kad mēs iesniedzām informāciju Vides pārvaldības valsts birojam, tad Vides pārvaldības valsts birojs norāda papildu prasības, kādas ir jābūt. Ka ir jābūt šeit vides sadaļā stratēģiskajam IVN un ar ko viņš ir jāsaskaņo šis dokuments. Un kādiem ir jābūt papildus novērtējumiem tieši no vides drošības, dabas aizsardzības aspektiem. Piemēram, tajā uzdevumā, ko mēs esam saņēmuši, ir speciāli jānovērtē gan ostā esošo Nature 2000 teritoriju... mūsu darbības ietekmi uz šīm teritorijām, gan uz piegulošajām teritorijām ietekmi. Un līdz ar to paņemot šo te bāzi un to, ko IVN birojs... es atvainojos, Vides pārvaldības... es lietoju veco nosaukumu... Vides pārvaldības valsts birojs nosaka, jūs redzat, kam ir jābūt atspoguļotam ostas attīstības programmā.

G.Kūtris.

Ja es sapratu pareizi, tad ostas attīstības programma, tas ir uzņēmēja, konkrētā uzņēmuma, savas attīstības programma, kā viņš to redz, ievērojot dažādus riskus un tā tālāk... un lai programmu, varētu teikt tā, akceptētu ostas pārvalde, ir nepieciešams arī dažu resoru jeb institūciju atzinumi, ka tā programma atbilst likuma prasībām.

V.Makarovs.

Nu, man ir jāsaka, ka attiecībā uz Rīgas ostu, situācija ir sarežģītāka. Pirmkārt, Rīgas osta nav uzņēmums. Rīgas osta atbilstoši Rīgas brīvdostas pārvaldei, atbilstoši Likumam par ostām 7.panta

pirmajai daļai, savā tiesībās ir pielīdzināta pašvaldībai, jo 7.panta pirmā daļa pasaka, ka Rīgas ostas pārvalde ir atvasināta publisko tiesību juridiskā persona. Un tas mūsu... teiksim tā, no vienas puses kā ostai, kam jāsekmē uzņēmējdarbība, situāciju sarežģī, bet šajā gadījumā mūsu situācija tiek atvieglota, jo faktiski mēs tiekam pielīdzināti valsts pārvaldes iestādei, tā ir ļoti nosacīti. Tas ir sarežģīts statuss. Es viņu nevaru tā pasniegt... un daudzi brīnās par šo statusu, bet tā ir lēmis Ministru kabinets, ierosinot šādu priekšlikumu un to ir pieņēmusi Saeima.

G.Kūtris.

Es saprotu, ka šajā pantā noteiktās publiskā tiesību subjekta funkcijas otrajā daļā ir uzskatītas. Tās ir ļoti konkrētas. Un es saprotu arī, ka ostas pārvalde pieņem lēmumu par atļauju uzsākt kaut kādu darbību ostas teritorijā, atbilstoši likumam par ietekmes uz vidi novērtējumam. Nu, savukārt ostas pārvalde ir arī privāto tiesību subjekts, kurš darbojas kā uzņēmējs, kas savā teritorijā attīsta savu uzņēmumu tālāk. Attiecībā uz publisko tiesību subjekta funkcijām tas ir kontrolēt ostas teritorijas aizsardzību pret piesārņojumu un tā tālāk. Bet nevis izdot kādus saistošus noteikumus tālāk trešajām personām.

V.Makarovs.

Bet šajā pašā gadījumā, ņemot vērā, ka Likums par ostām nosaka, ka personām, kas vēlas nomāt zemi Rīgas brīvostas teritorijā, ir jāiesniedz savs biznesa plāns, un šim biznesa plānam ir jābūt atbilstošam ostas attīstības programmai, es uzskatu, ka tas dod zināmu drošību un Rīgas brīvostas veiktās aktivitātes, kas ir noteikušas tādu zināmu strukturētību, kam ir jābūt šajā biznesa plānā, ieskaitot vides sadaļu, kas ir mūsu prasība, jo mēs uzskatām, ka ir jādod novērtējums, lai osta nepieļautu rupjas nelabojamas kļūdas piešķirot zemi, ja tālāk uzņēmējam tur šī darbība tiks liegta. Un šī iepriekšējā prakse, kas ir bijusi, piemēram, ar uzņēmumu Naftas-serviss Kundziņsalā, kur izvērtējot visu šo risku tika dota atļauja slēgt zemes nomas līgumu. Tikai pēc tam tika atteikts Rīgas Domes... nevis Rīgas Domes, bet valsts likumdošanas nesakārtotības dēļ, jo Rīgas Dome pusgadu nevarēja pieņemt lēmumu, tas dod garantiju, ka pieņemot kādu lēmumu par konkrētu projektu Rīgas brīvostā, tiek izvērtēti visi riski.

G.Kūtris.

Es saprotu, Makarova kungs, ka tas ir... salīdzinoši būtu krietni mazākā mērogā, ja privātajam īpašniekam ir mežs ar apsaimniekošanas programmu, meža apsaimniekošanas programmu un viņš šo teritoriju iznomā kādam citam ar atļauju iznomāt un nocirst un tas būtu pretrunā ar tiesībām cirst. Nu, šajā brīdī vēl nedrīkstētu šo mežu cirst... Tas nozīmē, ka īpašnieks, teiksim, Rīgas brīvosta, ir iznomājis to, kas īsti neatbilstu plānam jeb plānotajam. Tā ir iekšējā attīstības programma, kas protams, ir saistoša cilvēkiem, kas grib strādāt šajā teritorijā.

V.Makarovs.

Nu, es tomēr gribētu, teiksim, pie Latvijas likumdošanas prakses... tad, kad saņemot projektu pieteikumu, osta pasaka, ka jā, mēs jums piekrītam... tālāk uzņēmējs veic atsevišķos gadījumos detālpilnvarojumu, viņš vērsās dažādās noteiktās valsts institūcijās ar iesniegumu izsniegt tehniskos noteikumus. Ar ko saskaņot? Viņš faktiski iziet, teiksim tā... atkārtoti sarežģītu procedūru. Pēc tam, tad, kad viņš ir saņēmis un viņš ir uztaisījis, viņš iet uz Vides pārvaldi, un ar sākotnējo IVN izvērtējumu, kur viņam pasaka: jūs varat veikt bez IVN procedūras vai jums ir jāveic IVN. Tad ir visas sabiedriskās apspriešanas pie IVN, jo viņš sāk būvēt... vēl sabiedriskās apspriešanas par būvniecības ieceri... saprotiet, mēs izejam tādu procedūru, ka faktiski sagatavošanas darbi līdz būvniecības ieceres realizācijas uzsākšanai ir divreiz un trīsreiz ilgāki. Un nav nekāda pamata apšaubīt, ka kāds projekts tiek realizēts videi nedraudzīgā veidā.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, vai Rīgas ostas pārvaldei varētu būt tiesības mainīt izmantošanas veidu teritorijai? Jā vai nē.

V.Makarovs.

Nē, Rīgas ostas pārvaldei nav šādu tiesību. Bet ja Rīgas ostas pārvaldi neapmierina kāds ar augstāku normatīvu aktu pašvaldības teritoriālo plānojumu noteiktais izmantošanas veids, mēs varam griezties Rīgas Domē ar priekšlikumu mainīt.

G.Kūtris.

Saprotams. Tātad jūs arī piekrītat, ka teritorijas plānojums ir tas, kas nosaka konkrētas teritorijas izmantošanas veidu, atļauto jeb plānoto izmantošanas veidu.

V.Makarovs.

Nu, tādā detalizācijas pakāpē, cik tas ir nepieciešams.

G.Kūtris.

Ja krāsa nosaka izmantošanas veidu... Nu krāsās kā šeit... Iekrāsotais grafiskajā plānā.

V.Makarovs.

Jā, bet tas nenozīmē obligāti... nerespektējot iespējamus aprobežojumus. Jo sākot...nu, piemēram, jebkuru būvniecību... ja, piemēram, brīvdosta izteiks vēlmi darboties Spilves pļavās. Mums ir jānovērtē Spilves pļavas ļoti detalizēti...

G.Kūtris.

Jā, es saprotu. Tas nozīmē, ka ja gadījumā kādā vietā grib būvēt konkrēto objektu, tad tiek veikta šī objekta būvniecības ietekmes uz vidi novērtējums. Nevis stratēģiskais, bet IVN.

V.Makarovs.

Konkrētās ieceres...

G.Kūtris.

Jā, konkrētās ieceres... vai tā varētu būt, vai nevarētu būt šajā vietā. Tas ir saprotams. Sakiet lūdzu, ja nav veikta lielā teritorijas plānojuma stratēģiskā ietekme uz vidi, vai ostas teritorijā varētu tikt veikts arī detālplānojums kāds? Jūs iepriekš pieminējāt, ka veic detālplānojumu.

V.Makarovs.

Tik tālu, cik tālu tas ir nepieciešams un prasīts... jā.... Jā, ir gadījumi, kad ir veikts detālplānojums.

G.Kūtris.

Kas šo detālplānojumu veic un kas viņu apstiprina?

V.Makarovs.

Detālplānojumu veic tas, kas nāk ar šo ieceri, viņš var griezties Rīgas Domē. Rīgas Dome pieņem lēmumu, uzsāk detālplānojumu, nosaka atbildīgo un tad var būt divi... to veic trešā persona jebkurā gadījumā.

G.Kūtris.

Vai Rīgas brīvostas teritorijā ir veikti detālplānojumi?

V.Makarovs.

Mums ir spēkā vairāki detālplānojumi. Uz vecām teritorijām, kas agrākajos gados ir veikti. Šobrīd pēc šiem grozījumiem... mums, pirmkārt, nav prasīts... Tad, kad mums ir būvniecības iecere, mēs vēršamies Rīgas Domes dažādās institūcijās un institūcijas izvērtē un pasaka, vai vajag detālplānojumu vai nevajag. Un tad attiecīgi iet, protams, visa tā garā procedūra.

Bet es esmu svēti pārliecināts, ka Latvijā Rīgas brīvastā šobrīd nav iespējams uzbūvēt videi nedraudzīgu objektu.

G.Kūtris.

Ir būtiska atšķirība starp ietekmi uz vidi un stratēģisko ietekmi uz vidi... lielajos vilcienos to nevar uz vietas, man liekas, konkrētajā objektā vien pateikt tā... jāvērtē ir mazlietiņ plašāk.

V.Makarovs.

Godātā tiesa! Es varu piekrist, ka vērtējums dokumentam ... tas stratēģiskais IVN faktiski ir vērtējums dokumentam. No vienas puses viņš ir plašāks, bet viņam detalizācijas pakāpe neiet tik dziļi, kā katrā konkrētā iecerē. Jo, piemēram, nu... viņš pasaka, ka jā... tas var ietekmēt, bet ir jāveic šādi nosacījumi vai kompensatorie pasākumi. Bet tajā brīdī, kad jūs nākat ar konkrētu būvniecības ieceri, kur ir skaidri redzami apjomi, cik daudz jūs būvēsiet, kādu tehnoloģiju jūs izmantosiet, līdz ar to jūs varat noteikt konkrētu piesārņojuma risku. Un tad IVN valsts birojs pasaka, ka jūsu izvēlēta alternatīva tehnoloģiju izmaiņai... vai jūsu apjoms neatbilst šai vietai... vai nu samaziniet šo apjomu, vai nu izvēlieties citu tehnoloģiju... Šis ir pareizākais risinājums. Faktiski, ja runā par direktīvu, Latvijas vides aizsardzības likumdošana attiecībā uz stratēģisko IVN ir ļoti diskutabla. Jo Eiropas Savienības direktīvas neprasa stratēģiskos IVN ostām. Un tā kā Latvija gāja šo ceļu padziļināti papētīt ostas, tāpēc varbūt ir šī nesapratne, cik dziļi vajag.

G.Kūtris.

Makarova kungs, viens tāds mazs jautājums. Sakiet, lūdzu, ja konkrētajā grafiskajā plānā ir iezīmēti, ka teritorija ir rūpnieciskās apbūves teritorija... sakiet, vai pēc tam vēl rodas diskusija un stratēģiskais izvērtējums par to, vai šeit vispār drīkst kaut ko rūpniecisku taisīt vai nē...

V.Makarovs.

Rodas...

G.Kūtris.

... vai šeit ir jābūt dabas pamatnei vai kam citam. Ja ir atļauta rūpnieciskā apbūve, tad ir tikai jautājums, ko drīkst būvēt.

V.Makarovs.

Nē... Jūs saprotiet, tajā brīdī... Nu, teiksim, tā. Daba ir ārkārtīgi mainīga. Un tajā brīdī, kad jūs varbūt pēc desmit gadiem nonākat līdz būvniecības iecerei un jūs tur konstatējat kādas aizsargājamas dabas vērtības, pat tas, ka jums tur ir atļauta rūpnieciskā apbūve, jums to var liegt. Bet tad tā tiešām ir tainība. Jo, saprotiet... Nu klasisks piemērs ir šie liemie ķīri. Ja mēs būtu sākuši ar šo ideju Krievu salā, lielo ķīru tur nebija tādā apjomā 2002.gadā. Viņu nebija... nu, tā ir daba... Viņa ir mainīga. Šobrīd, ja mēs tur gribam tiešām tur kaut ko realizēt, mēs iesim ļoti smagu procedūru pierādīt, ka šie putni var ligzdot citur, sagatavot šīs ligzdu vietas un tikai tad, kad šie putni mūsu sagatavotās ligzdu vietās pieņems, viņi tur apmetīsies. Mēs esam radījuši alternatīvu, ko viņi izmanto un mums atļaus tur būvēt. Tas nebūt nav tā, ka es tūlīt eju pāri visiem dabas aizliegumiem... Tas nav tā. Šādu pozīciju es kategoriski noraidu.

G.Kūtris.

Paldies. Tiesnesei Krūmai ir jautājums.

K.Krūma.

Man ir jautājums. Sakiet, lūdzu, vai tajā ostas teritorijas daļā, kur ar teritorijas plānojumu, Rīgas teritorijas plānojumu, tika mainīti zonējumi, tiek ierosināti kādi konkrēti projekti un vai ostu pārvalde ir devusi kādu savu atļauju šo projektu īstenošanai?

V.Makarovs.

Ir noslēgts zemes nomas līgums Kundziņsalas ziemeļu galā ar lielu starptautisku kompāniju par jauna nacionālā konteineru termināla būvniecību vairākās pakāpēs atbilstoši tirgus konjunktūrai. Bet visos atzinumos, visos tādos starptautiskos pētījumos par kravu plūsmu, Rīga tiek piedāvāta kā viena no bāzes ostām konteineru kravām nākotnē. Piemēram, interneta programmas ietvaros, kas tika veikta Hamburgā, zinātnieki par kravu plūsmu Baltijas jūrā... Līdz ar to ir šāds pieteikums un mums ir zemes nomas līgums. Šobrīd šī kompānija gatavo pieteikumu, lai saņemtu tehniskos noteikumus, vai viņi vispār drīkst uzsākt projektēšanu, un kādi nosacījumi viņiem ir jāievēro... tad, kad viņi tos sagatavos, viņi ies uz Vides pārvaldi ar savu sākotnējo IVN, kur tiks izvērtēts, tas ir viens. Otrs. Mēs strādājam pie projekta sagatavošanas par Krievu salas ziemeļu daļas attīstību, būvējot perspektīvā ģenerālkravu un beramkravu terminālu. Bet es vēlreiz saku... mēs esam sākuma procedūrā, mēs veicam tehniski ekonomisko pamatojumu, kas šobrīd vēl nav apstiprināts. Tad, kad mūs neapmierināja Latvijas speciālistu sagatavotais materiāls, mēs vērsāmies pie Eiropas Komisijas un saņēmām rekomendācijas, kādu konsultantu kompānijas, kam ir pieredze... šādu te... Mēs esam noslēguši līgumu ar Šenbergas arhitektu biroju par detālplānojumu Bolderājā, lai izpildītu tās prasības, par Kometforta publisko pieejamību... Vienkārši mēs mēģinām realizēt tās darbības, kas ir obligātas un lai izpildītu prasības.

G.Kūtris.

Pilnīgi saprotama ir uzņēmēju rīcība attīstīt savu teritoriju. Loģiski.

K.Krūma.

Man ir jautājums par Ostas likuma 7.panta otrajā daļā 9.punktā...ir rakstīts sekojošais, ka ostas pārvalde kā publisko tiesību subjekts pieņem lēmumu par atļauju uzsākt paredzēto darbību ostas teritorijā atbilstoši Likumam par ietekmes uz vidi novērtēšanu.

Sakiet, lūdzu, kas tās ir par atļaujām, kas tiek izsniegtas. Vai tās ir būvatļaujas? Vai piesārņojuma darbu veikšanai... Kas tās būtu?

V.Makarovs.

Tad, kad uzņēmējs ir saņēmis atzinumu no Vides pārvaldījuma valsts biroja lēmumu par IVN, ostai ar šo ierakstu ir tiesības pateikt jā vai nē. Bet ir Ministru Kabineta noteikumi vēl papildus, kas faktiski nosaka to, ka paralēli ostai, ja šī darbība ietekmē pašvaldību, šādu atļauju dod arī pašvaldība. Tad ir pēc principa — dubults neplīst. No vienas puses ostas pārvalde pasaka, ka jā, mēs piekrītam, ka šāds objekts šeit tiks būvēts un arī pilsēta pasaka jā vai nē. Tātad ir vajadzīgs, lai abas institūcijas vienprātīgi pozitīvu atzinumu iedotu.

K.Krūma.

Tātad abas institūcijas... ka piekrīt būvatļaujām...

V.Makarovs.

Nē, apstiprina ietekmes uz vidi novērtējumu.

G.Kūtris.

... saistībā ar kaut kādu plānoto darbību.

I.Čabe.

Es paskaidrošu. Likumā par ostām... saistībā ar likumu normu, kas ir likumā Par ietekmes uz vidi novērtējumu, kas paredz to, ka paredzētā darbība ir jāakceptē. Ostas gadījumā paredzēto darbību akceptē Ostas pārvalde un akceptē pašvaldība. Ir IVN biroja pozitīvs atzinums... izvērtējot IVN pozitīvo atzinumu, galavārdu par to, vai atļaus realizēt projektu vai nē, pasaka vai nu tikai osta, vai osta un pašvaldība, jo praktiski jebkurā gadījumā pašvaldības interese ostas projektu skar.

K.Krūma.

Tad tas ir par konkrētiem projektiem. Tas ir būvniecība, ražošana...

I.Čabe.

Jā, par jebkuru konkrētu projektu, kuram ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums. Lai kas tas arī būtu, rekonstrukcija, būvniecība... Bet Ostas pārvalde šīs savas tiesības sāk realizēt tanī brīdī, kad IVN birojs jau ir izvērtējis un iedevis gala slēdzienu.

G.Kūtris.

Paldies. Vēl, lūdzu, jautājumi.

K.Krūma.

Man ir jautājums, kas ir ostas plānojums. Kas tajā ietilpst? Jo saskaņā ar Rīgas Domes, Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, 7.punktā, 7.6.6.1. ir paredzēts ostas plānojums. Kāda būtu brīvostas loma šī plānojuma izstrādē un kas tajā plānā ietilpst?

V.Makarovs.

Brīvosta šobrīd strādā pie sava attīstības programmas sadaļas. Mums ir tuvu nobeigumam, lai pateiktu — jā, mēs zinām pilnībā visu par ostu, kāda viņa ir šodien. Un ostas plānojumā perspektīvā ir tas, ko es teicu jau iepriekšējā sēdē. Mēs esam uzsākuši zināmu, teiksim, zināmu kravu centralizācijas procesu, lai samazinātu, ka viena un tā pati krava tiek apstrādāta daudzās vietās. Lai būtu vairāki un lai būtu konkurenti, bet lai nebūtu izteikta decentralizācija. Man ir tas klasiskais piemērs ar kokmateriālu pārkraušanu Rīgas ostā, kur ir 22 vietas. Lai gan ogles, piemēram, šobrīd mums ir izdevies noturēt trijās vietās, kur tiek pārkrautas.

K.Krūma.

Vai es varētu precizēt. Tātad ostas plānojums nosaka to, kurā vietā ostas teritorijā kas tiks pārkrauts?

V.Makarovs.

Nu pamatā jā. Kas tiks pārkrauts, un kuras no teritorijām būtu vēlamas kā loģistikas centri un ražošanas teritorijas. Jo, piemēram, nav lietderīgi... ja uzņēmējs pretendē uz upes krastu, lai uzbūvētu ražošanas objektu, bet tajā pašā laikā krastā varbūt ir iespējams... šobrīd tas ir moderni... būvēt jahtu piestātnes, nāk daudzi ierosinājumi... Un mēs vienkārši pasakām, ka nē, šī teritorija nav piemērota... Nav vēlams, ka jūs te būvētu ražošanas objektus...

K.Krūma.

Man ir vēl viens jautājums. Vai Rīgas teritorijas plānojuma kontekstā un ņemot vērā spēkā esošo ostas attīstības programmu, pašlaik tiek kāds projekts īstenots, vai arī ir tikai tas, ko jūs minējāt iepriekš, ka ir tikai kādas sākotnējās darbības veiktas.

V.Makarovs.

Nu, ir sākotnējās darbības... Jo, teiksim tā, pašreizējās procedūras, lai sagatavotu projektu, prasa ārkārtīgi ilgu laiku. Un mums tiešām ir sākotnējās darbības... ir paredzēta austrumu un rietumu mola rekonstrukcija, mēs esam izsludinājuši konkursu un noslēguši līgumu par tehniski ekonomisko pamatojuma izstrādi un par projektēšanu. Mēs esam uzsākuši sarunu procedūru par jauna pasažieru ropaks termināla izbūvi vai modernizāciju... tas ir kopā paketē kā tehniski ekonomiskais pamatojums, kur ir alternatīvas... ir gan vietu alternatīvas, gan kādu modeli piedāvā, kādu tehnoloģiju izmantot... Un projektēšanai ir vairāki posmi. Bet tas viss ir salikts vienā projektā.

K.Krūma.

Tad man tas jautājums būtu tāds, ja jūs sakāt, ka viss ir sākotnējā stadijā un nekas vēl tā īsti netiek darīts... Kāpēc jūs redakcionāli grozījāt ostas attīstības programmu, ja šobrīd jau notiek darbs pie jauna....

V.Makarovs.

Es pateikšu, kāpēc. Tāpēc, ka tajā brīdī, kad mūsu uzņēmējs vai osta kā tāda dodas, lai saņemtu tehniskos noteikumus, mums pasaka tā: tagad jums attīstības plānā šī darbība nav paredzēta, mēs jums atsakām. Līdz ar to mēs pat nevaram uzsākt tās sākotnējās darbības... faktiski, ja mums šobrīd pasaka stop Rīgas ostai uz konkrēto laiku un tas izskatās atkal uz gadiem, viņas darbība tiks apturēta.

G.Kūtris.

Un kas jums pasaka stop?

V.Makarovs.

Nu, man jāsaka tā, ka es personīgi šādu vērtējumu, ko ir pieprasījusi koalīcija, vērtēju kā ostas aktivitāšu apturēšanu. Jo runas par to, ka ostai ir alternatīvas... Ostai ir viena alternatīva: iziet Rīgas jūras līcī. Rīgas jūras līcis ir no .... helko konvencijas prasībām ārkārtīgi jūtīga zona.

G.Kūtris.

Sakiet, jums pašvaldība saka to stop, ja kaut kas neatbilst?

V.Makarovs.

Nu, pašvaldības institūcijas, kas nedod tehniskos noteikumus, kas ir jāievēro projektējot. Un tas rada tādu... Kāpēc mēs arī mēģinām... Nu, jūs sakāt, ka likums it kā nenosaka. Bet mums kā likuma paklausīgiem, mēs mēģinām saskaņot. Jo vairāk būs šādu dokumentu, jo grūtāk būs saskaņot procesus. Man ir klasiskais piemērs par Lietuvu. Ja Lietuvā, lai tu saņemtu būvatļauju, tev vajadzīgi divi saskaņojumi, Latvijā – 22.

G.Kūtris.

Paldies. Vai tiesnešiem ir vēl jautājumi? Paldies, Makarova kungs.

Tiesai bija daži jautājumu pieteikuma iesniedzēja pārstāvim. Viens no jautājumiem... Sakiet, lūdzu, vai starp to teritoriālā plānojuma redakciju, kura bija nodota sabiedriskajai apspriešanai un galīgo redakciju, ir kādas būtiskas izmaiņas izdarītas Rīgas teritoriālajā plānojumā attiecībā uz ostas teritoriju? Vai jūs varētu konkrēti norādīt, kuras ir tās lietas, kas ir būtiski mainītas teritorijas plānojumā vai tajos apbūves noteikumos?

A.Grišāne.

Mēs te mēģinājām saskaitīt tās visas lietas, bet varbūt ir jāsāk ar to, ka apbūves noteikumi ir... tur ir tādas vairākas nianšes, kas ir atšķirīgas. Un teiksim attiecībā uz ūdens teritoriju... gala redakcijā ir jaunas kaut kādas lietas iekļautas... es nezinu, cik tas ir būtiski, bet ja to visu kopumā skata, tad tas varētu būt būtiski. Teiksim, ūdens teritorijā pieļaujamas būves, lai nokļūtu līdz mazizmēra kuģošanas līdzekļiem, tos pietautotu un apkalpotu. Tas ir kaut kas pilnīgi no jauna.

Tad ir virszemes ūdens objektu aizbēršanas vai arī krasta līnijas izmainīšanas gadījumā ierosinātajiem jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Tas ir 7.11. punkts...

Tad, teiksim... ir atstāts 7.11.4.1.punktā, ka Rīgas brīvostas teritorijā krasta līnijas korekcija nav uzskatāma par Rīgas teritorijas plānojuma grozījumiem un ir pieļaujama, ja ir nepieciešama ostas attīstības funkciju nodrošināšanai, kas ir tā kā pretrunā aizsargjoslu likumam spēkā esošajam.

Tad vispārīgie jautājumi... tas ir 2.punkts...tur ir dažādas sīkas nianšes tajos apbūves noteikumos, jo viņi pēc struktūras... ir ļoti grūti pateikt, jo viņi pēc struktūras ir atšķirīgi...

G.Kūtris.

Varbūt iespējams pēc tām krāsām pateikt, kurā vietā kas mainījās starp otro redakciju un galīgo redakciju.

A.Grišāne.

Šeit ir notikušas izmaiņas... Te gan izskatās, ka te ir pa labi notikušas... tagad šī ir otrā redakcija, ko es turu.... tas ir par labu.... tur ir... bet arī nav saprotams, kāpēc, jo tur ir iekļauta tā stratēģiskā ražošanas teritorija... pati piekrastes josla... bet jau kā dabas teritorija. Vienīgi joprojām ir paredzēta uzbēršana.

Tad attiecībā uz gala redakciju arīdzan šeit... kur ir Kometforts ... gala redakcijā viņš ir viss publiskās apbūve teritorijā... šeit pirms tam bija ražošana...

G.Kūtris.

Uz otro redakciju kā tur bija?

A.Grišāne.

Ražošanas teritorija... un tagad tur viss ir publiskais... Tas ir iespējams gan labāk, gan sliktāk... daļa teritorijas tur joprojām paliek ražošanas...

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, varbūt vienkāršāk ir pateikt – kuras ir tās vietas, kur būtiski pasliktinājās situācija ar sabiedrisko apspriešanai nodoto plānojumu vai apbūves noteikumiem. Jo tas, kas paliek labāk ievērojot iedzīvotāju noteikumus, mēs, protams, varam formāli teikt, ka uzlaboja visu un nenodeva vēlreiz sabiedriskajai apspiešanai.

A.Grišāne.

Tas arī daļēji ir iekrāsots... Bet šīs te teritorijas, tas Vējzaķu teritorijas gals... viņas it kā tika izņemtas ārā no ostas teritorijas... tur tā situācija izveidojās tāda, ka šo visu izņēma, taču ar tiem Ministru kabineta noteikumiem noteica, ka 20m šajās visās teritorijās sākot no Vanšu tilta, 20 m joprojām paliek tā kā ostas teritorija. Arī tur, kur ir publiskā apbūve... piemēram, Andrejostā un Andrejsalā un Eksportostā... Arī tur tie 20 metri pieder ostai, proti, osta tur var attīstīt savus infrastruktūras objektus.

S.Jakušonoka.

Arī tajā brīdī, kad tika veikts stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskā apspriešana un otrās redakcijas sabiedriskā apspriešana, tika piedāvātas kartes, kur attiecībā uz Krievu salu bija divi varianti. Otrajā redakcijā, ko mēs apspriedām pilsētas attīstības plānam, Krievu sala pilnībā visa tā daļa, kura šobrīd tiek apbērta, tur ir paredzēta transformācijai un ražošanai. Savukārt stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma laikā mums tika piedāvāta karte, kurā pretī Bolderājai tā daļa bija zaļā krāsā. Tā ir it kā otrās redakcijas savstarpēja neatbilstība tam, kas tika...

G.Kūtris

Bet otrajā redakcijā viņa tika piedāvāta?

S.Jakušonoka.

Pilsētas attīstības plānā viņa jau bija pilnīgi bija visa kā ražošanas teritorija... savukārt tajā pašā laikā... vienlaicīgi jau apsprieda arī stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu, šī daļa teritorijas mums tika piedāvāta un mēs apspriedām kā zaļo teritoriju daļēji... vismaz tajā daļā, kas attiecas pretī Bolderājas dzīvojamām mājām... Tādēļ pateikt, kura redakcija ir precīza... nu, pieņemu, ka plānojuma redakcija varēja būt tā, kas ir svarīgāka.

G.Kūtris.

Ja jūs teicāt, ka pēc to dažādu plānu izstrādes ir vajadzīgas tās sabiedriskās apspriešanas... Nu, pieņemsim, ka nav bezgalīgā apspriešana... bet galīgā redakcijā ir jānodod... Jānodod ir tad, ja ir kaut kas būtiski mainījies. Mūs interesētu, kas jūsuprāt tik būtiski mainījās, ka noteikti bija jānodod vēlreiz iedzīvotāju zināšanai tās izmaiņas.

A.Grišane.

Tur ir viss tas kompleksi... tie daudzie it kā mazie gabaliņi kopā veido to, ka tas plāns ir atšķirīgs no tā, kāds viņš bija sākotnēji... Turklāt attiecībā uz brīvostu tur ir jāskatās arī uz šo Spilves plāvu daļu, kas sākotnēji un arī uz otro redakciju gāja it kā kā apbūves teritorijas...

S.Jakušonoka.

Es gribētu piebilst, ka faktiski tā Krievu salas apgūšanas daļa pakāpeniski redakciju pa redakcijai bija cieši saistīta ar Andrejsalas un Eksportostas atdošanas daļu, jo, ja pirmajā redakcijā tikai daļa no Eksportostas ir paredzēta, tad otrajā redakcijā viņa ir paredzēta jau pilnībā un gala redakcijā arī tā daļa, ko mēs nosacīti varam dēvēt par to, kas ir Vējzaķu saļa, arī tā teritorija ir izņemta no ostas teritorijas. Līdz ar to mēs saprotam, ka tas ir cieši saistīts... šī teritorijas atdošana uzņēmējiem apbūvei ir cieši saistīta ar Krievu salas atdošanu uzņēmējiem ražošanai...

G.Kūtris.

Tas ir tas kompensācijas princips, ko Rīgas Domes pārstāvis mēģināja pasniegt kā normālu sadarbību.

S.Jakušonoka.

Un šo kompensācijas principu redakcionāli var redzēt no pirmās uz otro, no otrās uz trešo un gala redakciju... faktiski gan sakrīt ar to, kas ir šeit, bet gala redakcija attiecībā uz Krievu salu no otrās redakcijas nav mainījusies, bet tad ir jautājums kāpēc nav mainījusies, jo ne plūdu ietekme, ne biotops un sugas augi netika vērtēti.

G.Kūtris.

Paldies. Vai ir jautājumi?

K.Balodis.

Man radās jautājums par Spilves pļavām. Jūs ļoti ātri tā pārskrējāt viņām. Kas tur īsti tika mainīts no otrās un trešo redakciju?

S.Jakušonoka.

Jā, tur tika... Tas gan ir attiecībā uz hipodroma to teritoriju, kur bija tas politiskais strīds...

A.Grišāne.

Tā ir tā daļa, kas attiecas uz Rātsupīti... Rīgas brīvostas kartē viņa to definē kā Rātsupīte.... Robežu daļā tas izskatās tā, ka otrajā redakcijā tiek piedāvāti divi alternatīvi varianti, kurā Rātsupīte pilnīgi nepieder... kurā ir ostas teritorijā un vai arī puse vai daļa no Rātsupes teritorijas ir brīvostas teritorijā.

G.Kūtris.

Bet šobrīd robežā neietilpst.

A.Grišāne.

Šobrīd tā ir izņemta teritorija un faktiski pēc būtības tā ir applūstoša dabas teritorija, kurā ir mazdārziņi, ļoti daudz mazdārziņu. Tā ir Venēcijai līdzīga vieta, kura ir ... es pieļauju, apbūvei iekārojams objekts, bet no plūdu viedokļa šī mainīšana un grozīšana netika vērtēta. Un arī tad, kad tika šī alternatīva otrajā redakcijā piedāvāta kā rajons, arī šis jautājums netika tā kā skatīts, vai no plūdu viedokļa šīs teritorijas izņemšana ārpus ir vai nav...

G.Kūtris.

Teritorijas plānojumā tas gan neietilpst tagad Rīgas brīvostas teritorijā, Rīgas pilsētas teritorija tā ir, bet tā ir jau iezīmēta kā rūpnieciskās ražošanas zona.

A.Grišāne.

Un es te nevarēšu parādīt... te ir tas hipodroma laukums... tur bija vairāki tādi zaļi pleķīši, kas jaunajam šķērsojumam bija apkārt, un tagad viņa ir paredzēta kā zaļa teritorija...

G.Kūtris.

Vai tiesnešiem ir vēl jautājumi? Paldies.

Tad mums ir līdzīga rakstura jautājums Rīgas Domes pārstāvim. Sakiet, lūdzu, starp otro lasījumu un otro redakciju... kas bija nodota arī dažādu atzinumu došanai ministrijām un galīgo redakciju... tapa kādas izmaiņas būtiskas grafiskajā attēlojumā vai apbūves noteikumos?

P.Strancis.

Augsti godātā tiesa! Protams, ka izmaiņas bija. Kā jūs visi redzat, principā tās visas izmaiņas, kas tika ieviestas plānā redakcijā starp redakciju, kas tika noteikta par galīgo redakciju, tātad, vispirmām kārtām, tika noteikta ar politiskiem lēmumiem izskatot Rīgas Domē otro plānu un otro redakciju, bet, kas ir ļoti svarīgi, visas šīs izmaiņas principā tika noteiktas pamatā balstoties uz ietekmes uz vidi novērtējumu. Uz to pašu ietekmes uz vidi novērtējumu, un uz institūciju prasībām.

Un faktiski jau tas, par ko mēs šodien runājam, kā jūs redzat, lielāko tiesu mēs runājam par teritorijām, kuras ir noteiktas kā zaļas.

Ja iesniedzējs saka, ka bija situācija, ka Krievu sala, ka tur galā mainīts... Jā, tieši tā, Krievu salas galā ir mainīta teritorijas atļautā izmantošana, jo sākotnēji visa Krievu sala tika noteikta kā ražošanas teritorija. Pēc tam tas gals tika iezīmēts kā zaļš. Tā ir tā atšķirība starp redakcijām.

G.Kūtris.

Tas mazais stūrītis?

P.Strancis.

Jā, tas mazais stūrītis. Ja tajā brīdī sāka parādīties prasība, ka ir nepieciešama teritorijas dabas... Otrajā redakcijā, cik es atceros, viss bija iekrāsots kā ražošanas teritorija.

G.Kūtris.

Vēl ir viens jautājums. Sakiet, tā pieminētā Spilvas pļava... Vai tā tika ietverta ražošanas teritorijā uz galīgo redakciju?

P.Strancis.

Vispirmām kārtām šī nav vispār... viņa arī šobrīd nav ražošanas teritorija...

G.Kūtris.

Viņa ir iezīmēta kā iespējamā ražošanas attīstība...

P.Strancis.

Nē... (nesaprotami, visi runā reizē)... Un, vēl ja mēs runājam par Spilves pļavām, tad iesniedzējs nedaudz jaucās. Tika izņemtas Spilves pļavās ļoti lielas teritorijas ārā no jauktas apbūves teritorijas, tika noteiktas kā zaļas teritorijas... kā dabas un apstādījumu teritorijas... Es varētu parādīt... šeit.... Vispirms jau ir jautājums par to, ka tas nav Rīgas brīvdostas teritorijā... viņa nebija arī pirms brīvdostas teritorija.

K.Krūma.

Bet brīvdostas teritorijā jūs mainījāt salīdzinoši ar veco plānojumu no zaļā uz rūpniecisko...

P.Strancis.

Pagaidiet... ir jautājums, par kuru pusi mēs tagad runājam... Šinī gadījumā brīvdostas teritorija pa dzelzceļu faktiski nav arī mainījusies... izņemot šajā sadaļā... Tas, ko iesniedzējs sauc par hipodroma teritoriju, tā ir šī teritorija, kas visu laiku ir bijusi ārpus Rīgas brīvdostas teritorijas... un, kā jūs redziet, viņai ir bijusi noteikta izmantošana arī iepriekšējā plānā...

(visi runā un apspriežas par plānojumu...)

Nu, patiesībā tās izmaiņas ir diezgan nelielas. Šī ir otrā redakcija... un te ir pirmā redakcija, kur runa acīmredzot ir bijusi par šo malu...

G.Kūtris.

Tiesai būtu lūgums, vai mēs nevarētu izgatavot šo karšu kopijas... jeb varat iesniegt... jā...

Un tad man ir vēl viens jautājums attiecībā uz ostas teritorijas robežām. Kas tās tādas ir : alternatīvās.... perspektīvi alternatīva...

P.Strancis.

Tur ir vairāki varianti...

Tāpat situācija, droši vien daudzi no klātesošajiem arī atceras, kāda bija taisni attīstības plānu izstrādājot un pieņemot saistībā īpaši ar tām pašām brīvostas teritorijām... un arīdzan ar to pašu Kundziņsalu... un toreiz faktiski bija no mūsu puses piedāvājums, kam piekrita arī Rīgas Domes deputāti, ka mēs apspriešanā apskatām alternatīvus variantus par brīvostas robežām un tāpēc arī redakcijā tika iezīmēti vairāki varanti. Vispirmām kārtām, lai uzklusītu sabiedrības viedokli, n tad gala rezultātā savukārt deputātiem, balstoties uz sabiedrības viedokli, būtu iespējams pieņemt gala lēmumu par vienām vai otrām robežām. Un gala rezultātā tad tika arī pieņemts politisks lēmums par tām robežām.

Ko es vēl gribētu teikt. Par tiem 20 metriem. Tas jautājums ir ļoti vienkāršs. Tie 20 metri tika noteikti patiesībā pēc Rīgas Domes ierosinājuma, jo loģiski tā ir teritorija pie pašas Daugavas. Un, ja mēs gribam normāli nodrošināt forvāterus un nodrošināt normālus trapus, loģiskāk, ka taisni brīvosta ir tā, kas apsaimnieko šīs teritorijas un kas nodrošina šo krastu būvju izveidi. Tas arī bija tas mērķis, kāpēc 20 metri tika izveidoti...

G.Kūtris.

Man Rīgas Domes pārstāvim būtu tāds jautājums. Sakiet, lūdzu, ja teritorijas plānojumā ir noteikts atļautās, jeb plānotās teritorijas izmantošanas veids... konkrētai teritorijai... nu, citiem vārdiem sakot, kartē iezīmē vienā krāsā. Taču zem šīs krāsas apakšā ir vēl sīkāk noteikti izmantošanas veidi. Piemēram, ja ir apbūves teritorija, tad apbūve var būt ar daudzstāvu mājām, ar savrupmājām, un tā tālāk. Sakiet, lūdzu, kādā normatīvajā aktā var noteikt sīkāk šo izmantošanas konkrēto mērķi?

P.Strancis.

Viens būtu detālplānojums... bet tas nav normatīvs akts... un brīdī, kad apspriež konkrēto būvniecību, arī var precizēt un noteikt, jo tas, ka teritorijā ir paredzēta būvnieciskā ražošana, nenozīmē, ka tur nebūs zaļā zona, ka tur nebūs koki vai citas darbības...

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, kas nosaka...ja tas nav detālplānojums... kas tad sīkāk ir tiesīgs normatīvi jeb ar oficiālu spēku noteikt, kā tad drīkst...

P.Strancis.

Brīdī, kad tiek gatavota konkrētās ieceres arhitektūras un plānošanas uzdevums... tad arī tiek norādīts kas un kā...

G.Kūtris.

Kas šo arhitektūras un plānošanas uzdevumu sastāda?

P.Strancis.

Šajā gadījumā Dome.

G.Kūtris.

Un kādā dokumentā tas tiek nofiksēts?

P.Strancis.

Tas tiek noteikts būvnoteikumos un arī likumā... ja tas ir nepieciešams, jo var būt nepieciešams un var nebūt nepieciešams... Izniedzot arhitektūras un plānošanas uzdevumu tiek norādīts, kas ir jāņem vērā... Piemēram, ka tajā teritorijā ir simtgadīgi koki. Tāpēc beidzot gatavot projektu ir jāņem vērā, ka tie koki ir jāsauglabā. Un tas ir jāņem vērā. Tāpēc nav vajadzīgs detālplānojums. Bet, ja ir nepieciešams, pieņemsim, ja ir jāpārplāno ielas vai vēl kaut kas tur, vai ir nav skaidrība, vai tur ir kaut kāda aizsargājamā...no dabas viedokļa objekti, tad tiek noteikts, ka ir jāveic izpēte un tikai pēc tam, kad būs noteikts, cik lielā precīzā robežā aizsargājama objekts ir jāsauglabā, tad arī būs precīzi jānosaka...

G.Kūtris.

Vai jums ir bijusi situācija, ka jūs šo konkrēto izmantošanas veidu deleģējat noteikt ostas pārvaldei?

P.Strancis.

Tā nevar būt... Principā pēc likuma tā nedrīkstētu un viņa nevar... to likums nenosaka.

K.Krūma.

Man ir jautājums par tiem pašiem Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Konkrēti par 7.6.6.1.punktu. Tur ir teikts, ka ostas teritorijas detalizētāka zonēšana konkretizēt un arī atļaut tās izmantošanu jāveic ostas plānojumā, atbilstoši ostas attīstības programmai vai plānam.

Pirmais jautājums man ir saistībā ar šo punktu, kam un precīzi kādas tiesības piešķir šis punkts?

P.Strancis.

Šis punkts nosaka to un arī Likums par ostām un arī iepriekšējais Rīgas pilsētas attīstības plāns, ka Rīgas pilsēta sadarbojas ar Rīgas ostu tās attīstībā un darbībā. Tātad šajā gadījumā brīdī, kad osta nosaka, vai viņa vēlas realizēt savu plānu, kad tas ir apstiprināts un saskaņots, ka tad, ja ir nepieciešams veikt kaut kādas izmaiņas un precizējumus detālplānojumā, tas arī notiek.

K.Krūma.

Tātad šis ostas plānojums ir teritorijas detālplānojums?

P.Strancis.

Nē... Tas nav, nekādā gadījumā nav... Ostas plānojums ir tas, kā viņi plāno darboties tīri kā uzņēmēji, ja tā var teikt, savā teritorijā. Ko viņi plāno tur darīt, veidot, attīstīt... kas tur būs, vai tur

būs beramās kravas, vai tur būs ...savukārt, atbilstoši tam tas tiek arī precizēts, ne visur ir vajadzīga daudzstāvu apbūve, ne visur ražošana. Varbūt tieši otrādi – viņi grib attīstīt ražošanas vietas, kur būs ražošana... teiksim, kuģu remontu... tas arī tiek precizēts.

K.Krūma.

Tātad, ja es pareizi sapratu, to dara Rīgas Dome kopā ar brīvostas pārvaldi.

P.Strancis.

Jā, kopā sadarbojoties.... Bet ja mēs runājam par detālplānojumu, tas ir Rīgas pašvaldības izdots akts.

K.Krūma.

Nē, nē es runāju par šo ostas plānojumu. Ostas plānojumu izstrādā Rīgas Domes kopā ar brīvostas pārvaldi....

P.Strancis.

Es gribētu to saukt otrādi, izstrādā ostas pārvalde, saskaņojot ar Rīgas Domi. Ja Rīgas Dome nepiekrītīs, tad viņiem ir iebildumi... savukārt, ja viņi saskaņojumam piekrīt, tad tālāk tas tiek apstiprināts un pieņemts.

K.Krūma.

Ko tad šajā pantā nozīmē vārdi „konkretizējot arī atļautās izmantošanas”?

P.Strancis.

Ja es pareizi atceros, tad tur ir rakstīts atļautās izmantošanas veidu... Jebkurā gadījumā tā starpība ir tāda, ka tikai un vienīgi ar ostas attīstības plānu var noteikt apakšizmantošanu, šinī gadījumā savām saimnieciskajām vajadzībām. Ja teritorijas atļautā izmantošana nosaka, ka šeit ir ražošanas teritorija, tad viņa var noteikt ražošanas tipu. Ja šeit ir noteikta jauktas apbūves teritorija, tad viņa var noteikt, ka šeit šajā teritorijā vai nu tiek būvēts stadions, vai nu tiek būvēta biroju ēka. Tāda tā tēze ir.

Un protams, ka tas viens veids ir, kā minēja advokāta kungs, ka tas tātad tiek noteikts ar viņu programmu, un protams, arī apakšizmantošanu var detalizēt ar teritorijas detālplānojumu nepieciešamības gadījumā.

G.Kūtris.

Es atvainojos... Jūs tagad minējāt, ka ir teritorijas plānojums, pieņemsim, ražošanas apbūve. Sīkāku izmantošanas veidu jūs pieļaujāt, ka to nosaka Rīgas brīvostas pārvalde...

P.Strancis.

Atļautajos ietvaros... Nepārkāpjot... ne pa labi, ne pa kreisi.

P.Strancis.

Viņi pasaka, kāda konkrēta tipa ražošana tā būs. Tā nav sīkāk.. Viņi pasaka: tur būs ražošana, tur būs kokapstrāde, tur būs metālapstrāde...

P.Strancis.

Vai arī vēl tāds labs piemērs. Tikpat labi šajā teritorijā var būt arī iepriekšpieminētā jahtu osta. Tas ir kaut kas pilnīgi cits.

K.Krūma.

Tā tad tā nav detalizēšana, tas ir kaut kas cits.

P.Strancis.

Tas ir izmantošanas veids... tā varbūt būtu pareizi teikt.

G.Kūtris.

Vai kolēģiem vēl būtu jautājumi? Paldies.

Tiesa apspriežoties nolemj tagad uz vienu stundu pasludināt pārtraukumu līdz pulksten 13.05 un tad pāriesim pie tiesu debatēm.

(Pārtraukums)

G.Kūtris.

Turpinām tiesas sēdi.

Vēl ir laiks uzdot kādus precizējošus vai skaidrojošus jautājumus. Vispirms, vai tiesnešiem varbūt ir kādi jautājumi radušies?

K.Krūma.

Man ir jautājums Rīgas Domei par to, ko mēs arī beidzām – ostas plānojums. Vai jūs varētu pateikt, ar ko šis ostas plānojums atšķiras no detālplānojuma. Es lasu to definīciju un viņa tā kā sasaucas ar to, kas ir teritorijas plānošanas likuma 6.panta 5.daļā.

A.Bitāns.

Man jāsaka, ka pirmkārt, šie noteikumi ir pieņemti iepriekš. Viņu uzdevums bija nevis pielīdzināt teritorijas plānojumu, to, ko mēs šodien saprotam ar teritorijas plānojuma izpratni, bet gan tas ir grafiskais izpildījums programmai. Tas ir uz kartes uzzīmēts, konkrēti arī ar krāsām, kāda ir teritorija... Tas ir tas, ko domā attīstīt un darboties osta, viņa to uzzīmē grafiski, lai cilvēkiem nav ilgi jālasa tekstā ko un kas būs. Tas ir uzzīmēts grafiski. To arī sauc par plānojumu.

Toreiz tas termins vēl nebija aizņemts. Šobrīd šis termins tiek saprasts kā dokuments, kas nosaka konkrētas teritorijas attīstības izmantošanu. Tajā brīdī tas bija grafiskā teksta uzlikums uz papīra. Tas bija plānojums.

K.Krūma.

Ar ko viņš atšķiras no detālpārplānojuma.

A.Bitāns.

Ar to, kas tas akts. Tas ir vienkāršs grafisks uzlikums...

K.Krūma.

Tātad jūs tam pašam detālpārplānojumam piešķirāt vienkārši citu nosaukumu.

A.Bitāns.

Nē, detālpārplānojums ir likumā noteiktā kārtībā apstiprināta procedūra. Šeit osta uzzīmē... to, kā viņa plāno savu attīstību, ko viņa grib darīt, viņa uzzīmē grafiski. Visu uzliek uz papīra to pašu tekstu un pie savas programmas pieliek klāt... pasaka... te ir vizuāli, ja grib saprast kas un kādi konkrēti cipariņi tur būs, tad atverot programmu tur var izlasīt. Šis ir grafiskais apzīmējums, tā, kā to redz osta. Tie ir pilnīgi atšķirīga rakstura dokumenti.

K.Krūma.

Tātad šis ostas plānojums, kas ir paredzēts Rīgas Domes noteikumos, tas tika paredzēts pirms tika pieņemts teritorijas plānošanas likums?

A.Bitāns.

Jā. Un tas nav domāts tādā izpratnē... tas ir tikai grafiskais izpildījums...

K.Krūma.

Un faktiski tad šajā ostas plānojumā parādās tas, ka, piemēram, ja teritorijas plānojums paredz ražošanas teritoriju, tad šajā plānojumā parādās tās, vai tur būs kravu osta, vai tur būs hidrotehniskā būve, vai tur būs noliktava...

A.Bitāns.

Jā, teorētiski tas tā ir domāts. Rīgas Dome nosaka vispārīgi un šeit savukārt osta jau vērtē un kopā ar Domi strādājot...

K.Krūma.

Ja piemēram tagad saskaņā ar teritorijas plānošanas likumu, kā mēs dzirdējām iepriekš šodien, kā teica Makarova kungs, var arī izstrādāt detālpārplānojumu ostas teritorijā... vai šim ostas plānam vai ir kāda jēga vairs?

A.Bitāns.

Redziet... ja teiksim, detālpārplānojumu izstrādā vienai daļai, tad ir konkrēti šajā daļā, bet apkārt kas tur ir domāts... un arī tad, kad ir izstrādāts, teiksim, šai daļai detālpārplānojums, jāsaprot, kas būs apkārt, lai saprastu, kāda būs ietekme. Tātad šajā gadījumā viennozīmīgi, ka šīm programmām vai plānojumam ir jēga no ostas puses, lai viņa varētu izvērtēt, kā attīstīsies.

K.Krūma.

Vai Ostas likums vai kāds cits normatīvais akts paredz šādus ostas plānojumus? Vai arī tā ir Rīgas Domes iniciatīva radīt šāda tipa dokumentu?

A.Bitāns.

Tā ir Rīgas Domes iniciatīva, jo, lai varētu plānot un saprast, kā tas notiek, ņemot vērā, ka Rīgas osta aizņem būtisku daļu no Rīgas pilsētas teritorijas, un darbs visvieglāk sokas... arī šis plānojums, ko mēs apspriežam, grafiski ir vieglāk saprotams gan būvētājiem, gan cilvēkiem nevis aprakstošā daļa, tāpēc arī šāds plāns ir prasīts... lai vizuāli varētu redzēt, kā osta redz savu attīstību. Un tad to var uzreiz savietot ar plānu un pateikt, jā, sapass, vai nesapas, ko tur labot vai nelabot... un kā īsti...

G.Kūtris.

Lietas dalībniekiem ir iespēja uzdot jautājumus. Vai pieteikuma iesniedzējam ir kādi jautājumi Rīgas Domes pārstāvim?

A.Grišane.

Es gribētu pajautāt par to plānu. Vai pašlaik šis plāns sapass ar Rīgas attīstības plānu?

A.Bitāns.

Varbūt uz to labāk varētu atbildēt brīvostas pārstāvji, jo viņi ar to ir strādājuši un zina precīzāk, es tā uzreiz nevarēšu atbildēt.

G.Kūtris.

Vai brīvostas pārstāvji varētu komentēt?

V.Makarovs.

Ostas attīstības programmā veiktie grozījumi tekstuālajā daļā nodrošina tekstuālās daļas saskaņotību ar Rīgas pilsētas teritoriālo plānojumu. Protams, sīkāk par grafisko dalījumu mēs šobrīd neesam izvērtējuši tik tālu, cik tālu tas būtu nepieciešams pēc jaunā pilsētas attīstības plāna. To mēs darīsim jaunajā attīstības programmā, jo... Nu, tur būs jāsaprot arī divas lietas. Ir esošā ražošana un tas, uz ko osta vēlētos iet tad, kad beigsies pašreizējā uzņēmēja aktivitātes. Tādi stimuli arī parādīsies un... Man kādreiz pārmet: kāpēc jūs visu iezīmējat? tāpēc, ka, piemēram, Kundziņsalas ziemeļu galā kādu brīdi bija parādījusies dzīvojamā māja – 20 stāvu viesnīca. Tad iedzīvotājiem bija viedoklis, ka nu... viņus vēlas izlikt, lai tur uzbūvētu viesnīcas... lai pieliktu diskusiju šādai, manuprāt, spekulatīvai domai, parādījās arī šī ostas vēlme visu teritoriju iezīmēt kā ostas teritoriju, lai tur tiešām pēc tam neparādītos diskusijas par viesnīcu... Bija tāds gadījums. Un sarunās ar Kundziņsalas iedzīvotājiem man pārmet, ka Makarovs melo, ka nebūs te konteineru termināls, bet būs viesnīca. Un viņiem bija tāds priekšlikums likt priekšā grafisko izpildījumu... ko varētu redzēt...

G.Kūtris.

Bet vai pieteikuma iesniedzējs domā, ka tad ostas plānojumam ir normatīvā akta raksturs?

A.Grišane.

(visi runā reizē)

A.Bitāns.

Man jānorāda, ka mēs skatāmies pēc plānam te ir izmantota daļa citādāki... ir atšķirīgāk teritorijas apzīmējumi.... kas nav izmantoti pilsētas plānā šobrīdējā, ko mēs apskatām. Tāpēc, ja mēs skatāmies saturiski, ir ģenerālkravu teritorija, lejamkravu teritorijas, konteineru terminālu teritorijas, pasažieru terminālu teritorijas... tehniskās apbūves teritorijas, ar jūrniecību saistītas teritorijas... tās visas ietilpst ražošanas rūpnieciskajās teritorijās pēc izmantošanas... tā tad visa tā teritorija, ja tā skatās.... tad nav pretrunā... Saturiski, ko tur dara, tas ir tas, pie kā strādā Rīgas brīvosta, bet tīri vispārējās izmantošanas nolūkā pretrunas nav un nevar būt. Tā ir ostas teritorija.

G.Kūtris.

Vai vēl būtu kādi jautājumi?

A.Grišane.

Vai dome... Tas bija viens no tiem pasākumiem, kas it kā bija jāveic... bija jāizvērtē šīs nemateriālās kultūras vērtības Kundziņsalā. Vai dome ir izvērtējusi vai veikusi kādu pasūtījumu... vai dome ir veikusi tikai pasūtījumu, kā kompensēt šo zemes atsavināšanu?

A.Bitāns.

Pirmkārt, jau jautājums par to, vai dome ir domājusi tikai kompensēt... tas nav gluži pareizi... Veicot plānojumu un paredzot ieguvumus un zaudējumus un labumus, dome ir izvērtējusi to, kāda ir šī teritorija un man ir jānorāda, ja mēs skatāmies uz iepriekšējo plānojumu, kas ir arī tiesas rīcībā... tad šī teritorija pirms tam bija apzīmēta kā teritorija ar īpašiem noteikumiem.... tas nozīmē, ka šajā teritorijā nekādu būvniecību vai attīstību neviens neko vispār nevarēja, arī paši Kundziņsalas iedzīvotāji, jo katrā reizē viņi saskartos ar veselu apgrūtinošu procedūru.... Jaunais plānojums, ko arī piedāvāja Rīgas Dome, bija noteikt šai teritorijai paredzēt apbūves iespēju, tā rezultātā ir daudz brīvāka apbūves un attīstības iespēja Kundziņsalas iedzīvotājiem.

Savukārt, ja mēs vērtējam vides kvalitāti, tad Dome vērtē un šajā gadījumā kritēriji bija divi, ko es uzreiz varu nosaukt un papildinās ar pārējie pārstāvji. Pirmais kritērijs ir tāds, ka šī teritorija ir applūstoša un vēsturiski applūstoša un tikai uzbūvējot šeit papildus... nostiprinot krasta apbūvi un nostiprinot citas ostas būves vai celtnes, šī applūšana ir samazinājusies, tomēr ne pilnībā, ko pierāda ar nesenie gadi, ka šī teritorija applūst un lai viņu varētu kvalitatīvāk izmantot, ar viņu daudz būtiskāki ieguldījumi ir jāveic. Un tika vērtēts arī fakts, ka šajā gadījumā ostā... tai piegulošajā ostā tur nav vairs neviena zvejniēka, kā tas kādreiz bija, zvejniēki atrodas. dzīvo un zvejo ārpus Rīgas ostas šajā gadījumā... izņemot tos, kuriem ir atļauts ostas teritorijā, bet neviens no Kundziņsalas iedzīvotājiem nenodarbojas ar zvejniecību... Tātad tai nav tik būtiska materiāli kultūrvēsturiskā vērtība, lai to aizsargātu vai speciāli aizsargātu pretstatā tam ieguvuma, kas ir trešais, ka tiek atbrīvots pilsētas centrs, tā tad Rīgas pilsēta iegūst daudz lielāku piekļuves iespēju upei, tā tad ūdeņiem, ostas teritorija samazinās, tā tad šajā gadījumā tas nāk par labu arī dabas pamatnes teritorijai.... tā tad sabiedrības ieguvusi šajā gadījumā ir daudz lielāki vērtējot kopumā nekā tas zaudējums.

Un paredzot šajā teritorijā šādu attīstību nākotnē un šobrīd viņa ir iekļauta Rīgas brīvostas teritorijā, tas nenozīmē, ka šie iedzīvotāji automātiski zaudē iespēju šeit dzīvot, darboties, attīstīties, jo arī sākotnēji arī šajā plānā bija paredzēts, ka te ies dzelzceļš. Tātad gribiet vai negribiet... jau laicīgi, jau 20 gadus iepriekš bija zināms, ka šeit tiks attīstīts dzelzceļa atzars un tas nevienu netraucē, lai dzīvotu tajā brīdī.

Tāpēc Rīgas Dome neko būtisku pret viņiem nav izdarījusi, pret Kundziņsalas iedzīvotājiem šajā daļā. No attīstības plānošanas viedokļa.

A.Grišāne.

Es gribētu precizēt. Tātad attiecībā uz 2006.gada 21.februāra lēmumu par rīcības plānu vides pārraudzības valsts biroja norādījumu izpildei... 4.4. ... domes lēmums nr.873... Punkts nosaka, ka Rīgas Domes kultūras pārvalde sadarbībā ar Rīgas Domes pilsētas attīstības departamentu sagatavo informāciju par iespējamo nemateriālo kultūras mantojumu... tātad tas jautājums bija, vai kaut kas tāds ir izdarīts?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā ir un varbūt bija arī vēršanās noskaidrot šajā gadījumā ir un ir dots arī viedoklis par to, - ir vai nav šajā gadījumā sastopamas šīs kultūrvēsturiskās nemateriālās vērtības. Šis uzdevums ir izpildīts. Lietas materiālos ir 16.punkts pie atbildes. Šī informācija tika iegūta un apkopota.

(Iebildumi no iesniedzēju puses, ka nav izpildīts....)

Pagājušajā tiesas sēdē tika iesniegts...

A.Grišāne.

Tātad tur nav nekādu datu jūsu rīcībā?

A.Bitāns.

Lai varētu teikt, ka tur būtu kaut kas tāds, kas būtiski jāaizsargā... tādu nav.... Ja būtu šādu dati vai informācija, tad būtu arī attiecīgs vērtējums, bet...Rīgas Dome pieprasīja... Ja tā tiešām būtu tik kultūrvēsturiski aizsargājama vieta, tad Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā, gan arī citās institūcijās tas būtu sen zināms.

G.Kūtris.

Tad šobrīd ir tas punkts izpildīts vai nav?

A.Bitāns.

Šis punkts... ir papildus pieprasīta informācija... pie tā mēs strādājam ... Bet uz šobrīdi mums nav informācijas, kas pierādītu pretējo. Lai pārliecinātos vēlreiz, ja nu tiešām tur kaut kas atklāsies... Bet uz šo brīdi tur nekā tāda nav, kas pierādītu, ka tur būtu nezināms...

G.Kūtris.

Traktējot jūsu paša vārdiem...Ja atzinuma nav, to var vērtēt par piekrišanu. Tātad ja jums šobrīd nav, tad jūs piekrītat izteiktajam viedoklim, ka tur ir kultūrvēsturiskās vērtības...?

A.Bitāns.

Atzinumus dod šajā gadījumā institūcijas savas kompetences ietvaros. Ja kāda persona norāda, ka tur ir, tad tas papildus ir jāpārbauda, un tas tiek darīts. Līdz šim Rīgas Domes rīcībā nav informācijas, kas pierādītu, ka šāda konkrētā vide būtu atzīstama par tādu aizsargājamu atbilstoši

Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas konvencijai par nemateriālo kultūras mantojumu saglabāšanu. ja būtu kāda institūcija atzinusi, ka šī ir tāda vide....

G.Kūtris.

Vai Rīgas Dome ir prasījusi kādai institūcijai šo vērtējumu vai atzinumu? Stranča kungs?

P.Strancis.

Tāpat papildus tam, ko jau mūsu advokāti norādīja, tāpat Rīgas Dome ir vērsusies... faktiski uzdevusi par uzdevumu Kultūras departamentam šo jautājumu risināt. Un, kā jūsu mūsu advokātu kungi norādīja, tāpat šajā sadaļā, tieši šā punkta sadaļā, mūsu rīcībā nav šobrīd atzinumu par to, ka sadaļā uz Kundziņsalu būtu novērtētas kādas būtiskas kultūrvēsturiskas vērtības.

G.Kūtris.

Sakiet, lūdzu, kad šis jautājums par atzinuma sniegšanu bija sagatavots un kad ir plānots atzinumu saņemt?

P.Strancis.

Precīzs datums par atzinumu nav, šobrīd es nevaru pateikt, bet šajā jautājumā notiek rīcība.

G.Kūtris.

No kura brīža šī rīcība notiek?

P.Strancis.

Rīgas Domes lēmums 2006. gada 21.februāris numur 873. Šī lēmuma izpildes ietvaros...

G.Kūtris.

Cik ilgs laiks ir vajadzīgs atzinuma sniegšanai?

A.Grišāne.

Es tā sapratu, ka ar šo jautājumu nodarbojas – kas?

P.Strancis.

Ar šo jautājumu nodarbojas Rīgas Domes Kultūras departaments.

A.Grišāne.

Tāpat tā pati institūcija, kas ir vēlējusies kaut ko noskaidrot uzdod šīs te pašas institūcijas struktūrvienībai nodarboties... Un divus gadus nekas netiek jautāts ne lai paātrinātu šo procesu, ne noskaidrotu....

P.Strancis.

Ne gluži. Šajā gadījumā institūcija, kura vērsās un kurai Dome bija uzdevusi to darīt, bija Pilsētas attīstības departaments... kas ir .... līmenī ....tāds pats kā Kultūras departaments ... Tāda ir tā procedūra.

A.Grišāne.

Un jūs esat arī interesējušies par to, kādi darbi ir veicami, lai šādu atzinumu jūs kaut kad saņemtu? Kas tur ir jādara, lai saņemtu šādu atzinumu par to, vai ir kaut kāda vēsturiska vērtība vai nekas tur nav?

P.Strancis.

Protams, ka mēs esam interesējušies. Jākonstatē šīs vērtības... īsumā sakot...

G.Kūtris.

Kādā veidā izpaužas šīs vērtības konstatēšana? Jūsu departamenta cilvēki brauc uz vietas, vai pieprasa ekspertu viedokli?

P.Strancis.

Tātad viennozīmīgi, ka tas ir ekspertu viedoklis, kurš tiks apkopots un tiks sagatavots... Kā jau es minēju, Attīstības departaments koordinē šo rīcību tiktāl...

G.Kūtris.

Es atvainojos... Attīstības departaments, jā...bet Kultūras departaments? Vai eksperti ir iesaistīti, lai noskaidrotu kultūrvēsturiskās vērtības?

P.Strancis.

Es nevaru atbildēt uz šo...

G.Kūtris.

Lūdzu, vēl jautājumus.

A.Grišāne.

Man būtu papildjautājums. Bet vai jūs esat iepazinušies ar lietas materiālos esošo ekspertu atzinumu par to, ka iespējams, ka ir un... gan Mangaļsalā, gan Kundziņsalā un ka tur vajadzētu tādu rūpīgāku izpēti veikt.

P.Strancis.

Redziet, tā kā mums nebija iepriekš tik precīzi uzdots jautājums, mums būs jānoskaidro, mēs nevaram sniegt uzreiz atbildi. Bet mūsu rīcībā ir informācija, ka Kultūras inspekcija tomēr ir devusi konsultatīvā līmenī atbildi, kurā ir pateikts, ka šeit nav sastopami tādi aizsardzības objekti, kas būtu atzīstami. To, ka var būt... tā ir viena lieta, bet šobrīd neviena institūcija nav atzinusi un nav sniegusi atzinumu pozitīvu šādam apgalvojumam.

A.Grišāne.

Tad vēl viens precizējošs jautājums. Sakiet, kādi tad bija tie lietderības apsvērumi par to kompensējošo mehānismu pētījumu... Tas ir jau pasūtīts, pabeigts, nodots Rīgas Domei? Taču šeit šis pētījums vēl nav sācies attiecībā uz Kundziņsalu attiecībā par kompensācijām, kā šos iedzīvotājus varētu pārvietot kaut kur citur...

A.Bitāns.

Redziet, jautājums par Kundziņsalas pārvietošanu nav tik vienošmīgs, lai teiktu, ka obligāti visi tiks pārvietoti. Tas, ka šāda iespēja ir jāparedz... Jā, to Dome teorētiski paredz un pie tā strādā, bet šis plānojuma apstiprinājums nenozīmē, ka Kundziņsalas iedzīvotāji ar rītdienu visi ir jāpārvieto. Tas to automātiski nenosaka. Bet sīkāk pie šā procesa strādā Ranča kungs.

P.Strancis.

Tātad par tiem kompensācijas pasākumiem Kundziņsalas iedzīvotājiem. Gribu atgādināt, ka stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums to taisni atzīmēja kā pozitīvu risinājumu tam, ka salīdzinot ar šo brīdi situācija, kāda viņa ir Kundziņsalā, tika piedāvāta cita alternatīva teritorija, ka principā ir labvēlīgāka. To var redzēt ietekmē uz vidi novērtējumā.

A.Grišāne.

Vai to arī iedzīvotāji tā uzskatīja?

P.Strancis.

Es domāju, ka cik ir iedzīvotāju, tik arī ir viedokļu. Viedokļus arī no Kundziņsalas iedzīvotājiem mēs esam saņēmuši dažādus.

A.Grišāne.

Un sakiet, lūdzu, kā ar to kompensācijas pasākumu veikt šādus plānojumus... Vai tas arī bija paredzēts, ka tāds ir jāizstrādā šajā Rīgas Domes attīstības departamenta rīcības plānā?

P.Strancis.

Nē, tāds nebija paredzēts. Bet tāds bija plānā... mēs esam jau paredzējuši, ka ir tātad risināms šāds jautājums, un tas tātad ir nākamais loģiskais solis, kur mēs faktiski pasūtījām pētījumu, juridisku pētījumu, kur, starp citu, jums nav taisnība, tas ir noslēdzies tikai daļēji, ir veikta tikai viena darba daļa, bet tur patiesībā šis darbs nav pabeigts līdz galam. Tātad mēs nevaram teikt, ka šis darbs būtu simtprocentīgi pabeigts un mums būtu simtprocentīgi skaidrs mehānisms, kā to būtu iespējams pabeigt.

A.Grišāne.

Es gribētu pajautāt, vai Dome ir ievērojusi visu institūciju nosacījumus un kāds īsti ir šo institūciju nosacījumu saistošais spēks.

A.Bitāns.

Es varētu precizēt, ka institūciju ir daudz. Nosacījumi vai noteikumi ir dažādi. Varbūt precizējiet.

A.Grišāne.

Teritorijas plānošanas gaitā, ko jūs saņēmat.

A.Bitāns.

Ir saņemts daudzu institūciju... Bet ir institūciju noteikumi ar rekomendējošu raksturu, tādi, kuri ir obligāti un ir attiecīgi tādi, kurus izvērtē un pieņem vai nepieņem, jo protams, ir skaidrs, ka Vides ministrija vēlas, lai arvien vairāk un plašāk un detalizētāk tiek apskatīts ar vidi saistītie jautājumi. Tas ir saprotami, taču vai visas vēlmes un idejas ir jāuzskata kā likums un attiecināms un izmantojams, tas ir cits jautājums.

A.Grišāne.

Nu tad precizēšu. Kurus tad jūs uzskatāt par obligāti saistošiem un kuri ir tikai kā ieteikumi....?

A.Bitāns.

Mēs arī likumu lasām... Varbūt uzdodiet precīzāku jautājumu, kas jūs konkrēti interesē, vai kura institūcija... Viena lieta ir nosacījumi... ir prasības, slēdzieni, dažāda veida attieksme ir bijusi... Varbūt precizējiet sīkāk, kas jūs konkrēti interesē.

A.Grišāne.

Valsts kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekcijas atzinums par pirmo redakciju attiecībā uz Kometfortu.

A.Bitāns.

(neliels pārrāvums ierakstā)

... iepriekšējā tiesas sēdē uzklusot, ka pret gala redakciju viņiem konceptuālu iebildumu nav. Šajā gadījumā mēs nevaram teikt, ka nebūtu ņemts vērā. Vienīgais, uz ko viņi norādīja... jā... ka grafiskajā plānā tur nebija tik precīzi uzzīmēts, bet aprakstošajā daļā ir pareizi norādīts. Nu tad šajā gadījumā es saprotu, ka nevar runāt par viņu nosacījumu neievērošanu.

A.Grišāne.

Un tad uz Vides ministrijas atzinumu, kas tika sniegts par gala redakciju?

A.Bitāns.

Vides ministrijas atzinums, mūsaprāt, nav uzskatāms par tādu dokumentu, kas būtu tik saturiski un formulējumu ziņā saistošs...Jā, viņi izteica savu viedokli. Tas tika izvērtēts, ņemts vērā pēc iespējas, taču šajā gadījumā, ja mēs skatāmies, tās divas pārraudzības iestādes galarezultātā deva pozitīvu slēdzienu, tajā skaitā arī attiecīgi uz stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu. Tas nozīmē, ka tāpat no vides jautājumiem šis projekts atbilst. Ja tas tā nebūtu, tad būtu diezgan dīvaini, ka viena un tā paša resora iestādes savā starpā pieņem pretējus nolēmumus.

G.Kūtris.

Vai drīkst precizēt... Ja zemāk stāvoša institūcija, zem ministrijas padotības institūcija saka pozitīvi un ministrija saka negatīvu atzinumu, jūs uzskatāt, ka tad ministrijas atzinums nav jāvērtē?

A.Bitāns.

Ko nozīmē šis atzinums? Kāds ir tā statuss. ...

G.Kūtris.

Tāpēc, ka ir divi Ministru kabineta noteikumi. Vieni attiecas uz teritoriālo plānojumu, otri attiecas uz vides novērtēšanu. Un vides novērtēšanas Ministru kabineta noteikumos ir Vides ministrija pieminēta arī.

A.Bitāns.

Jā, bet jāskatās, vai viņu .... atzinums bija... Ja tie pārkāpumi būtu tik būtiski, tad šajā gadījumā ministrijai bija iespēja rīkoties un pieņemt savu lēmumu, savukārt Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija nesaskatīja izpētot šos dokumentus, nemaz nerunājot par Rīgas Domes balsojumu, ka tas būtu tik būtiski atšķirīgi... Jā, daļa ir izpildīts neatbilstoši, bet nav acīmredzamu pretrunu... un nevar teikt, ka tas būtu pretrunā ar likuma prasībām. Vēlmes... jā, gribas vairāk... to var saprast.

A.Grišane.

Jūs iesniedzāt lietas materiālos grāmatu „Par Rīgas ostu deviņos gadsimtos”. Vai jūs paši esat iepazinušies ar šo grāmatu tik tālu, ka jautājums ir tāds... Šinī grāmatā bez zvejniekiem ir minēti arī loči, jūrnieki un enkurnieki un visdažādākās specialitātes, kādas varēja būt saistībā ar ūdeni. Līdz ar to, ja Kundziņsalā un Mangaļsalā cilvēki, kas dzīvo pie ūdens, praktiski izmanto ūdeni, nav šobrīd zvejnieki, vai tas nenozīmē, ka viņu prasmes rīkoties ar ūdeni, viņu vecāku prasmes un pārmantotās prasmes ir zudušas?

A.Bitāns.

Es gribētu norādīt, ka te nav jautājums par prasmēm, bet ja mēs runājam par zvejniecību, kāpēc es to uzsvēru, tas bija jūsu pieteikumā.... ka šeit ceturtajā paaudzē dzīvo zvejnieki...

A.Grišane.

Mūsu pieteikumā bija teikts „piekrastes kultūra”.

A.Bitāns.

Jā, es saprotu... tas bija kā piemērs. Šajā gadījumā pētot citu valstu pieredzi, kur arī ir ostas, kur arī ostu teritorijās ir apdzīvotas vietas, tad tiek saglabāti tiešām zvejnieki. Viņi tur dzīvo, ikdienā strādā, lai saglabātu šo vidi, šāds risinājums varētu būt. Savukārt attiecībā uz Kundziņsalu šī vide nav tikai zvejnieki, jūs pareizi pieminējāt, vēsturiski tur bija arī strādnieki, kas strādā ostas teritorijā, krāvēji, loči un citas profesijas cilvēki, kuri bija saistīti ar ostu. Šobrīd Kundziņsalā ne visi iedzīvotāji... un tā vide vairs nav tāda, kāda viņa bija sākotnēji, tā rezultātā to vairs nevar pasniegt tādā kultūrvēsturiskā norādē, kā jūs to gribat darīt zināmu. Jā, tur dzīvo dažādi cilvēki, jā, viņi pagātnē bija vecāki, kas strādāja kā zvejnieki un loči, tas ir skaidrs. Bet tas, ka kādreiz bija kāds zemnieks, nenozīmē, ka tajā teritorijā apkārt drīkst būt tikai lauki un aramlauki.

A.Grišane.

Uz kādu dokumentu jūs atsaucaties sakot, ka tur nekā tāda nav.

A.Bitāns.

Nu, viena lieta... Manā rīcībā ir Rīgas brīvostas pārvaldes vēstule par komercdarbības veikšanu, kurā ir norādīts, ka Rīgas brīvosta informē, ka pamatojoties uz 2007.gada 17.janvārī noslēgto līgumu par komercdarbības veikšanu Rīgas brīvostas teritorijā, Mangaļsalas zvejnieku kooperatīvajai sabiedrībai Vecdaugavā ir atļauts veikt komercdarbību – zvejniecību Rīgas ostas teritorijā. Tātad nevienai citai personai šajā ostā vai apkārtnē nav dota atļauja zvejot. Tātad līdz ar to, kā var būt zvejnieks, kurš nezvejo? Es saprotu, ka makšķernieki. To es saprotu. Bet zvejniecība kā rūpals, kā nodarbošanās nevar pastāvēt, ja kāds nebrauc ar laivu, nemet tīklus vai murdus un nevelk zivis ārā.

A.Grišāne.

Vai jūs esat iepazinušies ar lietas materiālos pievienoto Daces Bulas, Folkloras institūta vadītājas atzinumu par to, ka nemateriālās kultūras mantojuma liecība gan Kundziņsalā, gan Mangaļsalā šobrīd ir sastopama piekrastes kultūras nemateriālā mantojuma formā, kas ne vienmēr nozīmē zvejniekus un ne vienmēr nozīmē konkrētas atļaujas zvejniecībai.

A.Bitāns.

Ir, protams, šī persona devusi savu slēdzienu par to, ka ir šī kaut kāda...

G.Kūtris.

Es atvainojos... Es saprotu pieteikuma iesniedzēju, bet pārliecība, ka šeit ir kultūrvēsturiskais mantojums šādā formā, kā jūs izteicāt, Rīgas Domes viedoklim ir tas, ka šajā teritorijā nav vairs tās vērtības, kas bija šajā vēsturiskajā aspektā. Es tā sapratu.

A.Bitāns.

Jā, tieši tā.

G.Kūtris.

Tad varam pāriet pie nākamā jautājuma.

A.Grišāne.

Tad nākamais jautājums. Sakiet, lūdzu, es tomēr gribētu saprast to Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas... tā arī netiku skaidrībā.... kādu atbildi Rīgas Dome sniedza uz Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas 2006.gada 17.marta vēstuli.

G.Kūtris.

Varbūt precizējiet... Vai jums ir zināms, ka viņi ir devuši atbildi vai nav.

A.Grišāne.

Tas vienkārši tā prezumējot... 27.martā savukārt ir cita vēstule no Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, kur ministrija saka, ka ir izvērtējusi kaut ko un pieņēmusi citu lēmumu.

G.Kūtris.

Tur vēl pa vidu ir kādai vēstulei jābūt.

A.Bitāns.

Jebkurā gadījumā... Tika nosūtīta informācija, šajā gadījumā atbilstoši lūgumam... tika darīts zināms, ka Rīgas Dome atbilstoši ir pieņēmusi rīcības plānu Vides pārraudzības valsts biroja izpildei Rīgas teritorijas plānojuma īstenošanai, kurš bija apstiprināts Rīgas Domes sēdē 21.februārī 2006.gadā ar lēmumu nr.873. Tātad šajā gadījumā tika darīts zināms, ka tās iebildes vai iespējamie labojumi un precizējumi, kas vēl būtu darāmi, ka ir izstrādāta skaidra programma, kādā veidā tas tiks darīts. Un es saprotu, ka tas bija arī viens no tiem iemesliem, kāpēc attiecīgi arī ministrija pieņēma šādu lēmumu.

Tāpat bija arī konsultācijas gan telefoniskas, gan arī personisku tikšanās veidā par šo procedūru, bija informēti par to, ka ir izsūtīta šī informācija jau 16.martā visām ieinteresētajām personām par jaunapstiprināto plānu. Tātad jebkurā gadījumā Dome turpināja darbu un to prasīja likums — informēja sabiedrību.

K.Krūma.

Man viens precizējošs jautājums. Sakiet, lūdzu, vai par šo 21.februāra lēmumu, uz kuru jūs tikko atsaucāties, Reģionālās attīstības ministrija nezināja, kad viņi rakstīja 17.marta vēstuli?

A.Bitāns.

Es pieļauju, ka nē. Jo, kamēr lēmumu pieņem, kamēr viņu noformē un visa pārējā procedūra uz laiku nebija. Tāpat es pieņemu, ka ministrija nesagatavoja savu atbildi 16.martā, lai nosūtītu 17.martā. Tur arī bija process, tā informācijas apmaiņa nenotika tik strauji šajā ziņā. Tāpēc nav nekāds brīnums, ja, teiksim, februāra beigās pieņēma... kamēr sagatavoja, kamēr nosūtīja, pienāca līdz atbildīgajām personām, tas bija laiks...

G.Kūtris.

Vai pieteikuma iesniedzējam ir vēl kādi jautājumi?

A.Grišāne.

Jā, tad varbūt pēdējais jautājums. Sakiet, kur īsti ir griezes tajās Spilves pļavās.

A.Bitāns.

Kā... kā putni? Tas areāls jūs interesē?

A.Bitāns.

Varbūt papildinot šo.... tātad ir jautājums, kur mēs savā pārskatā kā kopējais punkts 9 esam minējuši par to, ka Spilves pļavu teritorijā tika veikta mikrolieguma izveidošana Rīgas pilsētā īpaši aizsargājamo augu sugu un biotopu izpētei... projektā tika īstenots ar mērķi sagatavot priekšlikumus īpaši aizsargājamo augu sugu, biotopu un mikroliegumu izveidošanai. Un faktiski projekta rezultātā tika izdalītas 7 teritorijas, kas atbilst šiem nosacījumiem. No šīm teritorijām viena atrodas Spilvas lidlauka teritorijā. Tas arī ir šis...Notiek rīcība šī mikrolieguma ieviešanai un tas tiks ņemts vērā.

G.Kūtris.

Vai iesniedzējiem vairāk nav jautājumu? Paldies. Vai Rīgas Domes pārstāvim ir kādi jautājumi?

A.Bitāns.

Jā, man būtu viens jautājums attiecīgi pieteicēju pusei. Sakiet, lūdzu, vai jūs esat saņēmuši 16.marta 2006.gada Rīgas pilsētas attīstības departamenta šo vēstuli?

A.Grišāne.

Varbūt jūs varētu precizēt saturu?

A.Bitāns.

Šajā gadījumā attiecīgi direktora pienākumu izpildītājs Graurs ziņo: pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem nr.157 kārtībā, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums.... 28.punkts, kurā noteikts, kādā kārtībā ir veicama sabiedrības informēšana pēc plānojuma dokumentu pieņemšanas, informējam, ka Rīgas Domes pilsētas attīstības departaments, Amatu ielā 4, Rīgā, ir izstrādājis Rīgas teritorijas plānu 2006.-2018.gadam, kas ir apstiprināts ar Rīgas Domes 20.decembra 2005.gada lēmumu nr.749 „Par Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gada apstiprināšanu”. Attiecīgi ar Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam ietekmes uz vidi stratēģiskā vērtējuma vides pārskatu, Rīgas attīstības plānam 2006.-2018.gadam Latvijas Republikas Vides ministrijas Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par vides pārskatu Rīgas attīstības plānam 2006.-2018.gadam un informatīvo ziņojumu par vides pārskata ievērošanu var iepazīties Rīgas Domes pilsētas attīstības departamentā Pilsētas plānošanas pārvaldē Amatu ielā 5.stāvā apmeklētāju pieņemšanas laikā.

A.Grišāne.

Vai jūs varat precizēt, kad tas dokuments tika sagatavots?

A.Bitāns.

16.martā 2006.gadā.

A.Grišāne.

Tas ir jau tad, kad tas pilsētas attīstības plāns stājās spēkā... Jā, mēs esam saņēmuši...

A.Bitāns.

Jā, labi. Paldies.

G.Kūtris.

Vai jūs nevarētu iesniegt to dokumentu... Paldies.

Vai Rīgas Domes pārstāvim ir vēl kādi jautājumi pieteikuma iesniedzējam?

Līdz ar to paziņojumu, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta.

Tiek atklātas tiesu debates. Tiesu debatēs uzstājas lietas dalībnieki. Vispirms ir jautājums – cik ilgu laiku jūs vēlētos debatēt? Apmēram 30 minūtes...

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma izsludināt pārtraukumu uz 10 minūtēm. Pēc tam pāriesim pie tiesas debatēm.

(Pārtraukums)

G.Kūtris.

Sākam tiesu debates. Lietas dalībniekiem – pusstunda katram. Lūdzu, pieteikuma iesniedzēju pārstāvis.

A.Grišane.

Godātā tiesa!

Mēs te dzirdējām, ka Rīgas attīstības plāns esot kompromiss. Vienīgi mēs joprojām arī pēc šīs tiesas sēdes neesam sapratuši, kur tas ir pamatots. Kur ir pamatoti šajā kompromisā panāktie risinājumi? Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumā? Kādās mums nezināmās tikšanās darba grupās, kā minēja Domes pārstāvis? Varbūt telefona zvanos? Šie kompromisi ir tapuši Latvijā diezgan tipiskā veidā – kaut ko sarunājot dažādiem cilvēkiem satiekoties.

Mums, piemēram, nav skaidrs, kāpēc izņēma Piejūru, bet ne Krievu salu? Vai, piemēram, ne Kundziņsalas dzīvojamo rajonu?

Kā jau šodien norādīja arī Domes pārstāvji, daļa no tiem lēmumiem, kas tagad ir pieņemti kā saistošie noteikumi, ir politiski lēmumi. Deputāti skatījās un balsoja, kā tas būs politiski labāk. Bet mēs uzskatām, ka, protams, vajag darba grupas, vajag tikšanās, vajag arī sazvanīties savstarpēji, taču to visu vajadzētu protokolēt, lai pēc tam varētu iesniegt tiesā un arī iesniegt mums, kad mēs interesējamies par to, kā šis konkrētais kompromiss mums nezināmos apstākļos ir tapis, vai arī varbūt iestrādāts stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā, kur tam būtu bijis jābūt.

Rīgas Dome te izteicās par kompensējošajiem pasākumiem. Mums ir grūti paskaidrot patiesībā tās izmaiņas no otrās redakcijas uz pēdējo, jo tur nav tādi lieli plankumi pārkrāsoti, izņemot Kundziņsalu, kas nez kāpēc tagad ir noteikta par jauktu apbūvi, paturot joprojām ostas teritorijā to.

Vēl grūtāk mums patiesībā ir izvērtēt, kuras no šīm darbībām ir vērtējamās pozitīvi, jo tas ietekmē arī citu teritoriju izmantošanu. Un mēs nezinām, kā pēc tam teiks. Pēc tam varbūt argumenti būs tādi, ka patiesībā jau viss ir ļoti lieliski, mēs esam izpildījuši kritērijus, lai gan kritēriji patiesībā ir izpildīti par 10 procentiem.

Daļa no tām prasībām, kas bija institūciju atzinumos, tiešām ir ņemta vērā. Piemēram, tanīs pašos noteikumos Kometfortā... tiešām tās robežas ir noteiktas precīzāk un atbilstoši noteikumiem. Tajā pat laikā prasība par to, ka tā nevarētu būt ražošanas teritorija, nav ņemta vērā. Un daudz vairāk citu prasību nav ņemtas vērā no tām, kas bija atzinumos.

Un mēs tiešām nezinām, vai vēlāk šis, kas ir ņemts vērā, un tas, kas nav ņemts vērā, nebūs tāpat kā tagad, kad mēs dzirdam argumentu, ka osta taču atdod pilsētai milzīgas teritorijas. Es gribētu atgādināt, ka tās Spilves pļavas ostas teritorijā iekļāva tikai 2001.gadā un ka tās nav bijušas, tā teikt, vēsturiski plaši izmantotas ostas teritorijas līdz šim.

Es nezinu, vai tātad Kometforta daļiņu noteikšana par publisko apbūvi ir kompensācijas pasākums pret pārējā Kometforta atstāšanu par ražošanas teritoriju. Vai Kundziņsalas noteikšana par jauktas apbūves teritoriju ir kompensācija tam, ka šī Kundziņsala joprojām paliek ostas teritorijā? Bet kāda tad ir nozīme noteikt par jauktas apbūves teritoriju vai dzīvojamo teritoriju, ja ostas attīstības plāna programmas un visi likumi paredz, ka ostā principā jāveic saimnieciskā darbība?

Ostas alternatīvā robeža paredzēja iekļaut ostā Mangaļsalu – Piejūras dabas parka daļu un to rajonu, kur tagad ir paredzēta dzīvojamā apbūve. Godīgi sakot, es nezinu, kas būtu bijis labāk – iekļaut šīs teritorijas ostā un neizmantojot vai tagad izņemt šīs teritorijas ārā no ostas un šo buferzonu izmantot kā dzīvojamo apbūvi. Es tiešām nezinu, kas būtu bijis labāk.

Tajā skaitā es arī nezinu, kāpēc šāds lēmums tika pieņemts patiesībā. Varbūt nobijās no NATURE 2000? Varbūt ostai tā teritorija nemaz nebija vajadzīga attīstībai? Es arī nezinu, kāpēc ostai ir jāattīsta Andrejostas, Eksportostas un Andrejsalas biznesa projekti, proti, kāpēc ostai šajos 20 metros ir jāiegulda sava nauda vai Eiropas fonda vai vienalga kāda nauda. Iespējams, ka tas ir sava veida Rīgas Domes nāksana pretī investoram. Bet vai tur nav jābūt citiem mehānismiem, kā nākt pretī investoriem nevis liekot ostai joprojām apsaimniekot šo visu akvatoriju, lai gan ostas mērķis bija samazināt šos izdevumus, samazināt nepieciešamību apsaimniekot šo visu lielo akvatoriju.

Man šķiet, ka arī Dome patiesībā nezina, kurš ir labākais risinājums un kurš nav. Tā vieglprātīgi mēs varam vienu teritoriju ielikt ostas robežās, otru teritoriju izņemt ārā no ostas robežām, nekas jau nemainās.

Es gribētu arī atgādināt tās divas būtiskās tēzes, ko es sāku savā uzstāšanās sākumā pagājšnedēļ. Proti, Rīgas attīstības plāns ir saistošs. Un mēs to ļoti lieliski redzējām. Uz šā attīstības plāna pamata jau tagad ir iesniegti dažādi pieteikumi, tajā skaitā drīz iespējams tiks veikts IVN Krievu salas šī dzelzceļa atzara būvniecībai un iespējams, ka tiks izsniegta arī būvatļauja šim dzelzceļa atzaram vēl pirms 2010.gada.

Un kā mēs tomēr noskaidrojām, izrādās, ir būtiska atšķirība starp stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un ietekmes uz vidi novērtējumu. Un es piekrītu Makarova kungam, ka var būt gadījumi, ka, piemēram, atrod kādu putnu vai aizsargājamo augu vai vēl kaut ko tamlīdzīgu un tad tiešām nevar arī ražošanas teritorijā neko darīt... bet var būt gadījumi, ka tur nav šis putns, var būt gadījumi, ka tur nav šis augs un var būt gadījumi, ka tur vienkārši blakus ir iedzīvotāji, vai kad šis pievedceļš iet cauri dzīvojamiem masīviem, jau sen eksistējošiem dzīvojamiem rajoniem nepilnu simts metru attālumā ir dzelzceļš un tā intensifikācija varētu būtiski mainīt iedzīvotāju dzīves apstākļus. Bet to, iespējams, IVN procedūra nevērtēs, jo IVN procedūra, kā Makarova kungs precīzi norādīja, principā koncentrējas uz tehnoloģijām. Jaunās tehnoloģijas, mazāk izmešu, labāk un draudzīgāk videi.

Otrs mans punkts jeb tēze bija ilgtspējība. Tas, ka osta neienāk šeit, it kā nedaudz pamainot tās teritorijas no pilsētas centra ārā kaut kur kādā perifērijā iekšā, viņa neienāk jaunās neizmantotās teritorijās, kur tagad var darīt, ko grib. Tur priekšā ir daba un priekšā ir cilvēki. Iespējams, pat nemateriālās kultūras mantojums var būt. Un ostā patiesībā iespējams, ka kaut kad sapratīs, ka tā ir vērtība nevis traucēklis ostas attīstībā.

Tad vēl daži sīkumi, ko es vēlējos norādīt. Protams, ostas attīstības programmā ir veikti grozījumi jau tagad, uz ko, kā varējām redzēt, Vides pārraudzības valsts birojs bija nedaudz pārsteigts par to... jo viņi teica, ka viņi piemērojot šo ostas attīstības programmu un ja nesakrītīs ar ostas attīstības programmu, tad tomēr arī uz jauno plānu pamata viņi neļausot kādas darbības veikt. Bet redz kā, izskatās, ka viss sakrītīs ar ostas attīstības programmu.

Šo brīvostas attīstības programmu mēs kā iedzīvotāji šos grozījumus konkrētos nekādīgi nevaram ietekmēt. Mums pat nav kam sūdzēties īsti. Jo tas pat nav spēkā esošs akts patiesībā. Bet izrādās, ka šis akts... šim aktam tiek deleģēts ar Rīgas Domes deleģējumu veikt šo detalizāciju un šis akts izrādās būs vairāk spēkā nekā Rīgas attīstības plāns attiecībā uz brīvostas teritoriju.

Turklāt būtu interesanta situācija, ja atklātos, ka veicot... IVN kaut kur kaut ko nevar būvēt. Tomēr Rīgas Dome neplāno tur veikt grozījumus šajā teritorijā ilglaicīgi un nemaz nevēlas veikt grozījumus. Tāpat kā ir nesaskaņas attiecībā uz mikroliegumu noteikšanu un uzturēšanu starp Rīgas Domi un Rīgas brīvostas pārvaldi, iespējams, arī šeit būtu nesaskaņas. Ko tad mēs piemērotu?

Turklāt mēs arī varam tikai un vienīgi cerēt, ka nebūs tā, kā pagājušoreiz, kad uzsākām ostas attīstības programmas jaunu izstrādi un darbs tika apturēts. Mēs varam cerēt, ka 2010.gadā šīs pašas programma darbība netiks vienkārši pagarināta ar ostas un Ostu padomes lēmumu.

Attiecībā uz Krievu salu, kas ir viens no šiem lielajiem strīdus gadījumiem. Es vēlētos arī norādīt uz iesniegtajiem ornitoloģijas laboratorijas šiem pētījumiem un atzinumiem, ko Rīgas Dome iesniedza pirmajā sēdē un no tiem mēs ļoti labi varam redzēt, ka vairāk jau netiek runāts, vai Krievu salā osta vispār kaut ko attīstīs, tiek runāts par to, kā un kur tos putnus varētu ļoti lielā ātrumā pārlīkt. Te bija plāns, kā es saprotu... jau šogad līdz novembrim veikt visus pasākumus, lai šos putnus pārvāktu uz Žurku salu kā pagaidu novietni, jo ostas attīstības plāni un kaut kādi citi, uz ko atsaucas Vīksnas kungs šajā atzinumā, paredz to, ka jau 2008.gada pavasarī tur būtu jāuzsāk kādas darbības. Bet, cik mēs saprotam, tas nav izdarīts un jautājums ir, vai šie lielie ķīri tomēr paliks nākamgad Krievu salā vai viņiem nebūs vispār kur doties.

Turklāt arīdžan nav īsti skaidrs, kā šie te plāni pārcelt ķīrus uz Mīlestības saliņu un Krēmeriem atbilst tam, kādi ir Mīlestības salas un Krēmeru salas noteikumi un vērtības. Jo Mīlestības salā vispār nebija noteikts šis Nature 2000 pamatojoties uz īpaši vērtīgām putnu sugām, bet uz citiem biotopiem.

Bet tas būtiskākais ir tas, ka attiecībā uz Krievu salu tas ir pabeigts fakts. Putni tur nebūs vairāk. Un arīdžan iedzīvotāji, kas dzīvo turpat blakus dažus metrus pāri, arī viņiem būs jāreķinās ar to, ka tur būs šī ražošanas teritorija. Tas jau ir izlemts ar šo pilsētas attīstības plānu.

Turklāt, nav vērtēts tas, ka ļoti daudzas teritorijas paredzot aizbēršanai, iespējams, palielināsies plūdu draudi tajās teritorijās, kuras nav paredzētas aizbēršanai. Un to īsti nevar vērtēt vērtējot katras atsevišķās teritorijas aizbēršanu.

Mēs arī priecājamies, protams, ka osta seko līdzī jaunajām attīstības tendencēm un virzās it kā ārā no centra, jo mēs jau neesam pret ostas attīstību, kā te mēģināja minēt. Taču mēs gribētu tomēr oponentēt par to, ka nav pamatoti teikts, ka mazinās ietekme uz iedzīvotāju, jo osta tiks izvīzīta ārā no centra. Mazinās ietekme uz vieniem iedzīvotājiem, taču uz citiem iedzīvotājiem šī ietekme būs daudz, daudz būtiskāka, jo kravu apjoms pieaugs ļoti daudzas reizes tajos posmos, kur pašlaik jau dzīvo iedzīvotāji un kas jau reķinās ar kādiem ostas traucējumiem. Un tie nav Kundzinsalas iedzīvotāji, kurus ir plānots pārvākt, tie ir jebkura rajona iedzīvotāji, tajā skaitā Ziepniekkalns, Daugavgrīva. Vai tas ir vērtēts? Trokšņi, dzelzceļa kravu ietekme...

Vēl viens punkts, ko mēs vēlētos pievērsties, ir tas, ka stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma apspriešana un process ir kaut kas viens un Rīgas teritorijas plānojuma apspriešana un izstrādāšanas process tomēr ir kaut kas cits. Tajā skaitā par šiem atzinumiem, ko sniedz Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes un tajā skaitā arī par sabiedrisko apspriešanu. Sabiedriskā apspriešana stratēģiskajam ietekmes uz vidi novērtējumam šim vides pārskatam tiešām bija vairāk nekā likumā noteikts izpildīts... patiesībā var teikt, ka ņemot to vērā šīs sapulces tika organizētas. Savukārt

tam... par to mēs nevarētu piekrist attiecībā uz Rīgas teritorijas plānojuma sabiedrisko apspriešanu. Un sabiedriskā apspriešana nekādā gadījumā nepāriet bezgalībā, varbūt es tā neveikli pagājušoreiz atbildēju. Tā, protams, var pāriet bezgalībā, ja pašvaldība ignorē iedzīvotāju intereses un nav spējīga argumentēt un turpina pieņemt kaut kādus lēmumus, kas nav pamatoti. Savukārt, ja pašvaldība ir spējīga argumentēt, tajā skaitā argumentēt, kāpēc mēs šajā brīdī pieliekam punktu, tad, protams, šī apspriešana nepāries bezgalībā. Un gadījumā, ja tomēr šī apspriešana pāriet bezgalībā, jo pašvaldībai nav argumentu, tad šeit ir darbs Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai un iespējams, arī Saeimai, kura var atlaist pašvaldības padomi.

Tad attiecībā uz vēl dažiem tādiem sīkumiem. Es gribētu arī oponent izskanējušajam, ka Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija nevarēja apturēt daļā. Godātā tiesa, tā nav. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra tiesības apturēt saistošos noteikumus nav viņam deleģētas likumā par teritorijas plānošanu. Šīs tiesības izriet no likuma par pašvaldībām. Likums par pašvaldībām bija spēkā visu šo laiku un likuma par pašvaldībām šajā punktā ir noteikts, ka var apturēt visus saistošos noteikumus vai saistošo noteikumu daļu. Līdz ar to arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija patiesībā varēja apturēt tikai plānojuma daļu. Tāpēc man tā šķiet tikai tāda politiskā aizbildināšanās.

Vēl viena tāda sīka norāde. Godātā tiesa! Tās kartes, kas ir tiesas rīcībā un ko mēs aplūkojam, tās jau nav tas oriģinālais lielums. Es ceru, ka godātā tiesa to arī ir pamanījusi, jo oriģinālais lielums varētu būt gandrīz vai puse šīs sienas. Tā kā šī nav tāda galīgi... tā kā bija tas piemērs par Zviedriju... vai uz dullo... vai tādi kaut kādi plankumi plānā, kas nav līdz galam izvērtēti un tomēr apzināti. Šī ir jau diezgan konkrēta karte, kura ir stājusies spēkā.

Un beidzot savu uzstāšanos es vēlreiz neminēšu visus tos normatīvos aktus, ko mēs uzskatām, kas ir pārkāpti, jo tie ir arī mūsu pieteikumā minēti un arī pagājušoreiz es minēju. Taču mūsaprāt tie būtiskākie pārkāpumi ir saistīti ar stratēģiskās ietekmes uz vidi neatbilstošu veikšanu Rīgas attīstības plānam, proti, neveikšanu Rīgas brīvostas teritorijas daļai. Un līdz ar to tur radušos situāciju, ka rūpniecības teritorija ir noteikta teritorijām, kas mūsaprāt nebūtu apbūvējamas gan putnu dēļ, gan arī tāpēc, ka tur ir jāvērtē tomēr ietekme uz iedzīvotājiem.

Un tas, ar ko es vēlētos pabeigt, ir 17. augusta 2004.gada LETAS ziņa. Rīgas brīvosta vērtēs IVN biroja lēmumu ostas attīstības plānam veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Tātad 2004.gads, apmēram gads pirms plānojuma pieņemšanas. Un šeit ir tāds citāts: „Osta nepildīs lēmumu par to, ka attīstības plānam ir vajadzīgs stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums,” sacīja Rīgas Domes priekšsēdētājs Guntis Bojārs. „Tad jau arī Rīgas pilsētas attīstības plānam tāds būtu vajadzīgs”, viņš ironizēja.

Godātā tiesa! Mēs ceram, ka tagad pēc trīs gadiem mēs vairāk nestrīdamies par to, vai Rīgas attīstības plānam ir vajadzīgs stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Bet mēs ceram, ka varbūt vēl pēc trīs gadiem mēs arī sapratīsim, kas ir ilgtspējīga attīstība. Un ka ilgtspējīga attīstība sevī ietver arī to, ka osta un ostas ekonomiskās intereses spēj sadzīvot un pat priecājas par iedzīvotājiem, kas ir ostā, par dabas vērtībā, kas ir ostā.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Tālāk vārds institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Rīgas Domes – pārstāvim. Lūdzu!

A.Bitāns.

Augsti godājamā tiesa! Mēs mēģināsim arī īsi pierādīt un pamatot, ka pieņemtie noteikumi atbilst gan Satversmei, gan citiem normatīvajiem aktiem un tiem ir jāpaliek spēkā. Jo, mūsaprāt, ir ievērotas visas materiālo tiesību normas, gan procesuālo tiesību normas, gan arī ir veikta atbilstošā šo noteikumu sabiedriskā apspriešana un nav šie jaunie noteikumi jeb šis plānojums izmantots, lai veiktu būtiskus jaunas būvniecības darbus bez ietekmes uz vidi novērtējuma.

Manuprāt, liriskā atkāpe, klausoties pārstāvja pieteikumu, ir jāsaprot, ka es nesaskatīju argumentāciju, kāpēc šī ietekme neatbilst Satversmes 115.pantam. Jā, es saprotu, ka ir vēlme veidot savādāku pilsētas attīstību, jā, es saprotu, ka ir iebildumi pret Rīgas brīvostas darbību par plānojamo rīcību, par uzvedību, bet kāds tam ir sakars ar šodien izskatāmo jautājumu, jo, ja ir iebildumi pret kādas iestādes rīcību, to var apstrīdēt administratīvajā tiesā vai citā likumā noteiktajā kārtībā, taču tas nepadara automātiski saistošos noteikumus pilnībā vai daļā par spēkā neesošiem.

Satversmes 115.pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Vai ir pārkāptas tiesības uz dzīvi labvēlīgā vidē ar šo te Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam? Turpmāk vienkāršības labad lietošu vārdu „plāns”. Vai ir pārkāptas tiesības uz ziņu sniegšanu par vides stāvokli? Vai ir ar plānu samazināta efektīva vides aizsardzība? Vai sabiedrībai ir tikusi liegta iespēja līdzdarboties plāna apspriešanā? Uz šiem jautājumiem man ir jāatbild ar vārdu „nē”. Jo šajā gadījumā, ja mēs skatāmies, tad tas, kas bija jāpierāda pieteicējam, ir tas, ka izstrādājot šo plānu ir pieļautas Satversmes un arī citu normatīvo aktu pārkāpumi. Ne debatēs, ne arī lietas izskatīšanas gaitā tā arī netika skaidrs, kas tad ir pārkāpts. Rīgas Dome, realizējot šo te plānojumu, ir ievērojusi visas normatīvo aktu prasības, jo tiesības uz labvēlīgu vidi nenozīmē vides nemainību. Manuprāt, to es saklausīju pieteicēju izteiktajās debatēs, ka viņiem patīk tāda vide, kāda tā ir. Tam varētu piekrist, jo cilvēks pierod pie tā, kas viņam apkārt notiek. Taču, ja mēs runājam par nākotni un attīstību un tas ir tas, kam šis plāns tika veidots, tad vide mainās un attīstās. Un ja šāda plānojuma nav, tad vides izmaiņas nevar veikt kvalitatīvi. Un tāpēc arī likumdevējs noteica ar normatīvo aktu un ar likumu, ka ir jāveic šie teritorijas plānojumi, lai kvalitatīvāk varētu plānot un realizēt vides attīstību. Un urbānā vidē jeb pilsētā tam ir ļoti liela nozīme, jo cilvēku lielās apdzīvotības blīvuma dēļ šis jautājums ir jālemj daudz ātrāk, konkrētāk, lai varētu attīstīties. Jo mazākā teritorijā dzīvo lielāks iedzīvotāju skaits, jo nepareizs lēmums, nepareiza attīstība var nodarīt kaitējumu daudz būtiskāku daudz lielākam cilvēkus skaitam.

Vai Kundziņas salas vide ir tik labvēlīga un tik aizsargājama? Lietās šodien izskatāmajā procesā netika gūts pierādījums, ka ir tik savdabīga vide, kura būtu atzīta par aizsargājamu, jo, kā es jau šeit teicu, šeit nav neviena zvejnieka, nav nekas saglabājies no tā kultūrvēsturiskā mantojuma, kas varbūt varētu mēģināt pretendēt. Otrkārt, teritorija ir applūstoša. Treškārt, mums ir jāreķinās ar to, ka šī vide reāli attīstījās jau ostas klātbūtnē un faktiski cilvēki dzīvoja ostas apkārtnē un iekšpusē. Un tāpēc izmaiņas dzelzceļa paplašinās... tas jau sen bija plānots un tas bija sagaidāms.

Mūsu gadījumā mēs gribam norādīt, ka sagatavojot pilsētas plānošanas plānu, šajā gadījumā... kas arī ir būtiskākais... ka tiek mazdrusciņ aizmirsts par to, par ko ir šie noteikumi. Šie noteikumi ir par visu Rīgas plānu. Un Rīgas osta ir izdalīta tikai tāpēc, ka šajā gadījumā pieteicēji apstrīd šajā daļā. Taču pēc būtības stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts visā pilsētas plānojumā, tajā skaitā arī Rīgas ostai. Visam plānojumam. Tāpēc teikt, ka tas nav darīts, vai ir nekvalitatīvi darīts, tas ir pēc būtības strīds pēc būtības, kas nav skatāms šajā gadījumā, kad mēs apskatām tiesību normu atbilstību vai neatbilstību augstākam spēkā esošam tiesību aktam.

Mūsu gadījumā ir skaidri un gaiši jānorāda, ka ostas programmas apstiprināšana ir paredzējusi, ka tai būs jāveic papildus stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums. Un tas ir normāli un tāpēc arī tāds atzinums no Vides pārraudzības biroja tika sniegts.

Savukārt plānojot un veicot būvniecību ostā, būs jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Ir skaidrs un arī likums to nosaka un kolēģi precīzāk to pastāstīs, ka nav vērts dublēt to pašu informāciju, kas jau ir paredzēta citos dokumentos. Uzreiz ir jānorāda, ka ostas plānojums, kas ir apbūves noteikumos, nav normatīvs akts šajā gadījumā. Un tas faktiski un tam ir jābūt un savādāk tas nevar būt... tam ir jāatbilst un tas nedrīkst būt pretrunā ar Rīgas plānu, jo tas ir pakārtots tam.

Pieteicēju vēlme izdalīt vai uzskatīt, ka ir teritorijas attiecībā uz brīvostu nav līdz galam izpildīts un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums nav pilnīgs vai nedod pilnīgu atbildes uz virkni jautājumiem, kas tiek uzdoti, šajā gadījumā nemaina akta tiesisko raksturu. Jo, ja jau stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts un par to ir sniegušas visas kompetentās iestādes savu atzinumu, tad Domei nav pamata lemt savādāk. Ja jau par plānu ir sniegts pozitīvs atzinums, tajā skaitā arī attiecībā par Kundziņsalu, tieši nosakot tai savādāku apbūves un izmantošanas veidu, es domāju, ka tas tikai nāk par labu. Ja šo iestāžu rīcība, kas pēc būtības izklausījās, ka nepatika un neapmierināja pieteicēju, tad viņi varēja apstrīdēt šīs iestādes rīcību, ja uzskatīja, ka tā neatbilst likuma prasībām nevis apstrīdēt saistošos noteikumus pēc tam. pats plāns ir vadlīnijas, mūsu gadījumā tas dod skaidru priekšstatu par Rīgas pilsētas attīstību. Taču tas nekādā veidā nevar padarīt neesošus tos liegumus vai dabas parkus, kas ir noteikti, tas nekādā gadījumā neparedz, ka ja ostas teritorija, kas tiek plānota, ir paredzēta rūpnieciskas ražošanas izmantošanai, ka tur būs tikai rūpnieciskie ražošanas objekti, jo šis izmantošanas veids dod iespēju daudz plašāk un pilnvērtīgāk izmantot šo teritoriju, tajā skaitā, kā jau minēju, piemēru par jahtu piestātni un līdzīga veida būves, kuras nu nekādā veidā nesaistās ar normālu ražošanu. Bet tie tomēr pēc izmantošanas veida ietilpst šajā sfērā.

Par Rīgas brīvostas robežu. Man ir jānorāda divi momenti. Pirmkārt, tiek aizmirsts, ka Rīgas ostas robeža ir tikai ekonomiska un savā ziņā juridiska robeža. Bet tur attiecīgi ir savādāks īpašuma tiesību regulējums. Taču tas nekādā veidā nenošķir Kundziņsalas iedzīvotājus no ārpusaules. Plāns nedod... nepasliktina Kundziņsalas iedzīvotāju likteni, tieši otrādi, esošais plānojums dod viņiem iespējas attīstīt daudz kvalitatīvāk un labāk veikt būvniecību un citas darbības, saistībā ar savu īpašumu.

Un manuprāt, atceļot šo plānu, tieši otrādi, viņiem šādas iespējas zudīs un vēl vairāk pasliktināsies gan vides stāvoklis, gan viņu likumīgās intereses. Būtiski, ko es gribētu uzsvērt, ka Rīgas brīvostas robežas plānā var arī nebūt. To neprasa likums par teritoriālo plānošanu un līdz ar to tā bija tikai vēlme skaidri iepriekš definēt Domes skatījumu, kā viņa redz Rīgas brīvostas attīstību šajā teritorijā. Taču Dome neko nevar ne ielikt, ne izņemt no Rīgas brīvostas teritorijas. To nosaka attiecīgi Ministru kabinets ar saviem noteikumiem. Jā, Dome var piekrist, nepiekrist... akceptēt vai neakceptēt izteikto piedāvājumu, ņemot vērā, ka procesā, kas ir saistīts ar teritoriālo plānošanu, bija iesaistītas daudzas institūcijas un bija apkopotas idejas un varianti, tad, protams, šis process arī pie Ministru kabineta noteikumu apstiprināšanas bija daudz īsāks nekā tas būtu citos gadījumos.

Par iestāžu nosacījumiem. Gribu norādīt, ka iestāžu nosacījumi var būt divējāda rakstura, Tie, kuri ir saistīti ar normatīvo aktu prasību izpildi un tīri subjektīvi. Un šajā gadījumā es gribētu vērst, ka, protams, ka Vides ministrija un viņai līdzīgas iestādes, ka viņai ir vēlme kaut ko vairāk, detalizētāk, plašāk, dziļāk, jo tas ir viņu uzdevums un viņi jūt, ka tas tikai nāks par labu. Taču Domei ir arī citi prasījumi. Viņai jānodrošina savlaicīga plānu pieņemšana, un viņai ir jāizsver, kuras šīs subjektīvās prasības vērtēt vai nevērtēt, ņemt vai atstāt vēlākam laikam, protams, nekādā gadījumā neatkāpjoties no normatīvajos aktos izteiktajām prasībām. Un šīs normatīvo aktu prasības no Rīgas Domes puses tika izpildītas. Kas ir jānorāda... un, te, protams, mums arī aizmirstās... protams, pāris gadu vēsture... taču plānu izstrāde tika uzsākta 2002.gadā. Savukārt prasība par stratēģiskās ietekmes uz vides novērtējuma piemērošanu šajā gadījumā tika noteikta ar 2004.gada 26.februāra likuma grozījumiem attiecībā uz pārejas noteikumu 6.punktu. Līdz tam brīdim nebija šādas prasības. Un brīdī, kad Vides pārraudzības birojs deva savu norādījumu, ka Domei tomēr ir

jāizstrādā un jāņem vērā šis stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums, tad to arī viņa sāka darīt. Tāpēc šajā gadījumā ir pilnīgs nepamatots pārmetums, kāpēc to neizdarīja agrāk. Normatīvie akti to neprasi. Un iepriekš arī publiski izskanējušie komentāri vai šaubas, ka šāds ietekmes uz vidi novērtējums būs vajadzīgs, ir izskaidrojams ar to, ka tajā brīdī nebija šāds rīkojums no pārraudzības biroja. Šobrīd, tajā brīdī, kad tas parādījās, šis prasības tika izpildītas.

Izstrādājot plānojumu, kā es jau teicu, tika ņemts vērā gan likuma par teritorijas plānošanu 2., 3. un 4.panta noteikumi attiecībā gan uz plānošanas principiem, uzdevumiem, gan arī mērķiem. Osta ir un paliek būtiska Rīgas pilsētas dominante, šajā gadījumā Rīgas pilsētai bija jāievēro arī likums par brīvostu. Tika veikta interešu saskaņošana šajā gadījumā, tika vērtēts gan uzņēmēju, gan privātpersonu, gan iedzīvotāju, gan visas Rīgas intereses, gan arī valsts intereses un es domāju, ka tas ir vistīrākā veidā kompromiss. Un, kā mēs redzam, tad šajā gadījumā diezgan būtiski uzlabojumi tika panākti. To arī pierāda tas, ka vēlāko redakciju apstiprināšanā arvien vairāk samazinājās Rīgas brīvostas teritorija un arvien vairāk parādījās zaļā teritorija, tas tikai norāda, ka Rīga kā tāda mēģināja... viņa meklēja un veidoja... viņiem izdevās atrast daudz labvēlīgākus nosacījumus iedzīvotājiem un arī dabas jautājumu aizsardzībai. Jāsaka, ka kombinējot intereses mēs nonācām pie situācijas, ko darīt.

Jā, šāds plānojums ir iespējams, aizskar daļu no Kundziņsalas iedzīvotāju interesēm. Tas tā varētu būt. Taču, no otras puses, mēs ņemam vērā to, ka Rīgas osta tiek vairāk pārnesta no Rīgas pilsētas centra uz ārpusi, tad šajā gadījumā ir jautājums, salīdzinot un sabalansējot intereses... vai sabiedrības labums un ieguvums, ko iegūst Rīga un visa valsts, ir lielāks, salīdzinot ar tiem zaudējumiem un iespējamiem tiesību aprobežojumiem, ko šī plānojuma ietvaros varētu sagaidīt Kundziņsalas iedzīvotāji. Es domāju, ka tas ir daudz lielāks un samērojams. It sevišķi, ja tas neprasa uzreiz nākošajā dienā Kundziņsalas iedzīvotājiem atbrīvot šo teritoriju un to atstāt.

Tāpat tika vērtēts un mēģināts apgūt un sakombinēt daudzveidības principu un nodrošināt, lai būtu dažādāka vide... Un protams, ka pilsētas centram ir labvēlīgāk, ka nav šī ostas rūpnieciskā ražošana, tāpēc ir loģiski, ka tur tiek attīstīta komerciālā... dzīvojamā un citu veidu darbība. Protams, es gribētu norādīt to, ko es jau stāstīju savos paskaidrojumos, ka izstrādājot šo plānu attiecībā uz Rīgas brīvostas teritoriju ir ņemts vērā nepārtrauktības un pēctecības princips. Arī iepriekšējā plānojumā mēs skaidri un gaiši redzējām, ka bija paredzēts attiecīgi Andrejsalas ostas daļu attīstīt... tātad veidot jau nevis tīri kā ostas teritoriju, ostas zemi, bet jau kā apbūvējamo teritoriju. Tātad, tas jau skaidri un gaiši bija zināms, tāpat kā arī tehniskais būvējums dzelzceļš — jau bija sen zināms, ka šajā vietā būs. Tātad nekas būtiski nemainījās, izņemot to, ka tika samazināta un precizēta Rīgas brīvostas teritorija un attiecīgi tika noteikts šis te izmantošanas veids drusku intensīvāks nekā tas bija paredzēts iepriekš.

Un jebkuņā gadījumā mums ir jārunā par to, ka atklātības princips arī tika ievērots plāna izstrādes procesā un sabiedrība tika iesaistīta šī plāna apspriešanā, arī pēc šī plāna apspriešanas likumā noteiktajā kārtībā visām ieinteresētajām personām tas tika izziņots. Tas norāda uz to, ka nekas netika slēpts vai sarunāts starp divām personām šaurā telefona sarunā.

Uzreiz gribu norādīt, ka pieteicējs jauc divas būtiskas lietas. Salu uzbēršanu ar ostas gultnes atjaunošanu... rezultātā iegūtās grunts pagaidu novietošanu. Tam nav nekādas saistības ar apstrīdēto plānojumu vai būvatļaujas izsniegšanu un saskaņošanu. Ir izdevis un saskaņojis Vides pārraudzības birojs... savukārt citas būvatļaujas tika izsniegtas jau esošā būvprojoma ietvaros un nav saistītas ar pieņemto jauno plānojumu.

Tagad es dodu vārdu kolēģei.

G.Sniedzīte.

Godātā tiesa! Es nedaudz sīkāk sniegšu tā kā redzējumu uz tām lietām, kas manuprāt kā jautājumi izskanēja šodienas sēdes laikā.

Ostas attīstības programmas statuss. Juridiskais statuss vai statuss kā tāds. Pirmkārt, ostas attīstības programma ir attīstības plānošanas dokuments. Attīstības plānošanas dokuments un nevis teritorijas plānošanas dokuments. Abi ir plānošanas, bet tomēr ir atšķirība...

Normatīvie akti paredz... un mēs zinām, ka likums par ostām paredz šāda plānojuma nepieciešamību, tajā pat laikā, kā jau tika atzīmēts, neviens normatīvais akts neregulē šī plānojuma saturu, kaut kādus plāna punktus un tamlīdzīgi.

Attiecībā uz attīstības plānojumiem... tā ir absolūti normāla situācija, jo attīstības plānojumi līdzīgi kā politikas plānošanas dokumenti un dažādi citi plānošanas dokumenti, netiek tik sīki regulēti normatīvajā līmenī.

Nākošā tēze, ka ne visi stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumam pakļautie plānojumi pēc savas būtības ir normatīvie akti. Ja mēs paskatāmies Ministru kabineta noteikumus, tad tur ir uzskaitīts, kādiem plānojumiem ir nepieciešams veikt stratēģisko novērtējumu, un mēs redzam, ka lielākā daļa no tiem ir nozaru politikas stratēģijas, pamatnostādnes, plāni, programmas, koncepcijas un tā tālāk. Tikai maza daļa no visiem tiem ir normatīvie akti. Tas nozīmē, ka pēc būtības nav pareizs pieņēmums, ka stratēģiskais novērtējums kā tāds ir attiecināms tikai uz normatīvajiem aktiem vai uz plānojumiem, kuri pēc tam tiek apstiprināti kā normatīvie akti.

Plānošanas dokumenti nav normatīvi saistoši trešajām personām. Tas arī tika atzīmēts un mēs zinām arī, ka Rīgas ostas attīstības programma nav normatīvi saistoša, kā tas ir Rīgas teritorijas plānojums, kas ir saistošie noteikumi. Līdz ar to tādā mērā it kā pasākām, ka jā, šis te dokuments nav normatīvi saistošs trešajām personām, savukārt pilsētas teritorijas plānojums ir saistošie noteikumi, bet šis te daļējums un tā klasifikācija pati par sevi nevar ietvert sevī kaut kādu... neteiksim, diskrimināciju, bet tādu domu par to, ka tas, kas nav saistošie noteikumi, ir sliktāks vai mazāk efektīvs konkrētajā situācijā nekā tad, ja tas būtu saistošo noteikumu formā.

Pie tam ir jāņem vērā arī tas, ka mēs zinām Latvijas visai specifisko situāciju, ka Latvijā... teritorijas plānošanas ietvaros ir dokumenti, kuriem ir noteikts normatīvais statuss un ir tādi, kas nav... teiksim, nacionālais plānojums nav normatīvs akts. Tajā pat laikā pakārtotais dokuments, šajā gadījumā, Rīgas pilsētas teritorijas plānojums, ir normatīvi saistošs. Tas ir tā kā arguments... kas pierāda, ka tas normatīvi saistošais spēks... vai tas ir normatīvs akts vai nē, ka tas nav tas pamatkritērijs, lai pateiktu, vai tas ietilpst kopējā attīstības plānošanas... vispār attīstības plānošanas sistēmā vai nē un vai tam ir vai nav jāveic stratēģiskais novērtējums un vai to veic tajā, tajā vai nākošajā stadijā.

Nākošais tāds pieturas punkts saistībā ar sabiedriskās apspriešanas neveikšanu, kā to norādīja pieteikuma iesniedzējs... šim te Rīgas teritorijas plānojumam galīgajā redakcijā... pavisam īsi. Es te vēlos atzīmēt, ka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem un saskaņā ar likumu nav noteikts, ka pēc galīgās redakcijas apspriešanas teritorijas plānojumam būtu jārīko sabiedriskā apspriešana.

Un pēdējais punkts. Vai arī tīri tāda piezīme... ka mēs nedzirdējām ne pagājušajā nedēļā, ne šajā reizē no pieteikuma iesniedzēja nevienu argumentu un nevienu pierādījumu tam, ka gadījumā, ja stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums Rīgas brīvdostas daļīnai tiktu veikts varbūt vēl pilnīgāks un vairāk un plašāk, ka tad tas rezultāts, tas apstiprinātais teritorijas plānojums būtu pieņemts savādāk. Šādus argumentus mēs nedzirdējām.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies... nē oficiālie institūcijas pārstāvji... cik tad mums būs... visi četri...

Paldies. Pasludinu tiesas debates par slēgtām.

Vai lietas dalībniekiem ir vēlēšanās izteikt kādu repliku?

A.Grišāne.

Satversmes 115.pants ir pārkāpts. Es neanalizēšu teritorijas plānojumā par ietekmes uz vidi novērtējumu un Vides aizsardzības likumā noteiktos tajā skaitā arī principus.... piemēram, piesardzības un izvērtēšanas princips.... bet es gribu pievērsties tikai vienam. Tātad pēc iespējas agrākā stadijā. Un šis mērķis – pēc iespējas agrākā stadijā – ir lai netiktu radīti pabeigti fakti. Mūsaprāt, Rīgas attīstības plāna 2006.gadam ostas teritorijā ir radīti pabeigti fakti. Taču nav izvērtēta šo faktu ietekme ne uz Nature 2000, ne uz iedzīvotājiem, ne uz bioloģiskajiem vērtīgajiem objektiem, kas ir ārpus Nature 2000 vai ārpus mikroliegumiem. Un vairāk nav iespējams alternatīvas... kādas citas alternatīvas piedāvāt par kādu citu plānu, jo Rīgas attīstības plāns ir spēkā un tas ir radījis pabeigtu faktu.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies. Rīgas Domes pārstāvim?

A.Bitāns.

Es tā arī nedzirdēju, kā tad izpaudās piesardzības funkcijas un principa pārkāpums... Pēc iespējas agrākā stadijā. Tā kā ir noteikts likumā... un tad, kad tika dots uzdevums, tas arī tika izdarīts un es arī nedzirdēju argumentus, kas deva pamatu vai iespēju agrāk piemērot šo stratēģiskās ietekmes uz vides novērtējumu izstrādāt šo plānu.

Par pabeigtiem faktiem. Man jānorāda, cienījamā tiesa, tas ir pieteicēja pieņēmums bez jebkāda pamatojuma. Jo šis plānojums nekādā veidā nelegalizē vai nerada kaut ko tādu, kas nav bijis iepriekš paredzams. Tas tikai ir nākotnes vīzija, kas varētu būt. Jebkura tā turpmāka izmantošana saistīta ar noteikto normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūstamām būvatļaujām, atļaujām, saskaņojumiem... pirms tam veicot ietekmes uz vidi novērtējumu un tā tālāk... Šis plāns nav gala dokuments, kas pasaka – rīt ejiet un būvējiet to, ko jūs tur gribat.... Nav. Šajā gadījumā pieteicējs kļūdās uzskatot, ka šis akts ir gala dokuments, kas atļauj visu un vairs nekādas kontroles ne no valsts, ne pašvaldības iestādēm nebūs. Nē. Būs. Tāpēc, ka likumdevējs ir paredzējis vairākus līmeņus...gan plānošanas dokuments, gan ietekmes uz vidi novērtēšana un arī kontrole te notiek vairākos līmeņos. Tāpēc šajā gadījumā apstrīdēt šo te aktu jeb plānojumu uz tādiem pamatiem nav pamata.

Paldies.

G.Kūtris.

Paldies.

Ar tiesas nolēmumu tiek paziņots, ka tiesa savu spriedumu pasludinās 17.janvārī 2008.gadā pulksten 10.00 šajā zālē.

Tiesas sēdes sekretārs A.Žugans

Stenogrāfiste M.Ceļmalniece